

Zavedení vnitřního kontrolního systému v obci Staré Město

Bc. Kristýna Nejezchlebová

Diplomová práce
2013

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kristýna Nejezchlebová**
Osobní číslo: **M11366**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Zavedení vnitřního kontrolního systému
v obci Staré Město**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerše definujte základní pojmy v oblasti finanční kontroly.
- Popište podstatu vnitřního kontrolního systému v neziskových organizacích.

II. Praktická část

- Proveďte průzkum současného stavu finanční kontroly v obci.
- Analyzujte současný stav hospodaření obce.
- Zpracujte projektové řešení pro zavedení vnitřního kontrolního systému v obci.
- Vyhodnoťte ekonomické přínosy a rizika projektu.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

MERLÍČKOVÁ-RŮŽIČKOVÁ, Růžena. Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně. 11. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, 256 s. ISBN 978-80-7263-675-4.
OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.
PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-27-899.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Milana Otrusinová, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: 3. února 2013
Termín odevzdání diplomové práce: 2. května 2013

Ve Zlíně dne 3. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 2.5.2013

Mejstříková

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Hlavním cílem diplomové práce je vytvoření funkčního vnitřního kontrolního systému v obci Staré Město. Práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. V teoretické části jsou zpracovány teoretické poznatky vztahující se k finanční kontrole územních samosprávných celků, legislativě upravující finanční kontrolu, a k hospodaření ÚSC. Součástí praktické části je nejprve zhodnocení stávajícího kontrolního systému v obci a následně rozbor hospodaření obce Staré Město. Na závěr práce jsou vytvořeny v rámci vnitřního kontrolního systému vnitřní účetní směrnice, které vycházejí ze současné platné legislativy.

Klíčová slova: finanční kontrola, územní samosprávný celek, hospodaření obce, vnitřní kontrolní systém

ABSTRACT

The main objective of this thesis is to create a functioning internal control system in the village of Staré Město. The work is divided into two parts, one is a theoretical and practical part. In the theoretical part of the thesis contains theoretical knowledge related to financial control of local governments, legislation governing financial control and economy of local authorities. The practical part is to first evaluate the existing control system in the village and then analyze economy of village Staré Město. Finally, I'm going to create internal accounting guidelines in the internal control system, which are based on current legislation.

Keywords: financial control, local authorities, economy of village, internal control system

Tímto bych chtěla poděkovat především vedoucí mé práce Ing. Milaně Otrusinové, PhD., za trpělivost při vedení mé práce a cenné rady a připomínky, které mi byly z její strany poskytnuty.

Dále si velmi cením přístupu ze strany pracovníků finančního odboru Městského úřadu ve Starém Městě, kteří byli velmi ochotní a vstřícní při poskytování mnou požadovaných informací nezbytných pro zpracování této práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I. TEORETICKÁ ČÁST	11
1 FINANČNÍ KONTROLA JAKO NÁSTROJ KE ZVÝŠENÍ EFEKTIVNOSTI HOSPODAŘENÍ ÚSC	12
1.1 LEGISLATIVA UPRAVUJÍCÍ FINANČNÍ KONTROLU	12
1.1.1 Zákon 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě.....	12
1.2 VNITŘNÍ KONTROLNÍ SYSTÉM V ORGÁNECH VS	13
1.2.1 Řídící kontrola.....	14
1.2.2 Interní audit	14
1.2.3 Vnitřní účetní směrnice	15
1.2.4 Účetní záznamy a inventarizace majetku a závazků jako součást VKS	16
1.3 VEŘEJNOSPRAVNÍ KONTROLA	17
2 HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ	18
2.1 LEGISLATIVA URČENÁ PRO ÚSC V OBLASTI ÚČETNICTVÍ	18
2.1.1 České účetní standardy.....	18
2.1.1.1 ČÚS č. 701	19
2.1.1.2 ČÚS č. 702	19
2.1.2 Vyhláška 410/2009 Sb., k provedení zákona o účetnictví pro některé vybrané účetní jednotky	20
2.1.3 Zákon 563/1991 Sb., o účetnictví	22
2.1.4 Vyhláška 383/2009 Sb., technická vyhláška o účetních záznamech.....	23
2.1.5 Účetní výkazy obce	24
2.1.6 Reforma účetního výkaznictví	24
2.2 ROZPOČET A ROZPOČTOVÝ PROCES ÚSC	25
2.2.1 Rozpočet obce	25
2.2.2 Rozpočtový proces	27
2.3 FINANČNÍ ANALÝZA	28
2.3.1 Poměrové ukazatele	29
2.3.2 Soustava informujících a monitorujících ukazatelů	30
PRAKTICKÁ ČÁST	31
3 SOUČASNÝ STAV FINANČNÍ KONTROLY V OBCI	32
3.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O OBCI.....	32
3.2 FINANČNÍ KONTROLA V OBCI	32
3.2.1 Přezkoumání hospodaření obce.....	33
3.2.2 Finanční výbor obce	33
3.2.2.1 Zpráva o provedených kontrolách v roce 2012	35
4 ROZBOR HOSPODAŘENÍ OBCE	36
4.1 JAK SE DOTKLA REFORMA VEŘEJNÝCH FINANČÍ ÚČETNÍHO VÝKAZNICTVÍ OBCE	36
4.1.1 Rozvaha 2009 x 2011	36
4.1.2 Výkaz zisku a ztrát 2009 x 2011	38
4.1.3 Příloha	39
4.1.4 Přehled o peněžních tocích.....	39

4.1.5	Přehled o změnách vlastního kapitálu	40
4.2	ROZBOR ÚČETNÍHO VÝKAZNICTVÍ OBCE ZA ROK 2012 A 2011	40
4.2.1	Rozvaha	40
4.2.1.1	Aktiva v roce 2011	40
4.2.1.2	Porovnání aktiv v letech 2011 a 2012	41
4.2.1.3	Pasiva v roce 2011	42
4.2.1.4	Porovnání pasiv v letech 2011 a 2012	43
4.2.2	Výkaz zisku a ztráty	44
4.2.2.1	VZZ za rok 2011	44
4.2.2.2	Porovnání VZZ v letech 2011 a 2012	46
4.2.3	Příloha	47
4.2.4	Přehled o peněžních tocích	48
4.2.5	Přehled o změnách vlastního kapitálu	49
4.3	VÝKAZ PRO HODNOCENÍ PLNĚNÍ ROZPOČTU	50
4.3.1	Výkaz za rok 2011	50
4.3.1.1	Příjmy a výdaje obce za rok 2011	50
4.3.2	Výkaz za rok 2012	53
4.3.2.1	Příjmy a výdaje obce za rok 2012	54
4.3.3	Stavy a obraty na bankovních účtech	56
5	VÝPOČET UKAZATELŮ FINANČNÍ ANALÝZY	57
5.1	SIMU	57
5.2	VÝPOČET VYBRANÝCH UKAZATELŮ FINANČNÍ ANALÝZY	62
5.2.1	Ukazatele zadluženosti a dluhové schopnosti	62
5.2.2	Ukazatel autarkie	64
5.2.3	Ukazatele likvidity	64
6	NÁVRH VNITŘNÍHO KONTROLNÍHO SYSTÉMU	68
6.1	SMĚRNICE Č. 01/2013 O FINANČNÍ KONTROLE OBCE STARÉ MĚSTO	69
6.2	SMĚRNICE Č. 02/2013 O SYSTÉMU ZPRACOVÁNÍ ÚČETNICTVÍ	74
6.3	ZHODNOCENÍ PŘÍNOSŮ A RIZIK VYTVOŘENÉHO VNITŘNÍHO KONTROLNÍHO SYSTÉMU	87
	ZÁVĚR	88
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	90
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	93
	SEZNAM TABULEK	95
	SEZNAM GRAFŮ	97
	SEZNAM PŘÍLOH	98

ÚVOD

Tématem mé diplomové práce je zavedení vnitřního kontrolního systému v obci Staré Město. Jak už napovídá samotný název práce, hlavním cílem je vytvoření vnitřního kontrolního systému v obci. Pro toto téma jsem se rozhodla kvůli tomu, jelikož jsem zjistila, že v současné době je pro územní samosprávné celky velmi nesnadné vytvořit funkční vnitřní kontrolní systém. Dochází k nepřehlednosti legislativy, týkající se právě finanční kontroly, a to v současnosti konkrétně zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, jehož novela, která by měla v budoucnu proběhnout, je v současné době velmi diskutována. Samotné obce se pak v právních předpisech vztahujících se k finanční kontrole a vnitřnímu kontrolnímu systému mnohdy ani příliš neorientují právě díky častým novelizacím.

Vnitřní kontrolní systém je obcemi dle mého názoru velmi často podceňován. Přičemž si obce ani neuvědomují, že díky jejich vytvoření a plnému využití by mohly zefektivnit své hospodaření a chod obce, a především by docházelo ke správnému dodržování principu 3E (hospodárnost, efektivnost, účelnost), na jehož základě by mělo fungovat celé hospodaření účetní jednotky.

Obec Staré Město má co se týče vnitřního kontrolního systému vytvořenou pouze jednu směrnici upravující tuto oblast, a to směrnici o finanční kontrole. Ovšem účinnost této směrnice nabyla v roce 2003 a od této doby nebyla ani jednou aktualizována. Z tohoto důvodu jsem se rozhodla pro obec vytvořit vnitřní účetní směrnice, které jsou základem vnitřního kontrolního systému.

Diplomovou práci jsem rozdělila do několika částí. V první části budu provádět rešerši literárních pramenů zaměřených na oblast finanční kontroly v orgánech veřejné správy a dále se zaměřím na zpracování teoretických poznatků, které se týkají hospodaření nižších územních samosprávných celků. Na úvod druhé části práce budu blíže zkoumat stávající stav finanční kontroly v obci, na základě zjištěného stavu na konci praktické části vytvořím kontrolní systém pro obec. V praktické části budu nadále provádět rozbor hospodaření obce a v návaznosti na to provedu výpočet vybraných ukazatelů finanční analýzy.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 FINANČNÍ KONTROLA JAKO NÁSTROJ KE ZVÝŠENÍ EFEKTIVNOSTI HOSPODAŘENÍ ÚSC

Finanční kontrola je součástí finančního řízení, které zabezpečuje hospodaření s veřejnými prostředky obce a jejími zřízenými organizačními složkami a příspěvkovými organizacemi. Tato kapitola bude nejprve zaměřena na legislativu, která upravuje oblast finanční kontroly. V následující podkapitole jsou popsány prvky a podstata vnitřního kontrolního systému v orgánech veřejné správy.

1.1 Legislativa upravující finanční kontrolu

Mezi stěžejní právní předpisy týkající se oblasti finanční kontroly patří:

- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů

1.1.1 Zákon 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě

Zákon o finanční kontrole nabyl účinnosti dne 1. ledna 2002 a skládá se celkem ze 42 paragrafů. V zákoně můžeme najít vymezení předmětu, hlavní cíle a kontrolní postupy a metody finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona.

Mezi hlavní cíle tohoto zákona patří:

- a) dodržování právních předpisů a opatření přijatých orgány veřejné správy v mezích těchto předpisů při hospodaření s veřejnými prostředky k zajištění stanovených úkolů těmito orgány,
- b) zajištění ochrany veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům způsobeným zejména porušením právních předpisů, neekonomickým, neúčelným a neefektivním nakládáním s veřejnými prostředky nebo trestnou činností,
- c) včasné a spolehlivé informování vedoucích orgánů veřejné správy o nakládání s veřejnými prostředky, o prováděných operacích, o jejich průkazném účetním zpracování za účelem účinného usměrňování činnosti orgánů veřejné správy v souladu se stanovenými úkoly,

d) hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy. (Zákon o finanční kontrole, 2001, § 4)

Finanční kontrola je dle zákona tvořena:

a) systémem finanční kontroly vykonávané kontrolními orgány;

b) systémem finanční kontroly vykonávané podle mezinárodních smluv;

c) vnitřním kontrolním systémem v orgánech veřejné správy. (Zákon o finanční kontrole, 2001, § 3)

Systém finanční kontroly vykonávané kontrolními orgány je více upraven v § 7 - § 11. Konkrétně se jedná o vymezení veřejnosprávní kontroly a působnost kontrolních orgánů vykonávajících právě tento druh kontroly.

Finanční kontrola vykonávaná podle mezinárodních smluv je součástí § 24, kde jsou stanovena pravidla pro výkon kontroly podle mezinárodních smluv.

Vnitřní kontrolní systém je popsán v § 25 - § 31. V těchto částech zákona jsou stanoveny povinnosti vedoucích orgánů veřejné správy a vedoucích pracovníků zodpovědných za vytvoření a správu vnitřního kontrolního systému. Dále jsou zde vymezeny pojmy, jako je řídicí kontrola a interní audit a tyto pojmy jsou nadále v zákoně blíže specifikovány.

Na závěr zákona jsou uvedena přechodná a závěrečná ustanovení, společně s datem účinnosti.

Samotný zákon prošel od jeho vzniku několika novelizacemi a zatím poslední novela tohoto zákona se projednává právě v současné době. Návrh novely zákona o finanční kontrole byl zpracován k 18. lednu 2012, ale dosud tento návrh nebyl odsouhlasen a schválen. V návrhu novely je například zpracován nový systém finanční kontroly a je zde také samostatná část, týkající se auditu ve veřejné správě.

1.2 Vnitřní kontrolní systém v orgánech VS

Vnitřní kontrolní systém v orgánech VS je podle požadavků Evropské komise rozdělen na dva podsystémy, tzv. systém finančního řízení a kontroly (řídicí kontrola) a systém interního auditu.

Cílem vnitřní kontroly je:

- Vliv na efektivní řízení, plnění přijatých záměrů municipální, resp. regionální politiky;
- Zjišťování chyb v řízení, v hospodaření a navržení postupů pro jejich předcházení, zjišťování podvodů, apod.
- Na úseku účetnictví zajištění správnosti, úplnosti účetních zápisů, včasné vyhotovení účetních výkazů, resp. zjišťování chyb a nesouladů. (Peková, 2011, str. 440)

1.2.1 Řídící kontrola

Řídící kontrola je finanční kontrola zajišťovaná odpovědnými vedoucím zaměstnanci VS při přípravě operací před jejich schválením, při průběžném sledování uskutečňovaných operací až do jejich konečného vypořádání a vyúčtování a následném prověření vybraných operací v rámci hodnocení dosažených výsledů a správnosti hospodaření. (Provazníková, 2009, str. 285)

Mezi základní principy řídicí kontroly patří zejména:

- princip organizace
- princip integrace
- princip univerzálnosti
- princip stálosti
- princip informace a dokumentace (Ministerstvo financí ČR, 2004)

1.2.2 Interní audit

Interní audit představuje organizačně oddělené a funkčně nezávislé přezkoumávání a vyhodnocování přiměřenosti a účinnosti řídicí kontroly včetně prověřování správnosti vybraných operací. Zákon ukládá povinnost implementovat útvar interního auditu do všech orgánů a institucí VS (s výjimkou jsou malé obce do 15 tis. obyvatel). Útvar interního auditu je funkčně nezávislý útvar, případně k tomu zvlášť pověřený zaměstnanec, organizačně oddělený od řídicích výkonných struktur. Interní audit zahrnuje zejména audity finanční (ověřují, zda údaje vykázané ve finančních, účetních a jiných výkazech věrně zobrazují majetek, zdroje jeho financování a hospodaření s ním), audity systémů (prověřují a hodnotí systém zajištění příjmů, včetně vymáhání pohledávek, financování činnosti a zajištění správy veřejných prostředků) a audity výkonů (zkoumají výběrovým způsobem hospodárnost, efektivnost a účelnost operací). (Provazníková, 2009, str. 285)

1.2.3 Vnitřní účetní směrnice

Vnitřní kontrolní systém na úrovni každého subjektu územní samosprávy by měl fungovat na základě předem stanoveného souboru pravidel a postupů pro zajištění vnitřní kontroly. (Peková, 2011, str. 440). Mezi tento soubor pravidel a postupů řadíme vnitřní účetní směrnice účetní jednotky.

Vnitřní směrnici vydává statutární zástupce účetní jednotky. Tato směrnice je závazná jen tehdy, pokud mezi jeho vydavatelem a adresátem existuje vztah nadřízenosti a podřízenosti. Vydávající je povinen prokazatelně seznámit s vnitřním předpisem všechny podřízené pracovníky, pro které je tento předpis závazný. (Nováková, 2011, str. 104)

U vnitřních směrnic je vhodné dbát, aby zejména měly:

- a) Identifikační údaje,
- b) Všeobecná ustanovení, která stručně charakterizují předmět úpravy,
- c) Specifická ustanovení, tj. obsah vlastního předpisu,
- d) Přílohy, které by měly obsahovat, co je účelné nebo nezbytné pro postup podle vnitřního předpisu. (Schiffer, 2009, str. 42):

Vnitřní předpisy či směrnice by měly mít určité vlastnosti, jde zejména o.

- Srozumitelnost
- Věcnost
- Stručnost
- Jednoznačnost
- Přehlednost
- Komplexnost
- Nerozpornost s obecně závaznými vyhláškami
- Návaznost na ostatní vnitřní předpisy příslušné ÚJ
- Relativní stabilitu (Schiffer, 2009, str. 43 - 44):

Vnitřní předpisy je nutné průběžně aktualizovat, popřípadě i doplňovat a přizpůsobovat současné situaci v souladu s platnými právními předpisy. V této souvislosti je třeba ještě zdůraznit, že aktualizace vnitřních předpisů se provádí v těchto případech:

- Každoročně, vždy k začátku nového účetního období
- Při organizačních změnách
- Při změně pravidel obsažených v obecně platných právních předpisech

- Při změně v realizaci některých činností
- Při změně zvolených účetních postupů, apod. (Nováková, 2011, str. 105):

Vnitřní účetní předpisy zahrnují např. dokument o způsobu a rozsahu vedení a systému zpracování účetnictví a účetní dokumentace (účetních záznamů), oběh účetních dokladů, oceňování majetku a závazků, financování, vedení různých provozů, až po harmonogram účetní závěrky, úpravu provádění inventarizací rozvahových položek a způsob jejich vypořádání, zásady pro vedení pokladních operací, archivaci a úschovu účetních dokladů. (Nováková, 2009, str. 104)

1.2.4 Účetní záznamy a inventarizace majetku a závazků jako součást VKS

Účetním záznamem se rozumí data, která jsou záznamem veškerých skutečností týkající se vedení účetnictví. Každou skutečnost, týkající se vedení účetnictví, jsou účetní jednotky povinny zaznamenávat výhradně jen účetními záznamy. Jednotlivé účetní záznamy mohou být seskupovány do souhrnných účetních záznamů. Účetními záznamy jsou zejména účetní doklady, účetní zápisy, účetní knihy, účetní závěrka. (Schiffer, 2009, str. 66)

Účetní doklady je možno dělit:

- Podle účelu
- Podle obsahu účetních případů
- Podle počtu účetních případů (Schiffer, 2009, str. 66)

Jedním z hlavních nástrojů a součástí systému vnitřního kontrolního systému je nezpochybnitelně také inventarizace majetku a závazků. Inventarizací majetku a závazků se zjišťuje skutečný stav veškerého majetku a závazků a slouží k ověření, zda skutečný stav zjištěný inventurou odpovídá stavu majetku a závazků v účetnictví. Výsledným produktem provedení inventarizace je uvedení do souladu účetního a skutečného stavu majetku a závazků. (Máče, 2012, str. 298)

Skutečné stavy majetku a závazků účetní jednotky se při inventarizaci zjišťují:

- Fyzickou inventurou u hmotného majetku, popřípadě u nehmotného majetku, nebo
- dokladovou inventurou u závazků a pohledávek, popř. u ostatních složek majetku, u nichž nelze provést fyzickou inventuru. (Kubíčková a Otrusinová, 2011, str. 44)

Účetní jednotky provádějí inventarizaci k okamžiku sestavení řádné a mimořádné účetní závěrky (periodická inventarizace). Účetní jednotky mohou provádět inventarizaci i v prů-

běhu účetního období (průběžná inventarizace). Průběžně lze inventarizovat jen zásoby a dlouhodobý movitý majetek, který je v soustavném pohybu a nemá stálé místo, kam náleží. Každý druh zásob a určitý dlouhodobý movitý majetek musí být inventarizován alespoň jednou za účetní období. (Máče, 2012, str. 298)

1.3 Veřejnosprávní kontrola

Obec ve své působnosti může zřizovat organizační složky a příspěvkové organizace. Pokud obec zřídí novou organizaci, je povinna provádět kontrolu jejího hospodaření s veřejnými prostředky, tato kontrola je nazývána veřejnosprávní kontrola. Veřejnosprávní kontrola však nezahrnuje jen kontrolu organizačních složek a příspěvkových organizací, ale veřejnosprávní kontrole podléhají také příjemci veřejného prostředku a žadatelé o tento prostředek.

Veřejnosprávní kontrola zahrnuje finanční kontrolu skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky, zejména při vynakládání veřejných výdajů včetně veřejné finanční podpory u kontrolovaných osob. Veřejnosprávní kontrola se uskutečňuje jako nepřetržitý proces, tj. před poskytnutím veřejných prostředků (předběžná kontrola), v průběhu jejich použití (průběžná kontrola) a následně po jejich použití (následná kontrola). (Provažníková, 2009, str. 285)

Obce jsou povinny vytvořit systém finanční kontroly, kterým zajistí finanční kontrolu jak svého hospodaření, tak i hospodaření svých organizačních složek a příspěvkových organizací ve své působnosti. Nejméně jednou ročně jsou obce povinny zajistit prověření přiměřenosti a účinnosti tohoto systému a jeho hodnocení. (Tomancová, 2009, str. 135)

2 HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodařit podle vlastního rozpočtu. Pravidla hospodaření ÚSC upravuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. (Kubíčková a Otrusinová, 2011, str. 5)

2.1 Legislativa určená pro ÚSC v oblasti účetnictví

Stěžejními legislativními prvky pro účetnictví územních samosprávných celků jsou české účetní standardy č. 701 až 710. Tímto se odlišují od ostatních nepodnikatelských organizací, které se mohou od těchto standardů mírně odchýlit. Nejvýraznějším specifikem pro účetnictví ÚSC je tedy to, že mají v podstatě „obrácenou“ hierarchii důležitosti legislativních prvků, než ostatní nepodnikatelské organizace.

Sekundárním právním předpisem, kterým jsou povinny se ÚSC řídit, je vyhláška č. 410/2009 Sb., k provedení zákona o účetnictví pro některé vybrané účetní jednotky.

Dalším nejdůležitějším zákonem je zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Dále by se měly vybrané účetní jednotky, uvedené ve vyhlášce č. 410/1991 Sb., řídit dle vyhlášky č. 383/2009 Sb., což je technická vyhláška o účetních záznamech, dále dle vyhlášky č. 365/2010 Sb., kterou se mění vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, s účinností od 1. 1. 2011. A v neposlední řadě by se měly obce a kraje řídit vyhláškou č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků.

2.1.1 České účetní standardy

Vznik těchto standardů je spojen se zánikem vyhlášky č. 505/2002 Sb., dle které se dříve řídily vybrané účetní jednotky. Nové standardy č. 701 – 708 spolu s novou vyhláškou č. 410/2009 Sb., jsou účinné k datu 1. 1. 2010. Nově vzniklé standardy nahradily původní ČÚS č. 501 až 522. K nejnovějším změnám v oblasti českých účetních standardů došlo v letošním roce, tj. 2013, kdy nabyly účinnosti k datu 1. 1. 2013 dva nové standardy, a to standard č. 709, který se týká vlastních zdrojů, a standard č. 710 o dlouhodobém nehmotném a hmotném majetku.

2.1.1.1 ČÚS č. 701

Tento účetní standard je nazván Účty a zásady účtování na účtech. Skládá se celkem z devíti kapitol. Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky (dále jen „vyhláška“), základní postupy účtování na účtech za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami. (ČÚS 701, 2010)

Dále je zde uvedeno, že vybraná ÚJ tvoří syntetické a analytické účty. Syntetické účty vytváří v souladu se směrnou účtovou osnovou, která je uvedena v zákoně o účetnictví v § 14 a v § 76 až 78 vyhlášky. V rámci syntetických účtů vytváří vybraná ÚJ analytické účty, které jsou tříděny dle jednotlivých hledisek, uvedených v účetním standardu. Mezi tyto hlediska patří např. členění podle jednotlivých druhů majetku, členění závazků dle jednotlivých věřitelů, oddělené sledování nákladů, výnosů a VH za hlavní a hospodářskou činnost, apod.

Tento účetní standard také stanovuje, kdy se účtuje v knihách podrozvahových účtů. V těchto knihách se účtuje o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, avšak nejsou splněny všechny podmínky pro provedení účetního zápisu v hlavní knize, a to jak v průběhu účetního období, tak ke konci rozvahového dne. Znalost těchto skutečností je podstatná především pro posouzení majetkoprávní situace ÚJ a jejich ekonomických zdrojů, které lze využít. (ČÚS 701, 2010)

Dále se standard zabývá účetními zápisy, vnitroorganizačním účetnictvím a utajovanými informacemi, kdy ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory a zpravodajské služby použijí tento standard přiměřeně na činnosti, které jsou předmětem utajení. (ČÚS 701, 2010)

2.1.1.2 ČÚS č. 702

Český účetní standard č. 702 je zaměřen na otevírání a uzavírání účetních knih. Cílem tohoto standardu je stanovit základní postupy účtování při otevírání a uzavírání účetních knih za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami. (ČÚS 702, 2010)

Ve standardu je popsán také postup otevírání a uzavírání účetních knih. Při těchto procesech účetní jednotky postupují podle § 17 zákona. Otevírání účetních knih je proces, při

kterém dochází k několika činnostem. Jedná se např. o činnost, při které se v souladu s ustanoveními zákona účty hlavní knihy otevírají účetními zápisy, dochází také k tomu, že stavy jednotlivých rozvahových účtu 491 – Počáteční účet rozvázný navazují na stavy jednotlivých rozvahových položek vykázané na účtu 492 - Konečný účet rozvázný, apod. (ČÚS 702, 2010)

Při uzavírání knih dochází např. k činnostem, jako je zjišťování obrátů stran Má Dáti a Dal jednotlivých syntetických účtů, analytických účtů a podrozvahových účtů. Také se zjišťují konečné zůstatky aktivních a pasivních účtů a konečné stavy nákladů a výnosů, apod. (ČÚS 702, 2010)

Poslední bodem, který tento standard popisuje, je postup účetní jednotky k 1. lednu 2010. Je zde uvedeno, že ÚJ má uzavírat účetní knihy k 31. 12. 2009 v souladu s vyhláškou č. 505/2002 Sb., a v souladu ČÚS č. 502, který byl zaměřen právě na otevírání a uzavírání účetních knih. Účetní jednotka měla k 1. 1. 2010 stanovit převodový můstek, který by měl zajišťovat bilanční kontinuitu při otevření účetních knih k 1. lednu 2010. Tento převodový můstek zahrnoval srovnání směrné účtové osnovy (platící do konce roku 2009) a nové směrné účtové osnovy (s účinností k 1. 1. 2010). (ČÚS 702, 2010)

2.1.2 Vyhláška 410/2009 Sb., k provedení zákona o účetnictví pro některé vybrané účetní jednotky

Tato vyhláška nabyla účinnosti dne 1. ledna 2010 a slouží jako náhrada za dříve platící vyhlášku č. 505/2002 Sb., pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu. Poslední novela vyhlášky proběhla s účinností k datu 1. 1. 2013. Vyhláška zahrnuje celkem 81 paragrafů a sedm příloh.

V prvních částech vyhlášky jsou uvedeny základní účetní výkazy, které jsou povinny ÚSC vykazovat. Mezi tyto výkazy patří rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a příloha.

Přehledem o peněžních tocích se rozumí rozpis vybraných položek aktiv a pasiv a podávání informací o přírůstcích a úbytcích peněžních prostředků za běžné účetní období. (Vyhláška č. 410/2009 Sb., 2009, § 6)

Přehled o změnách vlastního kapitálu je rozpisem položky „C. Vlastní kapitál“ rozvahy a podává informaci o uspořádání položek, které vyjadřují jejich změnu za běžné účetní období. (Vyhláška č. 410/2009 Sb., 2009, § 7)

Příloha má doplňovat informace a vysvětlovat informace uvedené v účetní závěrce.

Každý z výkazů má svůj závazný vzor v jednotlivých přílohách této vyhlášky.

Ve vyhlášce jsou dále rozepsány a detailně popsány některé položky jednotlivých povinně sestavovaných výkazů.

Co se týče konkrétně územně samosprávných celků, v § 27 je uvedeno, že krátkodobé závazky zahrnující závazky k vybraným místním vládním institucím, zejména obsahují závazky z titulu dotací, grantů, příspěvků, subvencí, dávek, nenávratných finančních výpomocí, podpor či peněžitých darů vůči účetním jednotkám, které jsou kraji, obcemi, dobrovolnými svazky obcí a jimi zřízenými příspěvkovými organizacemi a regionálními radami regionů soudržnosti. (Vyhláška č. 410/2009 Sb., 2009, § 27)

V § 35 jsou vymezeny náklady vybraných místních vládních institucí na transfery. Tato položka obsahuje u krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí, jimi zřízených příspěvkových organizací a u regionálních rad regionů soudržnosti zejména náklady z titulu dotací, příspěvků, subvencí, dávek, nenávratných finančních výpomocí, podpor či peněžních darů, a to bez ohledu na účel jejich poskytnutí. (Vyhláška č. 410/2009 Sb., 2009, § 35)

§ 37 je zaměřen na výnosy z činnosti. Odstavec 1 tohoto paragrafu popisuje, že výnosy ze správních poplatků obsahují u organizačních složek státu a územních samosprávných celků výnosy ze správních poplatků. Jako správní poplatek můžeme označit například poplatek za ověření listin, vydání živnostenského listu, apod. Výnosy z místních poplatků jsou naopak ty poplatky, které organizačním složkám státu a územním samosprávným celkům plynou z místních poplatků. Jedná se například o poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek za ubytovací kapacity, apod.

Paragraf 50 byl změněn v rámci novely, která proběhla k 1. 1. 2012, byly zde dříve popsány odepsané pohledávky a závazky. Ty se nyní nazývají vyřazené pohledávky a závazky. Vyřazené pohledávky obsahují práva na peněžité plnění v případě, že již zanikl nárok účetní jednotky na vymáhání plnění, ale je zde předpoklad, že dlužník svoji povinnost zcela nebo zčásti splní, nebo je zde předpoklad, že bude plněno jinou osobou. Dále obsahuje pohledávky, které účetní jednotka již nevykazuje v rozvaze, ale z jiných právních předpisů

nebo z potřeb účetní jednotky vyplývá potřeba jejich sledování. Naopak vyřazené závazky obsahují povinnosti k peněžitému plnění v případě, že již zanikl nárok věřitele na vymáhání plnění, ale je zde předpoklad, že účetní jednotka svoji povinnost zcela nebo zčásti splní. Dále obsahuje závazky, které účetní jednotka již nevykazuje v rozvaze, ale z jiných právních předpisů nebo z potřeb účetní jednotky vyplývá potřeba jejich sledování. (Vyhláška č. 410/2009 Sb., 2009, § 50)

§ 66 je věnován odepisování majetku. V odstavci 7 tohoto paragrafu se uvádí soupis majetku, které účetní jednotka neodepisuje. Jedná se například o umělecká díla, finanční majetek, zásoby, drobný dlouhodobý majetek, či pozemky.

Závěr vyhlášky se skládá z přechodných ustanovení, které vymezují v několika odstavcích to, jak mají vybrané účetní jednotky postupovat v některých oblastech při zrušení vyhlášky č. 505/2002 Sb.

2.1.3 Zákon 563/1991 Sb., o účetnictví

Předposlední právní předpis, který je v této kapitole blíže popsán, je zákon 563/1991 Sb., o účetnictví, jehož účinnost započala 1. 1. 1992. Poslední novela zákona proběhla s účinností od 1. 1. 2013. Zákon je poměrně často novelizován.

Zákon se skládá ze 40 - ti paragrafů, které platí pro celé spektrum organizací a spolků, proto jsou dále v této kapitole vybrány pro popis jen ty nejpodstatnější části, které se přímo týkají územních samosprávných celků.

Hned v prvním paragrafu je uvedeno, že zákon stanoví podmínky zjišťování účetních záznamů pro potřeby státu. Zjišťováním účetních záznamů pro potřeby státu se rozumí soubor činností, které směřují ke shromažďování účetních záznamů od vybraných účetních jednotek v Centrálním systému účetních informací státu a k sestavení účetních výkazů za Českou republiku. Vybranými účetními jednotkami jsou organizační složky státu, státní fondy podle rozpočtových pravidel, Pozemkový fond České republiky, územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, Regionální rady regionů soudržnosti, příspěvkové organizace a zdravotní pojišťovny. (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, 1991, § 1)

V § 9 jsou informace týkající se rozsahu vedení účetnictví. Dle tohoto paragrafu jsou účetní jednotky povinny vést účetnictví v plném rozsahu, pokud nestanoví jiný právní předpis jinak. Územní samosprávné celky vedou účetnictví v plném rozsahu.

Zákon je zaměřen v § 20 na ověřování účetní závěrky auditorem, avšak územně samosprávné celky nemají ze zákona povinnost nechat si účetní závěrku ověřovat auditorem. Ale přezkoumání hospodaření za uplynulý kalendářní rok je pro obce a kraje povinností.

V následujícím paragrafu se zákon vztahuje k tvorbě výročních zpráv. Obce a kraje jsou povinny je sestavovat.

§ 21a se můžeme dočíst o způsobech zveřejňování účetních informací. Odstavec 5 říká, že organizační složky státu zveřejňují účetní závěrku prostřednictvím ministerstva způsobem umožňujícím dálkový přístup; ustanovení zvláštních právních předpisů o nakládání s utajovanými a jinými obdobnými informacemi tímto nejsou dotčena. Zveřejňování účetních výkazů za Českou republiku se provádí obdobně. (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, 1991, § 21a)

2.1.4 Vyhláška 383/2009 Sb., technická vyhláška o účetních záznamech

Posledním právním předpisem, kterým se kapitola blíže zabývá je vyhláška 383/2009 Sb., technická vyhláška o účetních záznamech. Vyhláška nabyla účinnosti dne 1. ledna 2010.

Tato vyhláška stanoví pravidla pro formát, strukturu, přenos a zabezpečení účetních záznamů v technické formě vybraných účetních jednotek v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie. (Vyhláška 383/2009 Sb., technická vyhláška o účetních záznamech, 2010, §3)

§ 4 se týká předávání účetních záznamů. Vybrané účetní jednotky předávají účetní záznamy v zašifrovaném stavu do Centrálního systému účetních informací státu buď prostřednictvím standardizované přenosové cesty, která je realizována pomocí internetu, nebo náhradní přenosovou cestou, která probíhá jen výjimečně a za podmínky, že záznamy budou průkazné a nedojde k narušení ochrany či bezpečnosti předávaných záznamů. (Vyhláška 383/2009 Sb., technická vyhláška o účetních záznamech, 2010, §4)

V následujícím paragrafu je uvedeno, že obce a dobrovolné svazky obcí předávají své účetní záznamy do CSÚIS elektronicky ve formě

a)sumarizovaných výkazů u jednotlivých částí účetní závěrky nebo u jednotlivých částí účetních výkazů za dílčí konsolidační celek státu,

b) pomocného konsolidačního přehledu, pomocného konsolidačního přehledu za dílčí konsolidační celek státu a

c) účetního záznamu, včetně souhrnného účetního záznamu, který je nutný pro konsolidaci, nebo prostřednictvím krajského úřadu kraje, na jehož území má zřizovatel příspěvkové organizace sídlo, pokud tak místně příslušný krajský úřad stanoví. (Vyhláška 383/2009 Sb., technická vyhláška o účetních záznamech, 2010, § 5)

Pokud obce předávají účetní záznamy krajskému úřadu, mají povinnost je předat v tom termínu, který stanoví krajský úřad, aby měl dostatek času na kontrolu správnosti a úplnosti účetních výkazů.

2.1.5 Účetní výkazy obce

Obec je při sestavování svých účetních výkazů povinna se řídit platnými účetními právními předpisy. Dle vyhlášky č. 410/2009 Sb., pro vybrané účetní jednotky, je obec povinna sestavovat:

- a) Rozvahu (bilanci), kde jsou uspořádány položky majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv
- b) Výkaz zisku a ztráty, v němž jsou obsaženy položky nákladů a výnosů a výsledku hospodaření
- c) Přehled o peněžních tocích je rozpisem vybraných položek aktiv a pasiv a podává informace pohybu peněžních prostředků za účetní období
- d) Přehled o změnách vlastního kapitálu je rozpisem položky „vlastní kapitál“ rozvahy, má podat informaci o její změně za účetní období
- e) Přílohu, v níž účetní jednotka vysvětlí a doplní informace deklarované v ostatních částech účetní závěrky (Merlíčková – Růžičková, 2011, str. 105 - 106):

Závazné vzory výše uvedených výkazů tvoří přílohu vyhlášky pro vybrané účetní jednotky.

2.1.6 Reforma účetního výkaznictví

V roce 2010 v ČR proběhla reforma veřejných financí, tato reforma se dotkla také účetního výkaznictví vybraných účetních jednotek, které bylo v rámci této reformy poměrně hodně pozměněno.

Jedním z hlavních cílů reformy účetní reformy je efektivní shromáždění relevantních informací pro potřeby státu v Centrálním systému účetních informací státu. Stěžejní úlohu tedy představuje konsolidační vyhláška, přičemž dílčí konsolidační celek (ÚSC) by měl pro své zřizované účetní jednotky určovat jednotná pravidla, aby informace získané z konsolidované účetní závěrky pro něj měly potřebnou vypovídací schopnost. (Kubíčková a

Otrusinová, 2011, str. 33). S provozem Centrálního systému účetních informací státu vybrané účetní jednotky zasáhla celá řada změn, které zvyšují požadavky na jejich administrativní a technické zázemí. Na druhou stranu shromažďováním velkého množství účetních záznamů do jednoho centra umožní vytvořit různorodé výstupy za Českou republiku i dílčí celky. Tyto výstupy pak mohou sloužit pro potřeby různých uživatelů, jako je např. Ministerstvo financí, vláda, územně samosprávné celky, Český statistický úřad, Nejvyšší kontrolní úřad, Akademická sféra, národní i mezinárodní finanční instituce, veřejnost atd. (Účetní kavárna, 2010)

Účetní výkaznictví vybraných účetních jednotek se změnilo především díky přechodu z tzv. cash-báze principu účtování na akruální princip. Kvůli této změně došlo k zásadní úpravě stávající legislativy upravující účetnictví vybraných účetních jednotek. Byla vytvořena nová vyhláška pro vybrané účetní jednotky č. 410/2009 Sb. a dále byly vytvořeny nové účetní standardy č. 701-704, které se postupem času rozšířily, a nyní se vybrané účetní jednotky řídí celkem už deseti účetními standardy.

Samotné podoby účetních výkazů prošly také velkými změnami v důsledku nové směrné účtové osnovy. Změny jednotlivých výkazů lze blíže prozkoumat v kapitole 4.1 praktické části, kde jsou porovnány výkazy konkrétní obce.

2.2 Rozpočet a rozpočtový proces ÚSC

2.2.1 Rozpočet obce

Hospodaření podle vlastního rozpočtu je důležitým předpokladem pro fungování územní samosprávy. Rozpočet obce je součástí soustavy veřejných rozpočtů. Je veřejným rozpočtem v tom smyslu, že je nástrojem veřejné politiky, o příjmech a výdajích se rozhoduje veřejnou volbou – nepřímou prostřednictvím volených orgánů. (Tomancová, 2009, str. 118)

Je v zásadě záležitostí příslušné obce, jaké orgány a v jakém postupu bude projednávat sestavený rozpočet. Návrh rozpočtu zpravidla sestaví obecní úřad (např. finanční odbor obecního úřadu) ve spolupráci s radou obce, jakožto výkonným orgánem obce v samostatné působnosti, a bude ho projednávat např. finanční výbor zastupitelstva obce. (Deník veřejné správy, 2012)

Mezi rozpočtové zásady patří:

- Každoroční sestavování a schvalování územního rozpočtu příslušným subjektem územní samosprávy
- Reálnost a pravdivost rozpočtu
- Úplnost a jednotnost
- Dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu
- Hospodárnost a efektivnost
- Finanční kontrola, účetní audit
- Publicita, jejímž výsledkem je důkladná informovanost občanů o hospodaření obce (Peková, 2009, str. 213)

Běžný rozpočet je bilancí běžných příjmů a běžných výdajů, z nichž většina se každoročně opakuje. Běžnými příjmy se financují neinvestiční (provozní) prostředky prostřednictvím běžných (neinvestičních) výdajů. Běžný rozpočet může být sestaven jako vyrovnaný – příjmy by se měly rovnat výdajům, nebo jako deficitní, kdy jsou běžné příjmy menší než běžné výdaje. Tyto dva vztahy ukazují na zhoršené hospodaření obce, či kraje. První případ poukazuje na fakt, že územní samosprávný celek je svými běžnými příjmy schopen krýt pouze běžné výdaje, zatímco druhá možnost odráží skutečnost, že územní samosprávný celek již není schopen svými provozními příjmy financovat provozní výdaje. V obou případech už nedokáže pokrýt svou dluhovou službu (pokud existuje). (Provazníková, 2009, str. 68 - 69)

Příjmy rozpočtu obce tvoří:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní činnosti,
- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob,
- příjmy z vlastní správní činnosti, včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je obec pověřena podle zvláštních zákonů,
- výnosy z místních poplatků,
- výnosy z daní nebo podíly na nich podle zákona č. 243/200 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů,
- dotace ze SR a ze SF,
- dotace z rozpočtu kraje,
- prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy,

- přijaté peněžní dary a příspěvky,
- jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce. (Merlíčková - Růžičková, 2011, str. 52 - 53)

Z rozpočtu obce se hradí:

- závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony,
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti,
- výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem,
- závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů,
- závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty,
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
- výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich vyplývajících,
- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,
- jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce. (Merlíčková - Růžičková, 2011, str. 53 - 54)

2.2.2 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces představuje činnosti spojené se sestavením návrhu územního rozpočtu, s jeho schválením a realizací během rozpočtového období, průběžnou a následnou kontrolou jeho plnění a sestavení a schválení závěrečné bilance hospodaření. (Peková, 2011, str. 212)

Etapy rozpočtového procesu jsou následující:

1. Sestavení návrhu rozpočtu na základě rozpočtového výhledu, návrh sestavuje výkonný orgán obce, většinou se jedná o finanční odbor obce
2. Projednání a schválení – rozpočet schvaluje volený orgán, tedy obecní zastupitelstvo
3. Plnění rozpočtu – za plnění jsou odpovědní výkonné orgány obce
4. Přehled o skutečném plnění rozpočtu – závěrečný účet obce
5. Následná kontrola plnění rozpočtu (Tomancová, 2009, str. 118)

Rozpočtový výhled je nástrojem, který má využívat i ta nejmenší obec. Slouží pro střednědobé finanční plánování. Zákon o rozpočtových pravidlech dává možnost zvolit si míru podrobnosti členění rozpočtového výhledu. Každý územní samosprávný celek jej sestavuje

alespoň ve čtyřech základních ukazatelích: celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky, celkové závazky. (Provazníková, 2009, str. 73)

Obecně platí, že pokud není rozpočet schválen do 1. ledna rozpočtového roku, obec hospodaří dle rozpočtového provizoria v hodnotě 1/12 z celkového rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok.

Po skončení kalendářního roku se údaje o ročním hospodaření obce souhrnně zpracovávají do závěrečného účtu obce. V závěrečném účtu jsou obsaženy údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v plném členění podle rozpočtové skladby, údaje o hospodaření s majetkem a o dalších finančních operacích, včetně tvorby a použití fondů v tak podrobném členění a obsahu, aby bylo možné zhodnotit finanční hospodaření obce a jí zřízených nebo založených právnických osob. Součástí závěrečného účtu je vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům krajů, obcí, státním fondům, Národnímu fondu a jiným rozpočtům dalších osob. Obec je povinna nechat si přezkoumat své hospodaření za uplynulý kalendářní rok a výsledná zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření obce je součástí závěrečného účtu obce. (Deník veřejné správy, 2012)

2.3 Finanční analýza

Finanční analýza je významná pro zkvalitnění finančního rozhodování na úrovni každého subjektu územní samosprávy. Na úrovni územní samosprávy je finanční analýza důležitým nástrojem řízení. Nejde pouze o analýzu minulého hospodaření, ale i o odhalení pozitivních a negativních faktorů, které hospodaření ovlivnily. (Peková, 2009, str. 436)

Zdroje informací sloužící pro finanční analýzu jsou především účetní výkazy. Účetní výkazy jsou výchozím a základním zdroje informací pro finanční analýzu pro všechny zainteresované subjekty uvnitř i vně účetní jednotky. Účetní výkazy můžeme podle účelu, ke kterému slouží rozdělit do dvou skupin:

- Výkazy finančního účetnictví, které lze jinak označit u jako výkazy externí, protože poskytují informace zejména externím uživatelům. Podávají přehled o stavu a struktuře majetku, o zdrojích jeho krytí, o tvorbě a užití výsledku hospodaření, o pohybu peněžních toků a konečně o změnách ve vlastním kapitálu.
- Výkazy vnitropodnikového účetnictví, které nepodléhají žádné jednotné metodické úpravě a každá účetní jednotka si je vytváří více či méně ke svému obrazu a podle svých vlastních potřeb. (Mrkvička, 2006, str. 24)

2.3.1 Poměrové ukazatele

Mezi nejčastěji používané rozborové postupy účetních výkazů patří poměrové ukazatele. Poměrový ukazatel se vypočítá jako poměr jedné nebo několika účetních položek základních účetních výkazů k jiné položce nebo k jejich skupině. Poměrové ukazatele můžeme dělit:

- Ukazatel struktury majetku a kapitálu, které jsou konstruovány na základě rozvahy a nejčastěji se vztahují k ukazatelům likvidity, neboť zkoumají vzájemný vztah rozvahových položek, které svědčí o vázanosti zdrojů financování v různých položkách majetku.
- Ukazatele tvorby výsledku hospodaření vycházejí primárně z výkazu zisku a ztráty a zabývají se strukturou nákladů a výnosů a strukturou výsledku hospodaření podle oblastí, ve které byl tento výsledek generován.
- Ukazatele na bázi peněžních toků analyzují faktický pohyb finančních prostředků a bývají velmi často součástí analýzy úvěrové způsobilosti. (Růčková, 2011, str. 47):

Co se týče konkrétně územních samosprávných celků, mezi typické ukazatele finanční analýzy patří ukazatel autarkie. Ten vyjadřuje míru, v níž je municipální forma soběstačná z hlediska pokrytí nákladů hlavní činnosti z dosažených výnosů (zpravidla v procentech). Ukazatel by měl dosahovat hodnot vyšších než 1, tehdy jsou výnosy vyšší než náklady. (Kubíčková a Otrusinová, 2011, str. 112) Mezi další ukazatele municipálních firem patří ukazatele rentability, aktivity a likvidity.

Pro hodnocení subjektů ve veřejném sektoru lze doporučit zjišťovat tyto ukazatele aktivity:

- Obrat kapitálu,
- Míru vázanosti stálých aktiv ve výnosech (rychlost obratu stálých aktiv),
- Dobu obratu pohledávek,
- Poměr doby obratu krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků,
- Rychlost obratu zásob (pokud jsou významnou položkou). (Kubíčková a Otrusinová, 2011, str. 114)

Likvidita určité složky představuje vyjádření vlastnosti dané složky rychle a bez velké ztráty hodnot se přeměnit na peněžní hotovost. Obecně lze říci, že ukazatelé likvidity mají obecný tvar podílu toho, čím možno platit k tomu, co je nutno zaplatit. (Růčková, 2011,

str. 49) Podle rozsahu prostředků, které jsou považovány za schopné uhrazovat závazky, se rozlišují a sledují tři stupně (poměrové ukazatele) likvidity - běžná, pohotová, peněžní. (Kubičková a Otrusínová, 2011, str. 100)

2.3.2 Soustava informujících a monitorujících ukazatelů

Monitoring hospodaření obcí, který nahradil v minulosti používaný ukazatel dluhové služby, byl zaveden usnesením vlády ČR v listopadu 2008. Vznikla tak nová soustava šestnácti informativních a dvou monitorujících ukazatelů, jejichž smyslem a cílem je vést obce k větší obezřetnosti při hospodaření se svěřenými prostředky. (Nováková, 2011, str. 39)

Ministerstvo financí každoročně provede, z předložených finančních a účetních výkazů, výpočet soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU) za všechny obce a vyhodnotí výsledky výpočtu. Obce, jejichž ukazatel celkové likvidity bude k 31. 12. daného roku v intervalu $<0; 1>$ a zároveň podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům vyšší než 25 %, budou osloveny dopisem ministra financí a požádány o zdůvodnění tohoto stavu a o stanovisko zastupitelstva dané obce. (Ministerstvo financí ČR, 2011)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 SOUČASNÝ STAV FINANČNÍ KONTROLY V OBCI

3.1 Základní údaje o obci

Jako příklad pro diplomovou práci bylo vybráno město Staré Město, ve kterém autorka práce žije.

Město Staré Město je územním samosprávným celkem a subjektem veřejné správy, který se řídí Ústavou České republiky a zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Je právnickou osobou s právní subjektivitou, má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. (Staré Město, 2013)

Obec Staré Město leží ve Zlínském kraji a je součástí okresu Uherské Hradiště. K 31. 8. 2011 obec měla necelých 7 000 obyvatel. Za hlavní činnost obce můžeme považovat péči o všestranný rozvoj území a potřeby svých občanů. Za hospodářskou činnost můžeme považovat například pronájem budov patřících obci, nebo poskytování ubytovacích kapacit.

3.2 Finanční kontrola v obci

Co se týče oblasti finanční kontroly, obec je povinna při kontrolních činnostech dodržovat následující legislativu:

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.

Finanční kontrola v obci Staré Město je zabezpečována prostřednictvím přezkoumání hospodaření obce, které je provedeno obcí zvoleným auditorem. Obec dále vykonává kontrolu hospodaření prostřednictvím finančního výboru, který je zřízený zastupitelstvem obce. A v neposlední řadě je v obci vytvořena Vnitřní směrnice č. S 02/2003, o finanční kontrole Města Staré Město, která nabyla účinnosti dne 14. 5. 2003.

3.2.1 Přezkoumání hospodaření obce

Jak už bylo výše zmíněno, k přezkumu hospodaření v obci je pověřen obcí zvolený auditor, jedná se o Ing. Ivana Kučeru, který je oprávněn k poskytování auditorských služeb. Obec je povinna požádat o přezkum hospodaření nejpozději do 30. 6. kalendářního roku. Výsledkem přezkoumání je písemná zpráva, která je následně přílohou k závěrečnému účtu.

Jako příklad závěrečné zprávy o přezkumu hospodaření obce je vybrána zpráva o hospodaření za rok 2011.

Závěr zprávy o přezkumu hospodaření obce Staré Město za rok 2011 uváděl tyto informace:

„Závěr zprávy – na základě námi provedeného přezkoumání hospodaření města Staré Město jsme nezjistili žádnou skutečnost, která by nás vedla k přesvědčení, že přezkoumávané hospodaření není ve všech významných ohledech v souladu s hledisky přezkoumání hospodaření uvedenými v této zprávě.“

(Příloha k hospodaření města, 2012)

3.2.2 Finanční výbor obce

Finanční výbor je iniciativní a kontrolní orgán obce, který je zřizován zastupitelstvem obce, tudíž plní úkoly svěřené zastupitelstvem a je mu také odpovědný. Finanční výbor je oprávněn provádět kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a plní další úkoly, které jsou mu svěřené ze strany zastupitelstva.

Finanční výbor ve Starém Městě se skládá celkem z dvanácti odpovědných osob. Jedná se o předsedu výboru, místopředsedu výboru, tajemníka výboru a dále ze členů výboru. Tento výbor se schází většinou čtyřikrát do roka. Z jednání výboru se sepisuje zápis a usnesení.

Pro ilustraci, jak takový zápis a usnesení vypadají, je vybrán zápis a usnesení z posledního konaného jednání finančního výboru, a to ze dne 11. 12. 2012.

Zápis z jednání ze dne 11. 12. 2012 nejprve tvořil seznam přítomných členů dle prezenční listiny. V zápisu byl dále uveden obsah programu, který se měl na jednání projednávat.

Obsah předloženého programu byl následující:

1. Hospodaření města
2. Rozpočtové opatření č. 4

3. Návrh rozpočtu na rok 2013
4. Zprávy z provedených kontrol dle plánu práce
5. Různé

Jednání zahájil předseda finančního výboru a jednání proběhlo podle předloženého programu.

V zápisu byly dále blíže rozepsány jednotlivé body uvedené v programu:

Předseda FV seznámil členy s hospodařením města k 31. 10. 2012, kde byly projednány rozpočtové příjmy a výdaje včetně výše splacených úvěrů. O hospodaření města proběhlo hlasování, bylo navrženo doporučit zastupitelstvu města vzít na vědomí.

Bylo projednáno rozpočtové opatření č. 4, a to jak v příjmové, tak i výdajové části – nebyly žádné připomínky. FV jednohlasně doporučuje zastupitelstvu města ke schválení.

Byl předložen návrh rozpočtu na rok 2013 v členění dle jednotlivých kapitol, daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy, dotace a provozní a investiční výdaje. Členové FV jednohlasně schválili a doporučují návrh rozpočtu 2013 zastupitelstvu města ke schválení.

Členové FV byli seznámeni s výsledky provedených kontrol – veřejnosprávní kontrola zřízených příspěvkových organizací – ZŠ a MŠ Komenského a kontrola uzavřených smluv města. Kontrola hospodaření obou příspěvkových organizací proběhla bez závad, při kontrolách nebyly shledány žádné nedostatky. (Zápis z jednání finančního výboru, 2012)

Závěr zápisu z jednání obsahoval usnesení finančního výboru. Toto usnesení tvořilo tři doporučení, a to:

- Finanční výbor doporučuje zastupitelstvu města vzít na vědomí hospodaření k 31. 10. 2012.
- Finanční výbor doporučuje zastupitelstvu města schválit předložené rozpočtové opatření č. 4.
- Finanční výbor doporučuje schválit předložený návrh rozpočtu na rok 2013. (Zápis z jednání FV, 2012)

Aby byl zápis z jednání platný, musí obsahovat podpis tajemníka finančního výboru a podpis předsedy finančního výboru.

Po zpracování a podpisu zápisu je následně zápis archivován.

3.2.2.1 Zpráva o provedených kontrolách v roce 2012

Finanční výbor zpracoval také Zprávu o provedených kontrolách v roce 2012. Tato zpráva byla součástí návrhu na projednání na 14. zasedání zastupitelstva města Staré Město dne 17. 12. 2012.

Finanční výbor na základě schváleného plánu práce provedl následující kontroly:

1. Kontrola čerpání rozpočtu a dodržování rozpočtové kázně.
2. Kontrola využití dotací poskytovaných městem neziskovým organizacím.
3. Kontrola hospodaření školního hospodářství, nakládání s majetkem.
4. Kontrola pokladny.
5. Veřejnosprávní kontrola příspěvkových organizací MŠ.
6. Veřejnosprávní kontrola příspěvkových organizací ZŠ.
7. Kontrola smluv o dílo za služby, nájem půdy a nebytových prostor. (Návrh na projednání na 14. zasedání zastupitelstva města, 2012)

Jednotlivé kontroly prováděli členové FV a zápis je uložen u tajemníka FV a tajemníka města. Ve většině kontrol nebyly shledány žádné vážnější nedostatky.

4 ROZBOR HOSPODAŘENÍ OBCE

V následujících kapitolách bude blíže rozebráno účetní výkaznictví obce za 2011 a 2012. Dále se autorka práce zaměří na plnění rozpočtu za roky 2011 a 2012 a na závěr čtvrté kapitoly bude proveden výpočet vybraných ukazatelů finanční analýzy.

4.1 Jak se dotkla reforma veřejných financí účetního výkaznictví obce

Reforma veřejných financí je v současné době velice aktuální, a proto je v následujících podkapitolách vytvořeno srovnání účetních výkazů před touto reformou a po reformě.

4.1.1 Rozvaha 2009 x 2011

Pro lepší srovnání rozvah v jednotlivých obdobích (2009 a 2011) byly vytvořeny nové zjednodušené tabulky, ve kterých jsou lépe vidět změny u jednotlivých položek a u samotné struktury rozvahy.

Co se týče struktury rozvahy vykazované obcí, došlo k několika změnám při vzniku nové vyhlášky č. 410/2009. První změnou, která je hned patrná při srovnání rozvah z roku 2009 a 2011, je vytvoření nových čtyř sloupců u položek aktiv – sloupce jsou rozlišeny na minulé a běžné období, kde běžné období je ještě rozlišeno na brutto, korekce a netto. U pasiv zůstávají sloupce ve stejném pořadí – sloupec pro údaje z minulého období a sloupec k okamžiku sestavení závěrky.

S vytvořením nové vyhlášky došlo současně k zavedení nové směrné účtové osnovy. Některé položky v rozvaze byly tudíž pozměněny či zrušeny.

Srovnáním jednotlivých rozvah můžeme vidět i ten rozdíl, že v rozvaze roku 2009 jsou položky označovány arabskými číslicemi, kdežto v rozvaze z roku 2011 jsou položky označeny římskými číslicemi. Můžeme si také všimnout, že v rozvaze z roku 2011 ubylo i pár tříd, jako například účty rozpočtového hospodaření, či přechodné účty aktivní u aktiv, nebo zrušení položek bankovních úvěrů a půjček u pasiv. Avšak tyto položky úplně zcela nevyzly, ale byly akorát zařazeny pod jinou třídu v nové struktuře rozvahy. Došlo také ke změně položky u vlastních zdrojů, kdy jednotlivé fondy byly sloučeny do jednoho účtu a vznikl zde také nový účet – „Jmění účetní jednotky“.

Rozvaha vykazovaná v roce 2011 podle nové vyhlášky je přehlednější a slouží k lepší orientaci.

AKTIVA – název položky	Účet	Položka číslo	Stav k 1. lednu	Stav k rozvahovému dni
A. Stálá aktiva		01	772 516 106	797 502 920
1. Dlouhodobý nehmotný majetek			4 804 771	3 900 540
2. Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku				
3. Dlouhodobý hmotný majetek			731 649 919	768 882 487
4. Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku				
5. Dlouhodobý finanční majetek			36 061 415	24 719 892
6. Majetek převzatý k privatizaci				
B. Oběžná aktiva		42	41 137 288	46 284 318
1. Zásoby				
2. Pohledávky			6 782 737	5 190 756
3. Finanční majetek			10 308 771	5 898 660
4. Účty rozpočtového hospodaření			30 045 778	35 194 902
5. Přechodné účty aktivní				
AKTIVA CELKEM		125	819 653 394	843 787 239

Tabulka 1 Aktiva obce k 31. 12. 2009 v Kč (vlastní zpracování dle výkazů obce)

PASIVA – název položky	Účet	Položka číslo	Stav k 1. lednu	Stav k rozvahovému dni
C. Vlastní zdroje krytí stálých a oběžných aktiv celkem		126	789 982 228	794 579 070
1. Majetkové fondy a zvláštní fondy			741 965 969	757 809 441
2. Finanční a peněžní fondy			13 328 148	13 654 085
3. Zvláštní fondy OSS				
4. Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření				
5. Výsledek hospodaření			30 669 766	22 710 491
D. Cizí zdroje			29 671 166	49 208 169
1. Rezervy zákonné				
2. Dlouhodobé závazky			1 091 398	1 058 604
3. Krátkodobé závazky			2 779 768	18 678 779
4. Bankovní úvěry a půjčky			25 800 000	29 470 786
5. Přechodné účty pasivní				
PASIVA CELKEM			819 653 394	843 787 239

Tabulka 2 Pasiva obce k 31. 12. 2009 v Kč (vlastní zpracování dle výkazů obce)

Níže jsou uvedeny vytvořené zjednodušené tabulky podle nové vyhlášky 410/2009 Sb.

	Období			
	Běžné			Minulé
	Brutto	Korekce	Netto	
AKTIVA celkem	920 274 755	122 874 895	797 399 860	895 090 000
A. Stálá aktiva	880 800 974	122 817 685	757 983 289	849 128 000
I. Dlouhodobý nehmotný majetek	5 734 048	1 647 619	4 086 428	4 496 000
II. Dlouhodobý hmotný majetek	826 872 675	121 170 065	705 702 610	816 264 000
III. Dlouhodobý finanční majetek	44 536 178		44 536 178	24 156 000
IV. Dlouhodobé pohledávky	3 658 072		3 658 072	4 212 000
B. Oběžná aktiva	39 473 781	57 210	39 416 570	45 962 000
I. Zásoby				
II. Krátkodobé pohledávky	8 009 166	57 210	7 951 956	8 548 000
III. Krátkodobý finanční majetek	31 464 614		31 464 614	37 414 000

Tabulka 3 Aktiva obce k 31. 12. 2011 v Kč (vlastní zpracování dle výkazů obce)

	Období	
	Běžné	Minulé
PASIVA celkem	797 399 860	895 090 000
C. Vlastní kapitál	742 685 028	840 059 000
I. Jmění účetní jednotky a upravující položky	696 132 339	804 585 000
II. Fondy účetní jednotky	14 118 503	13 892 000
III. Výsledek hospodaření	32 434 185	21 582 000
D. Cizí zdroje	54 714 831	55 031 000
I. Výdajové účty rozpočtového hospodaření		
II. Rezervy		
III. Dlouhodobé závazky	47 953 325	42 327 000
IV. Krátkodobé závazky	6 761 506	12 704 000

Tabulka 4 Pasiva obce k 31. 12. 2011 v Kč (vlastní zpracování dle výkazů obce)

4.1.2 Výkaz zisku a ztrát 2009 x 2011

V této podkapitole bude blíže rozebrán další výkaz – výkaz zisku a ztrát. Při zkoumání tohoto výkazu opět z roku 2009 a z roku 2011 bylo zjištěno, že došlo opět ke změnám v počtu sloupců. V roce 2009 výkaz pouze obsahoval rozčlenění sloupců na činnosti hlavní a hospodářskou, v roce 2011 jsou tyto činnosti rozčleněny do běžného a minulého období. Další změnou je, že výkaz v roce 2011 již zahrnuje položky náklady na transfery a výnosy územních rozpočtů z transferů, které nahrazují původní účet 691 Příspěvky a dotace na

provoz. Jiné závažnější změny při zkoumání výkazů mezi jednotlivými období nebyly zjištěny.

	Běžné období		Minulé období	
	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A. Náklady celkem	76 905 704		71 698 000	
I. Náklady z činnosti	52 161 601		50 620 000	
II. Finanční náklady	7 856 063		4 790 000	
III. Náklady na transfery	16 888 040		16 279 000	
B. Výnosy celkem	91 578 470		93 271 000	3 961 000
I. Výnosy z činnosti	14 724 907		20 498 000	
II. Finanční výnosy	7 026 192		5 540 000	
III. Výnosy z daní a poplatků	59 467 017		56 077 000	3 961 000
IV. Výnosy z transferů	10 360 353		11 156 000	
V. Výsledek hospodaření				
1. VH před zdaněním	14 672 765		21 582 000	3 961 000
2. Daň z příjmů	3 822 040			3 961 000
3. Dodatečné odvody daně z příjmů				
4. VH po zdanění	10 850 725		21 582 000	

Tabulka 5 Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2011 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce)

Ve výkazu zisku a ztráty vytvořeném k 31. 12. 2010 obec ve sloupcích týkající se minulého účetního období neuváděla žádné informace.

4.1.3 Příloha

Příloha má doplňovat a objasňovat informace uvedené v jednotlivých účetních výkazech. Při srovnávání příloh z roku 2009 a 2011 autorka dospěla k názoru, že příloha v roce 2009 byla sice méně přehledná než nyní, ale na druhou stranu nebyla tak příliš rozsáhlá, než je tomu teď. Příloha podle vyhlášky 505/2002 Sb., obsahovala tři části, kdežto nynější příloha zahrnuje mnoho různě značených částí a kapitol.

4.1.4 Přehled o peněžních tocích

Tento výkaz je obcí nově sestavován a je rozpisem aktiv a pasiv. Přehled o peněžních tocích také informuje o přírůstcích či úbytcích peněžních prostředků během účetního období a je sestavován nepřímou metodou.

4.1.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Přehled o změnách vlastního kapitálu více rozvádí položku pasiv – vlastní jmění. Tento výkaz je také nově povinně sestavován. Výkaz obsahuje čtyři sloupce – v prvním sloupci „minulé období“ jsou u jednotlivých položek přehledu uváděny informace o jejich stavu k rozvahovému dni minulého období. Ve druhém sloupci „zvýšení stavu“ jsou u jednotlivých položek přehledu uváděny informace o zvýšení jejich stavu v běžném účetním období a vykazují se s kladným znaménkem. Ve třetím sloupci „snížení stavu“ jsou u jednotlivých položek přehledu uváděny informace o snížení jejich stavu v běžném období. Ve čtvrtém sloupci „běžné období“ jsou u jednotlivých položek přehledu uváděny informace o jejich stavu k rozvahovému dni. (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2009)

4.2 Rozbor účetního výkaznictví obce za rok 2012 a 2011

Tato kapitola bude soustředěna na současný stav hospodaření obce – nejprve na výsledky uvedené v účetních výkazech obce za rok 2012 a 2011.

Pro zpracování účetních výkazů obec Staré Město používá program Gordic. Obec dle vyhlášky 410/2009 Sb., k provedení zákona o účetnictví, pro některé vybrané účetní jednotky, povinně sestavuje tyto výkazy:

- Rozvahu
- Výkaz zisku a ztráty
- Přílohu
- Přehled o peněžních tocích
- Přehled o peněžním kapitálu

4.2.1 Rozvaha

4.2.1.1 Aktiva v roce 2011

Nejdříve se autorka práce zaměří na výslednou rozvahu z roku 2011 a 2012 a její výsledné položky aktiv.

	Období			
	Běžné			Minulé
	Brutto	Korekce	Netto	
AKTIVA celkem	920 274 755	122 874 895	797 399 860	895 090 000
A. Stálá aktiva	880 800 974	122 817 685	757 983 289	849 128 000
I. Dlouhodobý nehmotný majetek	5 734 048	1 647 619	4 086 428	4 496 000
II. Dlouhodobý hmotný majetek	826 872 675	121 170 065	705 702 610	816 264 000
III. Dlouhodobý finanční majetek	44 536 178		44 536 178	24 156 000
IV. Dlouhodobé pohledávky	3 658 072		3 658 072	4 212 000
B. Oběžná aktiva	39 473 781	57 210	39 416 570	45 962 000
I. Zásoby				
II. Krátkodobé pohledávky	8 009 166	57 210	7 951 956	8 548 000
III. Krátkodobý finanční majetek	31 464 614		31 464 614	37 414 000

Tabulka 6 Aktiva obce za rok 2011 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce)

Z části rozvahy za rok 2011 můžeme vyčíst, že největší položkou ze stálých aktiv je dlouhodobý hmotný majetek, který je tvořen především pozemky, stavbami a samostatnými movitými věcmi a jeho celková hodnota k 1. 1. 2012 činila 705 702 610 Kč. Druhou nejvýznamnější položkou ze stálých aktiv je dlouhodobý finanční majetek s hodnotou 44 536 178 Kč, tato hodnota je tvořena především ostatním dlouhodobým finančním majetkem a majetkovými účastmi v osobách s rozhodujícím vlivem. Co se týče druhé části rozvahy a to jsou oběžná aktiva, největší položkou je krátkodobý finanční majetek s hodnotou 31 644 614 Kč. Tato částka zahrnuje základní běžný účet samosprávných celků, který se na krátkodobém finančním majetku podílí nejvíce, dále jsou to dluhové cenné papíry k obchodování, ceniny či běžné účty fondů územních samospráv.

4.2.1.2 Porovnání aktiv v letech 2011 a 2012

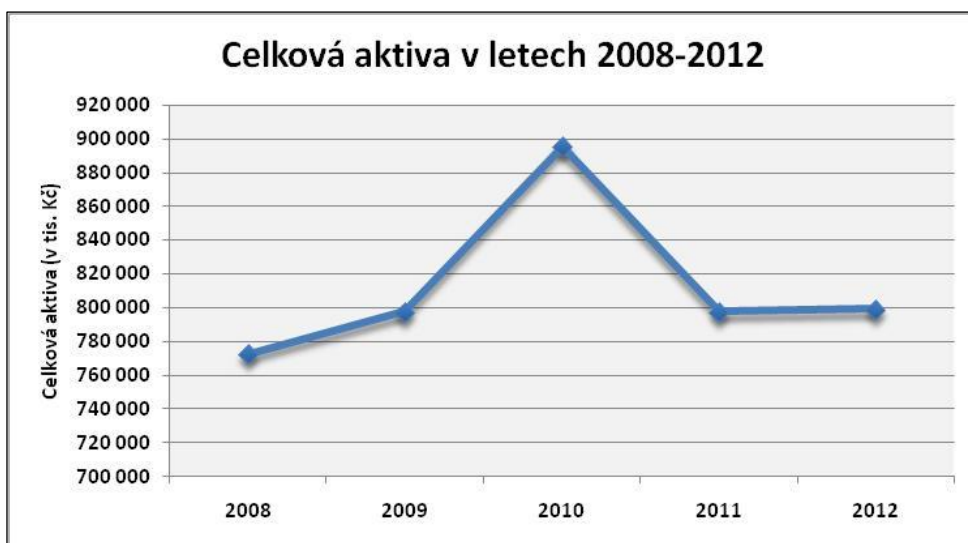
Nyní budou porovnány aktiva roku 2011 a 2012.

	Období			
	Běžné			Minulé
	Brutto	Korekce	Netto	
AKTIVA celkem	938 373 150	139 539 785	798 833 365	797 399 860
A. Stálá aktiva	897 694 831	138 951 002	758 743 828	757 983 289
I. Dlouhodobý nehmot. majetek	5 548 839	1 805 913	3 742 926	4 086 428
II. Dlouhodobý hmotný majetek	843 990 103	137 145 089	706 845 014	705 702 610
III. Dlouhodobý fin. majetek	44 536 176		44 536 176	44 536 178
IV. Dlouhodobé pohledávky	3 619 711		3 619 711	3 658 072
B. Oběžná aktiva	40 678 319	588 782	40 089 536	39 416 570
I. Zásoby	1 461 100		1 461 100	
II. Krátkodobé pohledávky	9 302 322	588 782	8 713 539	7 951 956
III. Krátkodobý fin. majetek	29 914 896		29 914 896	31 464 614

Tabulka 7 Aktiva obce za rok 2012 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce)

Při srovnání celkové výše aktiv za oba dva roky můžeme vidět, že celková hodnota aktiv není až tak rozdílná. Rozdíl mezi jednotlivými lety činí pouze 1 433 505 Kč. Významnější rozdíl je u položky dlouhodobý hmotný majetek, jehož netto hodnota v roce 2012 vzrostla o 1 142 403 Kč. Zvýšení hodnoty dlouhodobého hmotného majetku je dána zvláště nárůstem hodnoty pozemků, která v roce 2012 vzrostla oproti roku 2011 o 2 904 810 Kč. Větší rozdíly můžeme spatřovat v druhé části aktiv, a to v oběžných aktivech. Prvním rozdílem je, že v roce 2011 byla v rozvaze položka zásoby vykazována s hodnotou 0, v roce 2012 obec nabyla zásob v hodnotě 1 461 000 Kč. Tyto zásoby byly zaúčtovány v důsledku zbylého materiálu z investičních akcí, šlo především o zbylý stavební materiál. U položky krátkodobé pohledávky došlo také k určitým rozdílům – největší rozdíl nastal u položky jiné pohledávky z hlavní činnosti, kde se částka v roce 2012 snížila o 285 852 Kč.

Grafické znázornění vyobrazuje vývoj celkových aktiv v netto hodnotě v letech 2008-2012. Můžeme vidět, že největší hodnoty dosahovaly aktiva v roce 2010, kdy činila celkem 895 090 000 Kč.

Graf 1 Vývoj aktiv v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)

4.2.1.3 Pasiva v roce 2011

Níže uvedená tabulka zobrazuje stav pasiv k 31. 12. 2011.

	Období	
	Běžné	Minulé
PASIVA celkem	797 399 860	895 090 000
C. Vlastní kapitál	742 685 028	840 059 000
I. Jmění účetní jednotky a upravující položky	696 132 339	804 585 000
II. Fondy účetní jednotky	14 118 503	13 892 000
III. Výsledek hospodaření	32 434 185	21 582 000
D. Cizí zdroje	54 714 831	55 031 000
I. Výdajové účty rozpočtového hospodaření		
II. Rezervy		
III. Dlouhodobé závazky	47 953 325	42 327 000
IV. Krátkodobé závazky	6 761 506	12 704 000

Tabulka 8 Pasiva obce za rok 2011 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce)

Pasiva obce jsou tvořeny dvěma základními položkami – a to „Vlastní kapitál“ a „Cizí zdroje“. Hodnotu pasiv tvoří především částka jmění účetní jednotky, která k 31. 12. 2011 byla ve výši 719 613 957 Kč. Výsledek hospodaření běžného účetního období byl ve výši 10 850 725 Kč a nerozdělený zisk činil 21 583 460 Kč. Celková hodnota cizích zdrojů zahrnuje dlouhodobé závazky a krátkodobé závazky. Velký podíl na dlouhodobých závazcích mají dlouhodobé úvěry, jejichž hodnota dosahovala částky 45 181 465 Kč. Nejvyšší úvěr, který obec čerpala v roce 2011, byl na rekonstrukci sportovního a kulturního centra. Dále se dlouhodobé úvěry týkají například revitalizace sídliště Kopánky, úvěry na výstavbu chodníků a cyklostezek a v neposlední řadě také úvěry, kterými se zprostředkovává realizace úspor zdravotního střediska a sportovní haly. Krátkodobé závazky na konci roku 2011 byly ve výši 6 761 506 Kč, na této částce se podílely krátkodobé přijaté zálohy s hodnotou 3 616 174 Kč a hodnota 803 274 Kč byla tvořena položkou dodavatelé.

4.2.1.4 Porovnání pasiv v letech 2011 a 2012

Níže uvedená tabulka vykazuje položky pasiv k datu 31. 12. 2012. Při srovnání pasiv jednotlivých let 2011 a 2012 byla zjištěna změna položka vykazovaná v roce 2011 v části D. Cizí zdroje. Můžeme tam nalézt položku „Výdajové účty rozpočtového hospodaření“, kterou v pasivech za rok 2012 nenajdeme. Jde o to, že obec v roce 2011 v důsledku reformy veřejných financí ještě upřesňovala podobu účetního výkazu a uvedla do výkazu rozvahy ještě tady tuto položku, i když na ní není nic zaúčtováno.

Vlastní kapitál a jeho změny budou blíže rozebrány v části o přehledu o změnách vlastního kapitálu.

U položky cizí zdroje došlo oproti roku 2011 ke snížení o částku 6 467 838 Kč. Toto snížení je dáno především snížením částky položky dlouhodobých závazků, kde došlo u položky dlouhodobé úvěry k poklesu o 6 518 015 Kč. Naopak k mírnému navýšení došlo u položky ostatní krátkodobé závazky o 133 665 Kč a u položky dodavatelé o 340 479 Kč.

	Období	
	Běžné	Minulé
PASIVA celkem	798 833 365	797 399 860
C. Vlastní kapitál	750 586 372	742 685 028
I. Jmění účetní jednotky a upravující položky	703 297 597	696 132 339
II. Fondy účetní jednotky	7 196 401	14 118 503
III. Výsledek hospodaření	40 092 373	32 434 185
D. Cizí zdroje	48 246 993	54 714 831
I. Rezervy		
II. Dlouhodobé závazky	40 663 166	47 953 325
III. Krátkodobé závazky	7 583 826	6 761 506

Tabulka 9 Pasiva obce za rok 2012 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce)

4.2.2 Výkaz zisku a ztráty

Druhým výkazem, který bude blíže rozveden, je výkaz zisku a ztráty. Nejdříve bude opět blíže rozebrán rok 2011 a následně jeho srovnání s rokem 2012.

4.2.2.1 VZZ za rok 2011

	Běžné období		Minulé období	
	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A. Náklady celkem	76 905 704		71 689 000	
I. Náklady z činnosti	52 161 601		50 620 000	
II. Finanční náklady	7 856 063		4 790 000	
III. Náklady na transfery	16 888 040		16 279 000	
B. Výnosy celkem	91 578 470		93 271 000	3 961 000
I. Výnosy z činnosti	14 724 907		20 498 000	
II. Finanční výnosy	7 026 192		5 540 000	
III. Výnosy z daní a poplatků	59 467 017		56 077 000	3 961 000
IV. Výnosy z transferů	10 360 353		11 156 000	
V. Výsledek hospodaření				
1. VH před zdaněním	14 672 765		21 582 000	3 961 000
2. Daň z příjmů	3 822 040			3 961 000
3. Dodatečné odvody daně z příjmů				
4. VH po zdanění	10 850 725		21 582 000	

Tabulka 10 Výkaz zisku a ztráty k 31.12.2011 (vlastní zpracování dle výkazu obce)

Z výkazu zisku a ztráty můžeme vyčíst, že obec k 31. 12. 2011 hospodařila se ziskem a to ve výši 10 850 725 Kč. Co se týče jednotlivých položek v nákladech, v porovnání s minulým obdobím, tedy rokem 2010, za zmínku stojí položka smluvní pokuty a úroky z prodlení, která v roce 2010 činila 15 000 Kč a v roce 2011 tato hodnota vzrostla o 2 374 579 Kč. Náklady, které měly nejvyšší hodnotu, byly náklady územních rozpočtů na transfery, jejich částka byla k 31. 12. 2011 celkem 16 888 040 Kč. Dalšími významnějšími náklady byly ostatní služby v hodnotě 14 912 600 Kč a mzdové náklady s částkou 12 500 572 Kč. Do položky ostatní služby byly zaúčtovány především služby, jako je údržba silnic a komunikací, sběr a svoz komunálních odpadů a péče o vzhled obce a místní zeleně.

Na částce celkových výnosů se nejvíce podílely výnosy z daní a poplatků. Především výnosy z daně z přidané hodnoty ve výši 20 737 762 Kč a výnosy z daně fyzických a právnických osob. Ve sloupečku minulé období u položky výnosy z daní a poplatků si můžeme všimnout, že obec v této oblasti vykonávala hospodářskou činnost. Tento výnos ve výši 3 961 000 Kč se týkal výnosu z daně z příjmů právnických osob. Obec však žádnou hospodářskou činnost nevykonává. Šlo jen o špatné zaúčtování a zaúčtování platby daně a jejího výnosu bez analytiky – v důsledku změn vyplývajících z reformy. Poměrně vysokou částkou se na celkové hodnotě výnosů podílí také položka výnosy územních rozpočtů a transferů – 10 360 353 Kč a položka výnosy z prodeje cenných papírů a podílů v částce 6 304 907 Kč.

4.2.2.2 Porovnání VZZ v letech 2011 a 2012

	Běžné období		Minulé období	
	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A. Náklady celkem	79 214 872		80 727 744	
I. Náklady z činnosti	58 413 904		52 161 601	
II. Finanční náklady	1 334 682		7 856 063	
III. Náklady na transfery	17 283 184		16 888 040	
IV. Daň z příjmů	2 183 100		3 822 040	
B. Výnosy celkem	86 873 059		91 578 470	
I. Výnosy z činnosti	14 408 049		14 724 907	
II. Finanční výnosy	906 102		7 026 192	
III. Výnosy z daní a poplatků	60 654 797		59 467 017	
IV. Výnosy z transferů	10 904 109		10 360 353	
C. Výsledek hospodaření				
1. VH před zdaněním	9 841 287		10 672 765	
2. VH běžného účetního období	7 658 187		10 850 725	

Tabulka 11 Výkaz zisku a ztráty k 31.12.2012 (vlastní zpracování dle výkazu obce)

Výše uvedená tabulka zobrazuje výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2012. V tomto výkazu byl nejprve zjištěn nesoulad ve sloupečku minulé období u položky „Náklady celkem“. Částka ve výkazu z roku 2011 je 76 905 704 Kč, a když se podíváme na výše uvedený výkaz za rok 2012, je v řádku „Náklady celkem“ částka 80 727 744 Kč. Po zjištění tohoto nesouladu byl proveden součet jednotlivých položek spadajících do nákladů a příčina rozdílných částek byla zjištěna. V roce 2011 obec totiž daň z příjmů vykazovala až v závěrečném řádku výkazu, a to v části „V. Výsledek hospodaření“. Přičemž ve výkazu zisku a ztráty je tato daň z minulé období ve výši 3 822 040 Kč zaúčtována v samostatném řádku „IV. Daň z příjmů“, která je součástí nákladů.

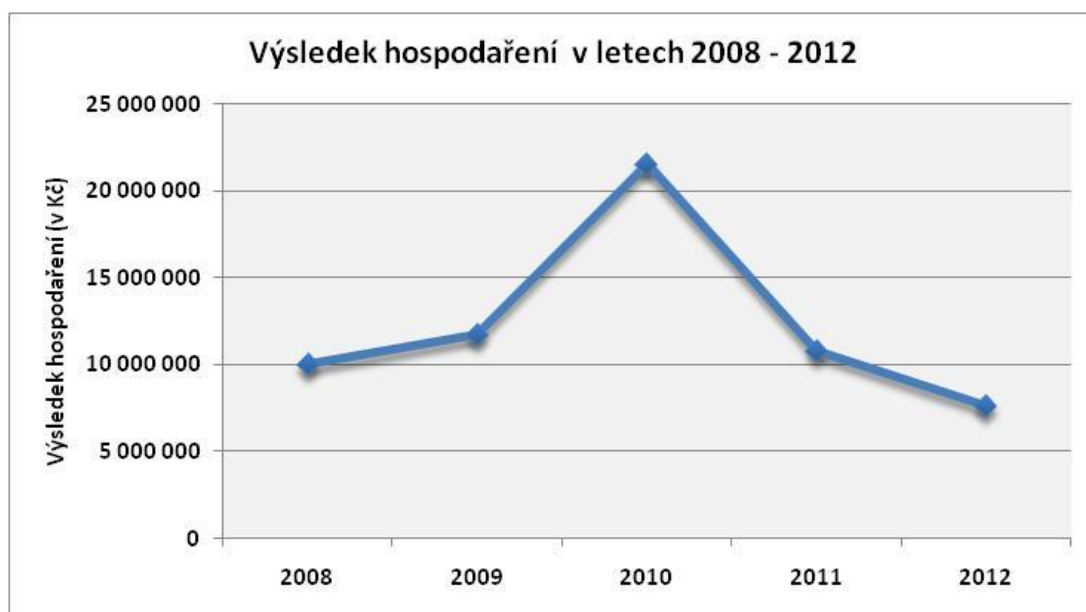
Co se týče nákladů, za povšimnutí stojí ještě položka aktivace oběžného majetku, která byla za rok 2012 zaúčtována v hodnotě 1 461 100 Kč. V tomto případě se jedná opět o zásoby z investičních akcí, konkrétně o stavební materiál. Dalším významným rozdílem v oblasti nákladů je položka smluvní pokuty a jiné poplatky, která v roce 2011 dosahovala poměrně vysoké hodnoty 2 389 579 Kč a v roce 2012 je tato položka s nulovým zůstatkem. V tomto případě jde o to, že obec provedla pozdní vyúčtování ohledně výplaty sociálních dávek. Z tohoto důvodu Finanční úřad ve Zlíně požadoval po městském úřadě ve Starém Městě vrácení celé dotace na poskytnutí sociálních dávek. Městský úřad však podal odvo-

lání a tato částka byla v roce 2012 vrácena do rozpočtu obce a v roce 2012 také zaúčtována ve VZZ na syntetickém účtu 649 – „Ostatní finanční výnosy“.

Za zmínku stojí také položka odpisy dlouhodobého majetku, která byla v minulém období vykazována s částkou 0 a za rok 2012 je vykazována v částce 16 258 541 Kč. Odpisy vznikly také až v důsledku reformy, kdy obec musela nejprve zpracovat seznam majetku, stanovit jeho zhodnocení a míru opotřebení a následně vytvořit odpisový plán.

Výnosy oproti minulému období poklesly o 4 705 410 Kč. K tomuto rozdílu přispěla především položka „Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů“, kde hodnota v roce 2012 oproti roku 2011 poklesla o 6 265 209 Kč. Tento rozdíl vznikl v důsledku toho, že obec vlastní investiční portfolio a část cenných papírů v roce 2011 prodala Československé obchodní bance. Dalším větším rozdílem je rozdíl u položky výnosy z prodeje pozemků, kde hodnota oproti roku 2011 klesla o 880 240 Kč.

Níže můžeme vidět vývoj výsledku hospodaření v letech 2008 – 2012. Nejvyšší VH byl dosahován v roce 2010.

Graf 2 Výsledek hospodaření v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)

4.2.3 Příloha

Výkaz příloha má doplňovat a rozšiřovat údaje uvedené v ostatních výkazech účetnictví. Obec tento výkaz povinně zpracovává až od reformy účetnictví, tj. od 1. 1. 2010. Tato část kapitoly se zaměřuje na porovnání nejvíce rozdílných položek přílohy mezi lety 2011 a 2012.

První významnější změnou, které si lze všimnout při porovnávání příloh, je část přílohy „P. IV. Další podmíněné pohledávky a ostatní podmíněná aktiva“. V roce 2011 nebyly v této položce vykazovány žádné hodnoty, ale v příloze z roku 2012 byla v této položce uvedena částka 223 002 484 Kč, a to konkrétně v podobě dlouhodobých podmíněných pohledávek z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí.

Další velký rozdíl nastal v části přílohy „P. VII. Vyrovnávací účty k podrozvahovým účtům“, kde se částka v roce 2012 oproti roku 2011 zvýšila o 272 665 858 Kč. Zajímavé byly taky doplňující informace k fondům účetní jednotky, obsažené v příloze v části F. Z těchto informací se dalo vyčíst, že v roce 2012 bylo čerpání z fondu mnohonásobně vyšší než v roce předchozím. V roce 2011 toto čerpání činilo celkem 213 823 Kč a v roce 2012 se čerpalo z fondu celkem v částce 7 376 229 Kč. Tímto se samozřejmě změnil i konečný stav fondu, který v roce 2011 byl 14 118 503 Kč a v roce 2012 „pouze“ 7 196 401 Kč. Tento rozdíl byl způsoben tím, že obec v roce 2011 ze svého Fondu rozvoje bydlení čerpala peníze na nákup 100% - ho podílu Školního hospodářství. Avšak toto čerpání z fondů bylo zaúčtováno až v roce 2012.

Poslední část přílohy se týkala doplňujících informací ohledně staveb a pozemků. V této části přílohy nebyly zaznamenány nějaké významnější rozdíly a změny.

4.2.4 Přehled o peněžních tocích

Tato podkapitola se zaměřuje na další z výkazů, a tím je přehled o peněžních tocích.

Číslo položky	Název položky	
P.	Stav peněžních prostředků k 1. lednu	31 812 157
A.	Peněžní toky z provozní činnosti	20 191 365
B.	Peněžní toky z dlouhodobých aktiv	34 067 745
C.	Peněžní toky z VK, dlouhodobých závazků a pohledávek	13 528 836
F.	Celková změna peněžních prostředků	347 543
R.	Rozvaha	31 464 614

Tabulka 12 Přehled o peněžních tocích k 31.12.2011 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce)

Číslo položky	Název položky	
P.	Stav peněžních prostředků k 1. lednu	31 464 614
A.	Peněžní toky z provozní činnosti	19 204 556
B.	Peněžní toky z dlouhodobých aktiv	15 420 400
C.	Peněžní toky z VK, dlouhodobých závazků a pohledávek	5 333 872
F.	Celková změna peněžních prostředků	1 549 717
R.	Rozvaha	29 914 896

Tabulka 13 Přehled o peněžních tocích k 31. 12. 2012 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce)

Ve výše uvedených tabulkách můžeme najít informace o peněžních tocích účetní jednotky za rok 2011 a 2012. V roce 2011 byl výsledek hospodaření před zdaněním o 4 831 477 Kč vyšší než v roce 2012. Celková změna stavu peněžních prostředků mezi jednotlivými lety se lišila o 1 202 174 Kč. Při srovnání jednotlivých přehledů o peněžních tocích si můžeme povšimnout velkého rozdílu u položky „B. Peněžní toky z dlouhodobých aktiv“, kdy rozdíl mezi těmito položkami činil celkem 18 647 344 Kč. Tento rozdíl byl způsoben opět nákupem podílu Školního hospodářství v roce 2011. Další velký rozdíl je u položky „Změna stavu krátkodobého finančního majetku“, kde v roce 2011 obec k celkovému cash flow přičítala hodnotu 5 601 425 Kč a v roce 2012 u této položky nebyla žádná částka.

4.2.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Následující tabulka vyobrazuje změny ve vlastním kapitálu obce ke dni 31. 12. 2012.

Název položky	Minulé účetní období	Zvýšení stavu	Snížení stavu	Běžné účetní období
A. Jmění ÚJ a upravující položky	696 132 339	113 008 989	105 843 731	703 297 597
B. Fondy ÚJ	14 118 503	815 816	7 737 918	7 196 401
C. Výsledek hospodaření	32 434 185	86 873 059	79 214 872	40 092 373
Vlastní kapitál celkem	742 685 028	200 697 866	192 796 522	750 586 372

Tabulka 14 Přehled k 31. 12. 2012 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce)

Z tabulky můžeme vyčíst, že nárůst výsledku hospodaření v roce 2012 byl o 7 658 187 Kč oproti roku 2011. Co se týče fondů účetní jednotky, obec vytváří a spravuje sociální fond a fond rozvoje bydlení. V roce 2012 došlo k poměrně velkému snížení fondu rozvoje bydlení a to už z dříve zmíněného důvodu – obec koupila obchodní podíl Školního hospodářství, v důsledku toho došlo k nárůstu jmění účetní jednotky.

4.3 Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu

V této podkapitole se budeme blíže zabývat plněním rozpočtu obce v letech 2011 a 2012 a jejich porovnáním.

4.3.1 Výkaz za rok 2011

	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku
I. Rozpočtové příjmy celkem	100 775 000	107 649 000	140 738 630
Konsolidace příjmů			30 333 910
Příjmy celkem po konsolidaci	100 775 000	107 649 000	110 404 720
II. Rozpočtové výdaje celkem	101 025 000	125 772 000	152 212 997
Konsolidace výdajů			30 333 910
Výdaje celkem po konsolidaci	101 025 000	125 772 000	121 879 087
III. Financování – třída 8	250 000	18 123 000	11 474 367
IV. Vybrané záznamové jednotky			
Neinvestiční přijaté transfery od obcí			1 250
V. Příjmy z rozpočtu EU		10 309 000	10 311 782
VI. Výdaje spolufinancované z rozpočtu EU		11 914 000	11 910 445
VII. Přijaté transfery a půjčky ze SR, SF a regionálních rad			14 063 183

Tabulka 15 Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu za rok 2011 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce)

Z tabulky můžeme vyčíst, že celkové skutečné výdaje převyšovaly v roce 2011 celkové příjmy. Celkové příjmy po konsolidaci činily 110 404 720 Kč a celkové výdaje po konsolidaci 121 879 087 Kč. Financování bylo ve výši 11 474 367 Kč. Příjmy z rozpočtu EU byly 10 311 782 Kč, výdaje spolufinancované z rozpočtu EU 11 910 445 Kč. Přijaté transfery a půjčky ze státního rozpočtu, státního fondu a regionálních rad činily 14 063 183 Kč.

4.3.1.1 Příjmy a výdaje obce za rok 2011

Následující tabulka byla vytvořena pro větší přehlednost příjmů a výdajů obce za rok 2011. Jsou zde uvedeny jednotlivé třídy rozpočtu a jejich částka uvedená ve schváleném rozpočtu, upraveném rozpočtu, k jehož úpravě došlo během roku 2011, a skutečná výše příjmů a výdajů na konci roku 2011.

	Schválený rozpočet 2011	Upravený rozpočet 2011	Skutečnost 2011
Třída 1 Daňové příjmy	63 852 000	63 375 000	63 696 000
Třída 2 Nedaňové příjmy	14 980 000	18 979 000	21 421 000
Třída 3 – kapitálové příjmy	12 850 000	3 327 000	3 348 000
Třída 4 – přijaté dotace	9 093 000	21 968 000	21 940 000
Příjmy celkem	100 775 000	107 649 000	110 405 000
Třída 5 – běžné výdaje	74 380 000	76 595 000	73 023 000
Třída 6 – kapitálové výdaje	26 645 000	49 177 000	48 856 000
Výdaje celkem	101 025 000	125 772 000	121 879 000

Tabulka 16 Příjmy a výdaje obce za rok 2011 v Kč (vlastní zpracování)

Co se týče daňových příjmů, tak skutečnost je téměř shodná s výší uvedenou ve schváleném rozpočtu. Je to dáno tím, že se zvýšila daň z přidané hodnoty, ale naproti tomu se snížily příjmy z výherních hracích přístrojů a daň z příjmu právnických osob.

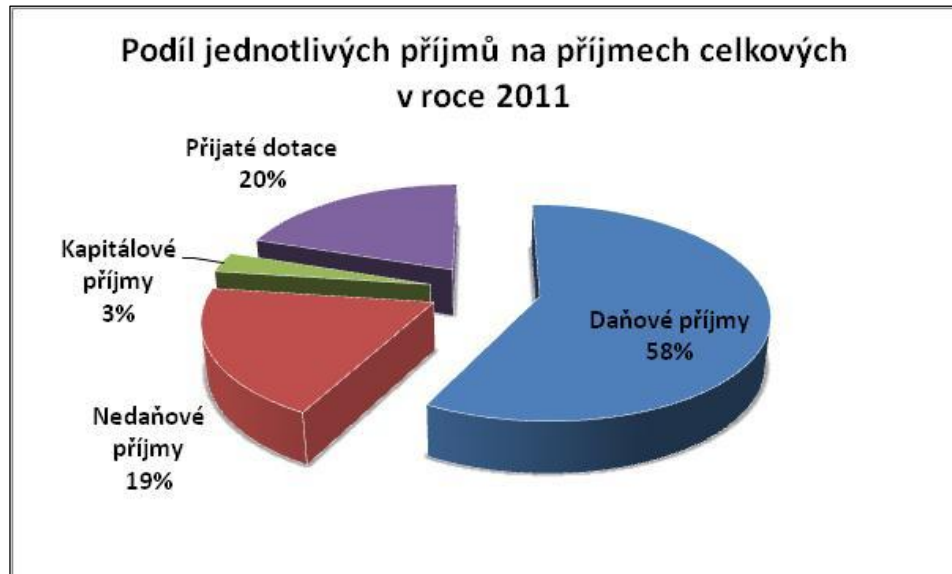
Hlavním zdrojem nedaňových příjmů jsou příjmy z pronájmu majetku, příjem z příspěvku společnosti EKOCOM za třídění odpadu, odvod odpisů z majetku svěřeného základní škole do rozpočtu města a uplatněný nárok na DPH.

Kapitálové příjmy tvoří příjmy z prodeje pozemků z prodeje bytů na území Starého Města. Dotace se dělí na investiční a neinvestiční. Obec obdržela v roce 2011 neinvestiční dotaci v hodnotě 11 949 000 Kč a investiční dotaci v částce 9 991 000 Kč. Investiční dotace byly poskytnuty ze Státního fondu dopravní infrastruktury ve výši 1 759 000 Kč na výstavbu chodníku v obci Staré Město. Dále byla například poskytnuta dotace ve výši 3 783 000 Kč na rekonstrukci sportovní haly. Dotace byly také poskytnuty z regionálních rad na projekt Moderní učebny – ZŠ v celkové hodnotě 3 437 000 Kč.

Běžné výdaje byly v roce 2011 vynaloženy na údržbu majetku, ochranu životního prostředí, činnost místní správy a na provoz příspěvkových organizací.

Kapitálovými výdaji obec dofinancovala realizaci úspor energie sportovní haly, úpravu veřejných ploch na náměstí, z prostředků kapitálových výdajů také obec zakoupila 100% obchodního podílu Školního hospodářství. Výdaje investičních akcí byly částečně financovány z přijatých dotací.

V grafu, který vyjadřuje podíly jednotlivých příjmů na příjmech celkových v roce 2011, můžeme vidět, že největší podíl na příjmech mají daňové příjmy, dále přijaté dotace, nedaňové příjmy a se třemi procenty se na celkových příjmech podílejí příjmy kapitálové.

Graf 3 Podíl příjmů na celkových příjmech v roce 2011 (vlastní zpracování)

Níže uvedený graf zase lépe graficky znázorňuje tabulku, ve které jsou rozepsány příjmy a výdaje ovce v roce 2011. Běžné výdaje tvoří se 60 – ti procenty většinový podíl v celkových výdajích obce v roce 2011.

Graf 4 Podíl výdajů na celkových výdajích v roce 2011 (vlastní zpracování)

4.3.2 Výkaz za rok 2012

	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku
I. Rozpočtové příjmy celkem	132 711 000	91 062 000	115 225 687
Konsolidace příjmů			23 046 334
Příjmy celkem po konsolidaci	132 711 000	91 062 000	92 179 353
II. Rozpočtové výdaje celkem	130 786 000	88 225 000	109 990 068
Konsolidace výdajů			23 046 334
Výdaje celkem po konsolidaci	130 786 000	88 225 000	86 943 734
III. Financování – třída 8	1 925 000	2 837 000	5 235 618
IV. Vybrané záznamové jednotky			
Neinvestiční přijaté transfery od obcí			6 000
Ostatní neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně			3 383
V. Příjmy z rozpočtu EU		677 000	677 380
VI. Výdaje spolufinancované z rozpočtu EU		534 000	534 006
VII. Přijaté transfery a půjčky ze SR, SF a regionálních rad			1 504 636

Tabulka 17 Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu za rok 2012 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce)

Při srovnání jednotlivých výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu mezi lety 2011 a 2012 si můžeme všimnout rozdílné částky v položce „Příjmy z rozpočtu EU“. Tato částka se v roce 2012 liší o 9 634 402 Kč.

Při hlubším zkoumání jednotlivých výkazů můžeme přijít na to, že takový významný rozdíl je dán především ostatními neinvestičními transfery ze státních rozpočtů, kdy v roce 2011 tyto transfery činily 4 857 467 Kč a v roce následujícím pouze 559 287 Kč. V roce 2011 obec získala neinvestiční dotace z Ministerstva pro místní rozvoj na zpracování územního plánu, a také například dotaci z Fondu soudržnosti na zateplení sportovní haly. V roce 2012 obec také nepřijala žádné transfery z regionálních rad, ale v roce předchozím získala obec investiční přijaté transfery od regionálních rad ve výši 3 106 470 Kč a neinvestiční transfery od regionálních rad v hodnotě 331 459 Kč. Ve výkazu hodnotící rozpočet za rok 2012 si také můžeme dále všimnout poměrně velkého snížení částek u položek „Výdaje spolufinancované z rozpočtu EU“ a „Přijaté transfery a půjčky ze SR, SF a regionálních rad“.

Co se týče výdajů spolufinancovaných z rozpočtu EU, tak významnou roli ve výdajích v roce 2011 měly investiční transfery zřízených příspěvkovým organizacím ve výši 3 106 470 Kč, v roce 2012 tyto výdaje nebyly vykazovány. Dále jsou důležité neinvestiční dotace zřízeným příspěvkovým organizacím, které v roce 2011 činily 2 125 288 Kč a v roce následujícím pouze 78 144 Kč. Tyto dotace jsou ve většině případů označeny jako průtokové, to znamená, že jde o dotace, které plynou ze státního rozpočtu přes Zlínský kraj a následně se přes rozpočet obce dostanou až k příspěvkovým organizacím. V roce 2011 příspěvkové organizace zřízené obcí získaly 1 239 489 Kč na projekt Škola pro život a dále 166 055 Kč na projekt Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení.

Do položky „Přijaté transfery a půjčky ze SR, SF a regionálních rad“ jsou opět promítnuty příjmy z EU, proto je zde opět veliký rozdíl. Avšak k rozdílu nepřispěly jen rozdílné částky v položce „Příjmy z EU“, ale byl zaznamenán také rozdíl v hodnotě investičních dotací ze SFDI, a to ve výši 1 230 999 Kč. V roce 2012 nejsou také vykazovány dotace z KÚ na výplatu sociálních dávek na rozdíl od roku 2011, kdy byly tyto dotace vykazovány ve výši 2 500 000 Kč. V roce 2012 tyto dotace už nejsou vykazovány z toho důvodu, jelikož obec od tohoto roku již nevyplácí sociální dávky. Výplata sociálních dávek se nyní uskutečňuje prostřednictvím obecních úřadů s rozšířenou působností a prostřednictvím úřadů práce. V roce 2011 obec také dostala dotaci na projekt Škola pro život ve výši 1 239 489 Kč, která přispěla k rozdílu v položce „Přijaté transfery a půjčky ze SR, SF a regionálních rad“.

4.3.2.1 Příjmy a výdaje obce za rok 2012

	Schválený rozpočet 2012	Upravený rozpočet 2012	Skutečnost 2012
Třída 1 Daňové příjmy	62 420 000	63 676 000	64 057 559
Třída 2 Nedaňové příjmy	14 071 000	18 114 000	18 596 342
Třída 3 – kapitálové příjmy	49 720 000	1 061 000	1 061 000
Třída 4 – přijaté transfery	6 500 000	8 211 000	31 510 371
Příjmy celkem	132 711 000	91 062 000	115 225 687
Třída 5 – běžné výdaje	67 124 000	68 544 000	90 366 306
Třída 6 – kapitálové výdaje	63 662 000	19 681 000	19 623 762
Výdaje celkem	130 786 000	88 225 000	109 990 068

Tabulka 18 Příjmy a výdaje obce za rok 2012 v Kč (vlastní zpracování)

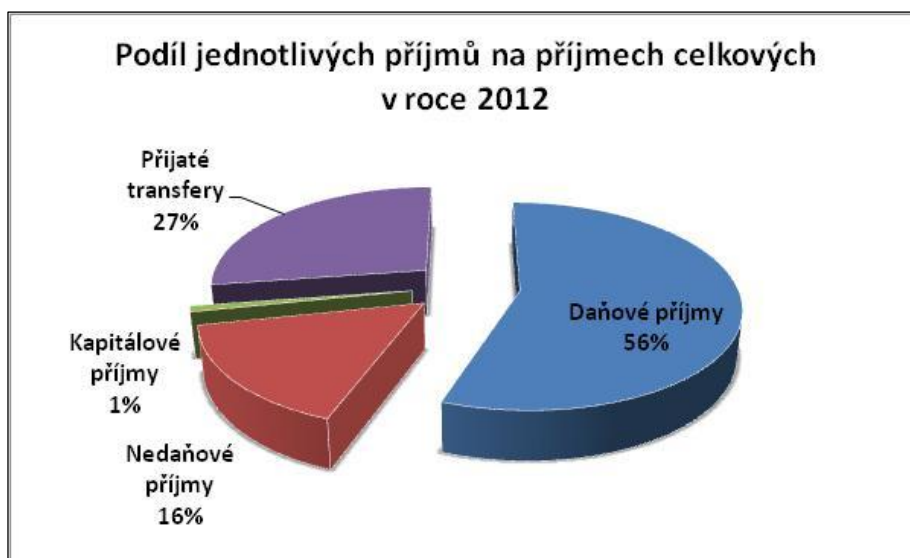
Daňové příjmy vyplývající z rozpočtového určení daní jsou v souladu se schváleným rozpočtem města. Daňové příjmy zahrnují odvody z loterií a místní a správní poplatky. Nedaňové příjmy tvoří především pronájmy včetně služeb, příspěvky za tříděný odpad, příjmy z kultury, splátky půjček apod.

Kapitálové příjmy jsou příjmy z prodeje pozemků a příspěvky na vybudování parkovacích míst. Dotace byly poskytnuty městu v celkové výši 8 464 000 Kč, z toho investiční dotace 5 280 000 Kč.

Běžné výdaje jsou vynakládány v největším objemu na údržbu majetku, odpadové hospodářství, ochranu životního prostředí, provoz vlastních příspěvkových organizací a činnost místní správy.

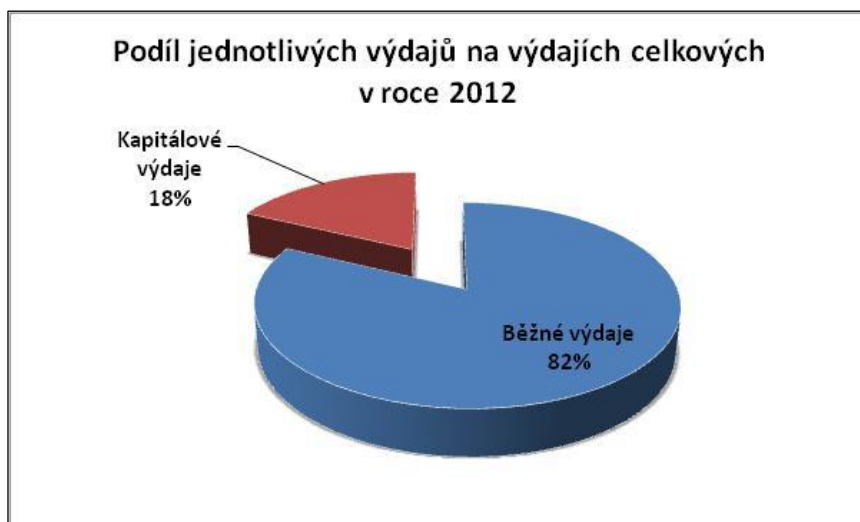
Kapitálové výdaje jsou výdaje na investiční výstavbu města a nákup dlouhodobého majetku. Nejvýznamnější položku kapitálových výdajů představují investice do dopravy – vybudování a investiční opravy místních komunikací. Město Staré Město neprovozuje hospodářskou činnost.

Níže uvedený graf nám opět lépe ilustruje, jak se jednotlivé druhy příjmů podílejí na celkových příjmech. Jako v předchozím roce 2011 více jak polovinu příjmů tvoří příjmy daňové, podíl kapitálových příjmů je o 2 % nižší než v roce 2011 a přijaté transfery jsou o 7 % vyšší než v roce předchozím.

Graf 5 Podíl příjmů na celkových příjmech v roce 2012 (vlastní zpracování)

Graf, který znázorňuje podíly jednotlivých druhů výdajů, vyobrazuje, že běžné výdaje jsou většinou složkou celkových výdajů. Avšak v roce 2011 se běžné výdaje podílely na celkových výdajích s 60 – ti procenty, v roce následujícím, tj. rok 2012, podíl běžných výdajů na celkových výdajích činil 82 %.

Graf 6 Podíl výdajů na celkových výdajích v roce 2012 (vlastní zpracování)

4.3.3 Stavy a obraty na bankovních účtech

Stavy a obraty na bankovních účtech			
	Počáteční stav k 1.1.	Stav ke konci vykazovaného období	Změna stavu bankovních účtů
Základní běžný účet	27 396 781	25 710 716	1 686 065
Běžné účty fondů ÚSC	3 297 415	3 701 075	403 659
Běžné účty celkem	30 694 196	29 411 791	1 282 405

Tabulka 19 Stav na bankovních účtech k roku 2012 v Kč (vlastní zpracování)

Stavy a obraty na bankovních účtech			
	Počáteční stav k 1.1.	Stav ke konci vykazovaného období	Změna stavu bankovních účtů
Základní běžný účet	22 184 553	27 396 781	5 212 227
Běžné účty fondů ÚSC	9 576 200	3 297 415	6 278 784
Běžné účty celkem	31 760 754	30 694 196	1 066 557

Tabulka 20 Stavy na bankovních účtech za rok 2011 v Kč (vlastní zpracování)

Výše uvedené tabulky zobrazují stavy na bankovních účtech. Jejich počáteční stav, stav ke konci vykazovaného období a celkovou změnu stavu bankovních účtů za kalendářní rok. Za povšimnutí určitě stojí běžné účty fondů obce, kde změna stavu BÚ během roku 2011 byla 6 278 784 Kč a v roce 2012 změna na BÚ byla 403 659 Kč. Změna stavu na BÚ fondů ÚSC v roce 2011 je dán zase tím, že byl profinancován odkup podílu Školního hospodářství.

Dle zjištěných výsledků obec hospodaří poměrně hospodárně a efektivně.

5 VÝPOČET UKAZATELŮ FINANČNÍ ANALÝZY

Finanční analýza obce je nezbytná pro zhodnocení celkové finanční situace obce a stanovení možného dalšího rozvoje obce z hlediska toho, jaké má obec zdroje a jak jsou tyto zdroje pro obec dostupné. V této kapitole bude nejprve proveden výpočet ukazatelů a sestavení Systému informativních a monitorujících ukazatelů (dále jen SIMU) dle metodiky Ministerstva financí.

5.1 SIMU

Při provádění výpočtu jednotlivých položek jsou použity údaje uvedené ve výkazech obce a jejich příspěvkových organizací k 31. 12. 2012. Dle vzorové tabulky zpracované Ministerstvem financí je položek v systému informativních a monitorujících ukazatelů celkem osmnáct. Při zpracování SIMU se vychází z metodiky MF, která je uvedena a popsána na webových stránkách ministerstva financí ČR.

1. Počet obyvatel:

Při zjišťování počtu obyvatel nebyly nalezeny údaje platné k 31. 12. 2012, jelikož na stránkách ČSÚ jsou k dispozici zatím jen údaje k 31. 12. 2011. K tomuto datu mělo město Staré Město celkem 6 838 obyvatel.

2. Příjem celkem (po konsolidaci):

Celkový příjem po konsolidaci můžeme vyčíst ve výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu. Tyto příjmy za uplynulý loňský rok byly v celkové hodnotě 92 179 353 Kč.

3. Úroky

Do této položky jsou zařazeny zaplacené úroky. Tyto úroky jsou vykazovány jako položka č. 5141 a ve výkazu hodnocení plnění rozpočtu je najdeme pod názvem „Úroky vlastní“. Zaplacené úroky obcí na konci roku 2012 byly v částce 1 319 333 Kč.

4. Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků

Dle MF obsah této položky tvoří uhrazené splátky vydaných dluhopisů, které najdeme v položkách označených 8xx2 rozpočtové skladby, dále splátky jistin, což jsou položky 8xx4 rozpočtové skladby a splátky leasingu, které v rozpočtové skladbě najdeme pod označením 5178.

Při zjišťování stavu jednotlivých položek bylo zjištěno, že uhrazené splátky vydaných dluhopisů byly v hodnotě 0, splátky jistin byly v rozpočtu vykazované v částce 6 698 883 Kč, tuto sumu tvořila jen jedna položka, a to „Uhrazené splátky dlouhodobě přijatých půjček“. A v neposlední řadě splátky leasingu za rok 2012 činily 35 967 Kč, a v rozpočtu je můžeme najít pod názvem „Nájemné za nájem s právě koupě“. Celková hodnota uhrazených splátek dluhopisů a půjčených prostředků byla 6 734 850 Kč.

5. Dluhová služba celkem

Obsah celkové dluhové služby je tvořen součtem úroků a uhrazených splátek dluhopisů a půjčených prostředků. Dluhová služba byla 8 054 183 Kč.

6. Ukazatel dluhové služby

Ukazatel dluhové služby vznikne podílem částky celkové dluhové služby a dluhové základny. Dle MF jsou v dluhové základně zahrnuty daňové příjmy po konsolidaci, nedaňové příjmy po konsolidaci a přijaté dotace. Daňové příjmy po konsolidaci činily celkem 64 057 559,71 Kč, nedaňové příjmy po konsolidaci byly 18 596 342,91 Kč a neinvestiční přijaté transfery ze SR v rámci souhrnného dotačního vztahu byly ve výši 5 764 900 Kč. Hodnota dluhové základny je tedy 88 418 802,62 Kč.

$$\text{ukazatel dluhové služby (\%)} = \frac{\text{dluhová služba}}{\text{dluhová základna}} \times 100$$

$$\text{ukazatel dluhové služby (\%)} = \frac{8\,054\,183,36}{88\,418\,802,62} \times 100$$

Ukazatel dluhové služby je 9,1%. Obecně se považuje jakýkoliv výsledek, který vyjde pod hodnotu 30%, za dobrý.

7. Aktiva celkem

U této položky je již zapotřebí výkazů příspěvkových organizací zřízených obcí. Celková hodnota aktiv je pak vyjádřena v brutto hodnotě po sečtení všech aktiv PO obce a obce samotné. Obec má zřízených celkem šest PO, jedná se o Sportovní a kulturní centrum, Středisko volného času Klubko Staré Město, základní školu a 3 mateřské školy.

Organizace	Celková hodnota aktiv „Brutto“
Obec Staré Město	983 373 150
Sportovní a kulturní centrum	3 588 235
Středisko volného času Klubko SM	1 124 781
Základní škola	124 519 171
MŠ Rastislavova	13 831 642
MŠ Komenského	16 236 458
Křesťanská MŠ	2 575 517
Celková hodnota aktiv:	1 145 248 958

Tabulka 21 Celková hodnota aktiv za PO obce a samotné obce k 31. 12. 2012 v Kč (vlastní zpracování dle výkazů obce a PO)

Celková hodnota aktiv v brutto hodnotě byla k 31. 12. 2012 1 145 248 958 Kč.

8. Cizí zdroje

Položku cizí zdroje vypočteme také jako součet cizích zdrojů příspěvkových organizací a cizích zdrojů obce.

Organizace	Celková hodnota cizích zdrojů
Obec Staré Město	48 246 993
Sportovní a kulturní centrum	863 840
Středisko volného času Klubko SM	446 218
Základní škola	6 766 960
MŠ Rastislavova	382 303
MŠ Komenského	399 375
Křesťanská MŠ	708 966
Celková hodnota aktiv:	57 814 658

Tabulka 22 Celková hodnota cizích zdrojů u PO obce a samotné obce k 31.12.2012 v Kč (vlastní zpracování dle výkazů obce a PO)

9. Stav na bankovních účtech celkem

Výpočet ukazatele stavu na bankovních účtech spočívá v součtu stavu na BÚ samotné obce a stavu na BÚ příspěvkových organizací zřízených obcí. Pro samotný výpočet bylo tedy nezbytné zjistit jednotlivé hodnoty u příspěvkových organizací a jejich následný součet.

Organizace	Běžný BÚ	BÚ fondů	Celkový stav na BÚ
Obec Staré Město	25 710 716	3 701 075	29 411 791
Sportovní a kulturní centrum	1 317 562	0	1 317 562
Středisko volného času Klubko SM	678 273	9 024	687 297
Základní škola	3 144 359	749 107	3 893 466
MŠ Rastislavova	651 766	12 050	663 816
MŠ Komenského	339 530	2 894	342 424
Křesťanská MŠ	611 769	82 410	694 180
Stav na BÚ celkem:			37 010 540

Tabulka 23 Stav na bankovních účtech PO a obce k 31.12.2012 v Kč (vlastní zpracování dle výkazů obce a PO)

10. Úvěry a komunální dluhopisy

Dle metodiky MF jsou do této položky započítány krátkodobé úvěry, směnky, krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů, dlouhodobé úvěry a dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů. Po prozkoumání rozvahy jednotlivých PO obce bylo zjištěno, že výše uvedené položky jsou ve všech PO vykazovány s nulovým zůstatkem. V rozvaze obce byly nalezeny pouze zaúčtované dlouhodobé úvěry na syntetickém účtu 451 – ve výši 38 663 441 Kč. Celková výše úvěrů a komunálních dluhopisů je tedy 38 663 441 Kč.

11. Přijatá návratná finanční výpomoc a ostatní dluhy

Přijatá návratná finanční výpomoc se skládá ze SÚ 289 – jiné krátkodobé půjčky, SÚ 322 – směnky k úhradě, SÚ 326 přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé, SÚ 362 – krátkodobé závazky z ručení, SÚ 452 – přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé, SÚ 456 – dlouhodobé závazky z ručení a SÚ 457 – dlouhodobé směnky k úhradě. Co se týče všech těchto položek, byly v rozvahách všech PO a obce vykazovány s nulovou hodnotou.

12. Zadluženost celkem

Celková zadluženost se vypočítá součtem dvou předchozích bodů, a to součet úvěrů a komunálních dluhopisů a přijaté návratné finanční výpomoci s ostatními dluhy.

Tato položka vyjde tedy v celkové hodnotě 38 663 441 Kč.

13. Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům

Tento podíl vypočteme následně: $\frac{57\,814\,657,98}{1\,145\,248\,958} = 0,050$

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům je tedy ve výši 5%.

14. Podíl zadluženosti na cizích zdrojích

$$\text{Podíl zadluženosti na cizích zdrojích} = \frac{38\,663\,441,21}{57\,814\,657,98} = 0,67$$

Tento podíl činí 67%.

15. 8leté saldo

Saldo za posledních osm let získáme součtem jednotlivých sald z výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu, položka saldo se konkrétně nachází v řádku 4440. Pro výpočet celkového osmiletého salda musely být nejprve nalezeny všechny salda příjmů a výdajů po konsolidaci za jednotlivé roky.

Rok	Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci
2012	- 5 235 618; příjmy < výdaje
2011	- 11 474 367; příjmy < výdaje
2010	- 8 481 519; příjmy < výdaje
2009	- 12 975 924; příjmy < výdaje
2008	+ 7 716 390; příjmy > výdaje
2007	+ 4 631 047; příjmy > výdaje
2006	- 27 358 076; příjmy < výdaje
2005	+ 11 019 115; příjmy > výdaje
Součet jednotlivých sald:	- 42 158 954

Tabulka 24 Jednotlivá salda v letech 2005-2012 v Kč (vlastní zpracování)

16. Oběžná aktiva

Tato položka má obsahovat opět součet oběžných aktiv obce a oběžných aktiv zřízených PO. Hodnota oběžných aktiv má být vyjádřena v netto hodnotě.

Organizace	Celková hodnota oběžných aktiv
Obec Staré Město	40 089 536
Sportovní a kulturní centrum	2 003 726
Středisko volného času Klubko SM	813 933
Základní škola	8 052 267
MŠ Rastislavova	770 275
MŠ Komenského	525 704
Křesťanská MŠ	818 182
Celková hodnota oběžných aktiv:	53 073 608

Tabulka 25 Celková hodnota oběžných aktivk 31.12.2012 v Kč (vlastní zpracování)

17. Krátkodobé závazky

Celková hodnota krátkodobých závazků opět zahrnuje krátkodobé závazky PO obce a obce samotné.

Organizace	Celková hodnota krátkodobých závazků:
Obec Staré Město	7 583 826
Sportovní a kulturní centrum	863 840
Středisko volného času Klubko SM	446 218
Základní škola	6 766 960
MŠ Rastislavova	382 303
MŠ Komenského	399 375
Křesťanská MŠ	708 966
Celková hodnota krátkodobých závazků:	17 151 491

Tabulka 26 Celková hodnota krátkodobých závazků k 31.12.2012 v Kč (vlastní zpracování)

18. Celková likvidita

Hodnotu celkové likvidity zjistíme podílem oběžných aktiv a krátkodobých závazků.

$$\frac{53\,073\,608,81}{17\,151\,491,17} = 3,09$$

5.2 Výpočet vybraných ukazatelů finanční analýzy

Mimo vypracování SIMU bude proveden nyní také výpočet vybraných ukazatelů finanční analýzy. Při výpočtu budou použity poměrové ukazatele, které patří v rámci finanční analýzy k nejpoužívanějším.

5.2.1 Ukazatele zadluženosti a dluhové schopnosti

Co se týče ukazatelů zadluženosti, pro výpočet byly vybrány ukazatele věřitelského rizika a v rámci výpočtu dluhové schopnosti výpočet stavu kapitalizace.

Ukazatel věřitelského rizika:

Tento ukazatel je základní ukazatelem, kterým se vyjadřuje celková zadluženost. Nejprve budou pro výpočet použity cizí zdroje vykazované k 31. 12. 2012 a celková pasiva vykazovaná k témuž datu.

$$\text{ukazatel věřitelského rizika v \%} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková pasiva}} \times 100$$

$$\text{ukazatel věřitelského rizika v \%} = \frac{48\,246\,993,01}{798\,833\,365,55} \times 100$$

Ukazatel věřitelského rizika je za rok 2012 6,0 %. Obecně platí, že čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím větší je riziko věřitelů, proto se tedy spíše preferuje nižší výsledná hodnota.

Rok	Výpočet ukazatele věř. rizika	Výsledek
2012	48 246 993,01 / 798 833 365,55	6,04%
2011	54 714 831,87 / 797 399 860,22	6,86%
2010	55 029 715,16 / 895 091 082,14	6,15%
2009	49 208 169,03 / 843 787 239,53	5,83%
2008	29 671 166,60 / 819 653 394,85	3,62%

Tabulka 27 Ukazatel věřitelského rizika v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)

Koeficient samofinancování:

Tento ukazatel je opakem výše vypočítaného ukazatele věřitelského rizika. Koeficient samofinancování vyjadřuje do jaké míry je obec schopna pokrýt své závazky z vlastních zdrojů. Výsledek výpočtu tohoto ukazatele by měl dávat dohromady společně s výsledkem celkové zadluženosti 100%.

$$\text{koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní jmění}}{\text{celková aktiva}} \times 100$$

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{750\,586\,372,54}{798\,833\,365,55} = 0,9396 = 93,96\%$$

Koeficient samofinancování za rok 2012 vyšel v hodnotě 93,96 %. Pro kontrolu sečteme ukazatel věřitelského rizika za rok 2012, který vyšel 6,039% + koeficient samofinancování 93,96%, rovná se to opravdu 100%.

Rok	Koeficient samofinancování	Výsledek v %
2012	750 586 372,54 / 798 833 365,55	93,96
2011	742 685 028,35 / 797 399 860,22	93,14
2010	840 061 366,98 / 895 091 082,14	93,85
2009	794 579 070,50 / 843 787 239,53	94,17
2008	789 982 228,25 / 819 653 394,85	96,38

Tabulka 28 Koeficient samofinancování v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)

Pro kontrolu jsem sečetla koeficienty samofinancování za jednotlivé roky s ukazatelem celkové zadluženosti a výsledek se rovnal pokaždé 100%.

Z jednotlivých výsledků vyplývá, že potřeby obce jsou téměř všechny kryty vlastními zdroji.

5.2.2 Ukazatel autarkie

Tento ukazatel vyjadřuje soběstačnost obce a je typický právě při provádění finanční analýzy na municipální úrovni.

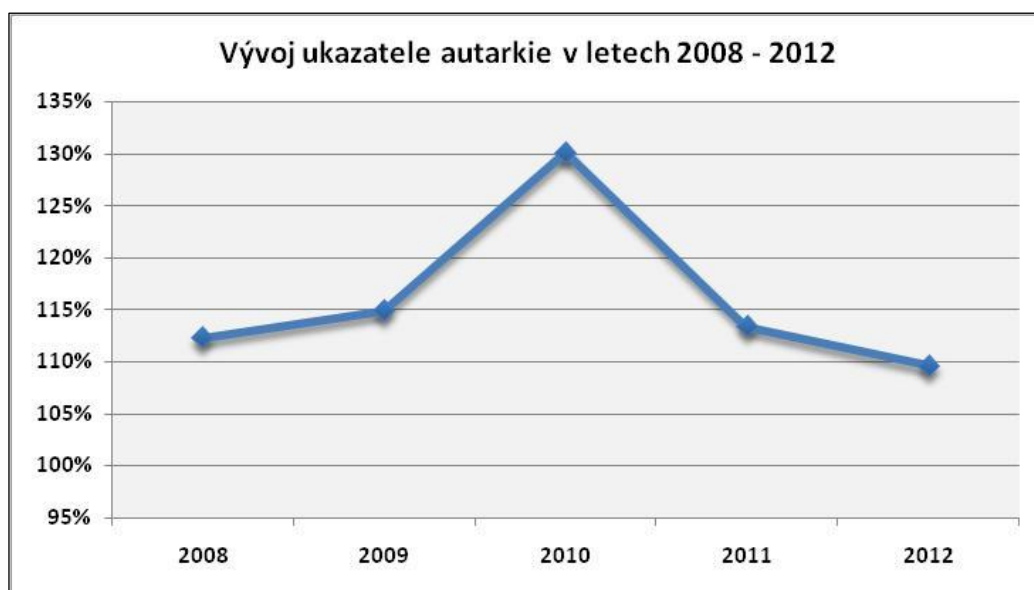
$$\text{Ukazatel autarkie} = \frac{\text{Výnosy z hlavní činnosti}}{\text{Náklady na hlavní činnost}} \times 100$$

$$\text{Ukazatel autarkie}_{\text{rok 2012}} = \frac{86\,873\,059,89}{79\,214\,872,00} \times 100 = 109,67$$

Rok	Ukazatel autarkie	Výsledek v %
2012	86 873 059,89 / 79 214 872,00	109,67
2011	91 578 470,31 / 80 727 744,88	113,44
2010	93 271 000,00 / 71 689 000,00	130,10
2009	90 232 000,00 / 78 522 000,00	114,91
2008	91 265 000,00 / 81 250 000,00	112,33

Tabulka 29 Ukazatel autarkie v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)

Doporučená hodnota tohoto ukazatele je větší jak jedna. Jak si můžeme všimnout, v letech 2008 – 2012 byla hodnota autarkie vyšší jak jedna. To znamená, že míra soběstačnosti obce je poměrně na dobré a vysoké úrovni a výnosy jsou vyšší než náklady.

Graf 7 Vývoj ukazatele autarkie v letech 2008 – 2012 (vlastní zpracování)

5.2.3 Ukazatele likvidity

Likvidita nám obecně vyjadřuje, jak je účetní jednotka schopna platit své závazky. Rozlišujeme tři druhy likvidity – likvidita 1. stupně (tzv. okamžitá likvidita), likvidita 2. stupně

(tzv. pohotová) a likvidita 3. stupně (tzv. běžná). V této podkapitole budou vypočteny všechny druhy likvidity.

Běžná likvidita:

Ukazatel běžné likvidity považuje za prostředky využitelné k úhradě závazků všechny položky oběžných aktiv. Co je nutno platit, zastupují závazky splatné do jednoho roku, tj. krátkodobé závazky. (Kubíčková a Otrusinová, 2011, str. 100)

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva celkem}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

$$\text{Běžná likvidita}_{\text{rok 2012}} = \frac{40\,089\,536,82}{7\,583\,826,22} = 5,29$$

Ukazatel běžné likvidity za rok 2012 vyšel poměrně vysoký, jelikož doporučená hodnota tohoto ukazatele je v rozmezí 1,5-2,5.

Rok	Běžná likvidita	Výsledek
2012	40 089 536,82 / 7 583 826,22	5,29
2011	39 416 570,61 / 6 761 506,31	5,83
2010	45 962 074,15 / 12 702 255,16	3,62
2009	46 284 318,99 / 18 678 779,03	2,48
2008	41 137 288,17 / 2 779 768,60	14,79

Tabulka 30 Běžná likvidita v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)

Jak vyplývá z tabulky, nevyšší běžná likvidita byla vykazována v roce 2008 s hodnotou 14,79, v roce následujícím běžná likvidita byla až šestkrát nižší. Bylo to dáno především velkým nárůstem krátkodobých závazků. Od roku 2009 běžná likvidita je ale stále na vzestupu. Z tabulky můžeme konstatovat, že nejlepší hodnotu měla běžná likvidita v roce 2009, kdy dosahovala hodnoty 2,48.

Graf 8 Vývoj ukazatele běžné likvidity v letech 2008 – 2012 (vlastní zpracování)

Pohotovává likvidita:

Ukazatel pohotovává likvidity nám vyjadřuje kolika korunami našich pohledávek a hotovosti (pokladna či bankovní účet) je pokryta 1 Kč našich krátkodobých závazků. (Finanční analýza, 2011)

$$\text{Pohotovává likvidita} = \frac{\text{Oběžná akvita-zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

$$\text{Pohotovává likvidita}_{\text{rok 2012}} = \frac{40\,089\,536,82 - 1\,461\,100,00}{7\,583\,826,22} = 5,09$$

Rok	Pohotovává likvidita	Výsledek
2012	38 628 436,82 / 7 583 826,22	5,09
2011	39 416 570,61 / 6 761 506,31	5,83
2010	45 962 000,00 / 12 704 000,00	3,62
2009	46 284 318,99 / 18 678 779,03	2,48
2008	41 137 288,17 / 2 779 768,60	14,79

Tabulka 31 Pohotovává likvidita v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)

Z tabulky můžeme vyčíst, že hodnoty ukazatele pohotovává likvidity se příliš neliší od hodnot běžné likvidity. Je to z důvodu toho, že obec v letech 2008 – 2011 neměla žádné zásoby a v roce 2012 vykazovala zásoby v hodnotě 1 461 100 Kč. Dle výsledků můžeme obec označit za vysoce likvidní. Doporučené hodnoty pohotovává likvidity by se měly pohybovat v rozmezí 1,0 – 1,5, tomuto výsledku byla obec nejbližší v roce 2009. Z vysokých hodnot můžeme usuzovat, že obec má poměrně velkou nevyrovnanost mezi krátkodobými závazky a krátkodobými pohledávkami.

Peněžní likvidita:

Okamžitá likvidita je ukazatel, který vyjadřuje okamžitou schopnost společnosti uhradit své krátkodobé závazky. Pro úhradu těchto závazků může být použit finanční majetek – tj. hotovost v pokladnách, na běžných účtech společnosti a hotovost uložená v krátkodobě obchodovatelných cenných papírech. (BusinessVize, 2011)

$$\text{Peněžní likvidita} = \frac{\text{Peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

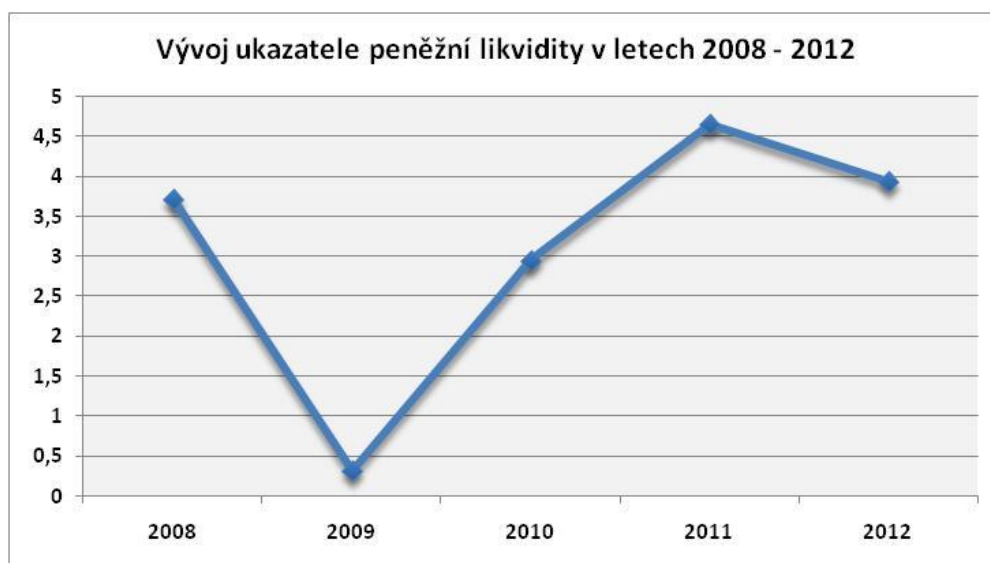
Jako peněžní prostředky, které jsou obsaženy ve výpočtu peněžní likvidity, považujeme hotovost, krátkodobé cenné papíry, prostředky v pokladně a na účtech, a šeky.

$$\text{Peněžní likvidita}_{\text{rok 2012}} = \frac{29\,914\,896,93}{7\,583\,826,22} = 3,94$$

Rok	Peněžní likvidita	Výsledek
2012	29 914 896,93 / 7 583 826,22	3,94
2011	31 464 614,48 / 6 761 506,31	4,65
2010	37 414 000,00 / 12 704 000,00	2,95
2009	5 898 660,32 / 18 678 779,03	0,32
2008	10 308 771,12 / 2 779 768,60	3,71

Tabulka 32 Peněžní likvidita v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)

Z výpočtu peněžní likvidity za jednotlivé roky vyplývá, že nejlepší hodnotu peněžní likvidity měla obec v roce 2009. Doporučená hodnota peněžní likvidity je dle doporučené literatury v rozmezí 0,2 - 0,7, avšak jako minimum je stanovena hodnota 0,2, tato podmínka je splněna.

Graf 9 Vývoj ukazatele peněžní likvidity v letech 2008 – 2012 (vlastní zpracování)

6 NÁVRH VNITŘNÍHO KONTROLNÍHO SYSTÉMU

Návrh vnitřního kontrolního systému bude spočívat ve zpracování vnitřních účetních směrnic, které by měly sloužit pro přehlednost a jasnost vymezení činností zaměstnanců účetní jednotky. Vnitřní směrnice nemusí jen zavazovat k určitému druhu chování, ale měly by také zaměstnance motivovat k jejich dodržování. Správné použití a dodržování směrnic by mělo vést k zefektivnění hospodaření obce Staré Město.

Obec Staré Město má v současné době vypracovanou pouze směrnici o finanční kontrole z roku 2003, která je však již nevyhovující, jelikož obec směrnici od jejího zavedení ani jednou neaktualizovala. Vnitřní směrnice by měly být aktualizovány vždy na začátku nového účetního období či při změně legislativy, vztahující se k dané směrnici. Tato směrnice se zcela řídí pouze původním zákonem č. 320/2001, o finanční kontrole a nebere už dále v potaz následující změny v zákoně v následujících letech. Z těchto důvodů je stávající směrnice o finanční kontrole města Staré Město vyhodnocena jako v současné době již nevyhovující a je zpracována pro obec směrnice nová.

Úroveň vnitřního kontrolního systému je v obci velmi nízká. Přínosem této práce by mělo být právě především zvýšení této úrovně. Prací bych chtěla také upozornit odpovědné pracovníky obce, aby kladly větší důraz na vnitřní kontrolní systém a pochopily podstatu vnitřního kontrolního systému.

V této kapitole budu vytvářet jednotlivé vnitřní směrnice, konkrétně směrnici týkající finanční kontroly obce a jejích příspěvkových organizací, a dále souhrnnou směrnici, týkající se systému zpracování účetnictví.

6.1 Směrnice č. 01/2013 o finanční kontrole obce Staré Město

Město Staré Město

Nám. Hrdinů 100, Staré Město

Název směrnice:	
Vnitřní směrnice č. 01/2013 o finanční kontrole obce Staré Město	
Směrnici zpracoval:	
Směrnici schválil:	
Platnost směrnice:	
Účinnost směrnice:	
Aktualizace směrnice:	

Tabulka 33 Návrh záhlaví směrnice o finanční kontrole (vlastní zpracování)

I. Úvodní ustanovení

1. Směrnice města Staré Město o finanční kontrole vychází ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dále vyhláškou č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, zákonem 250/2000 Sb., o změně rozpočtových pravidel územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zákonem 561/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a případně dalších právních předpisů.

3. Předmětem této směrnice je popis systému finanční kontroly obce, který má sloužit k efektivnímu, hospodárnému a účelnému výkonu veřejné správy obce, a nadále stanovení práv a povinností pověřených osob k vykonávání tohoto systému.

2. Směrnice o finanční kontrole je bezpodmínečně závazná pro všechny zaměstnance městského úřadu Staré Město a všechny příspěvkové organizace a organizační složky zřízené obcí.

II. Cíle finanční kontroly

Podle zákona č. 320/2001, o finanční kontrole, mezi hlavní cíle finanční kontroly patří:

- dodržování právních předpisů a opatření přijatých orgány veřejné správy v mezích těchto předpisů při hospodaření s veřejnými prostředky,

- zajištění ochrany veřejných prostředků proti rizikům a nesrovnalostem způsobených porušením právních předpisů, neekonomickým, neúčelným a neefektivním nakládáním s veřejnými prostředky nebo trestnou činností,
- včasné a spolehlivé informování vedoucích orgánů veřejné správy o nakládání s veřejnými prostředky, o prováděných operacích a jejich průkazném zaúčtování v evidenci účetnictví obce.

III. Systém finanční kontroly v obci

1. Finanční kontrola obce se skládá dle zákona o finanční kontrole z:

- Řídící kontroly
- Interního auditu

Jelikož je obec, pro kterou je tato směrnice určena, obcí s počtem obyvatel méně než 15 000, není povinna vytvářet úsek interního auditu.

2. Řídící kontrola je prováděna:

- Příkazcem operací – starosta, místostarosta
- Správce rozpočtu – vedoucí pracovník finančního odboru
- Hlavní účetní – pověřený pracovník finančního odboru

Řídící kontrolu obce můžeme dělit na:

a. Předběžnou kontrolu

Predběžná kontrola je zajišťována před samotným vznikem závazků nebo pohledávky, čili před započítáním samotné hospodářské operace.

Na výkonu předběžné kontroly se podílí příkazce operací tímto způsobem:

- Posuzuje, zda je navrhovaná hospodářská operace v souladu s platnými právními předpisy a vnitřními předpisy obce
- Hodnotí, zda jsou podklady nezbytné pro uskutečnění operace úplné a věcně správné
- Rozhoduje o tom, jestli je hospodářská operace nezbytná pro plnění úkolů obce
- Vyhodnocuje rizika, která v průběhu realizace hospodářské operace mohou nastat

Pokud příkazce operace provede všechny potřebné kroky pro zhodnocení připravované hospodářské operace, předá písemný podklad se svým podpisem k přípravě závazku vedoucímu pracovníkovi finančního odboru, který zajistí ověření, zda:

- byla hospodářská operace ověřena příkazcem operace v rozsahu jeho oprávnění k tomuto úkonu, a zda jeho podpis na podkladu k připravované operaci souhlasí s podpisem uvedeným v podpisovém vzoru,
- Připravovaná hospodářská operace je v souladu se schválenými veřejnými výdaji, programy, projekty, uzavřenými smlouvami nebo jinými rozhodnutími o nakládání s veřejnými prostředky,
- odpovídá pravidlům stanoveným zvláštními právními předpisy pro financování činnosti orgánu veřejné správy,
- byla prověřena v souvislosti s rozpočtovými riziky, která se při jejím uskutečňování mohou vyskytnout.

Předběžná kontrola je ukončena tím, že hlavní účetní prověří, zda všechny doklady potřebné k realizaci hospodářské operace splňují náležitosti dle daných právních předpisů, a dále ověří, zda jsou všechny podpisy uvedené v rozhodnutích vydaných příkazce operací a správce rozpočtu v souladu s podpisovými vzory.

b. Průběžnou kontrolu

Průběžná kontrola, stejně jako předběžná a následná kontrola, musí být prováděna velmi důsledně a pečlivě, jelikož při včasném zjištění nedostatků v průběhu prováděné operace, je chyba včasně opravena a přijato opatření k nápravě, a nedochází k tak velkým potížím, než kdyby byla chyba objevena až v průběhu následné kontroly. Četnost průběžné kontroly není žádným právním předpisem daná. Průběžná kontrola by měla být vykonávána podle potřeby a podle složitosti realizované hospodářské operace.

Průběžná kontrola je vykonávána odpovědnými pracovníky, kteří se přímo podílí na uskutečňování hospodářské operace. Tento druh kontroly se zaměřuje na průběh hospodářských operací včetně konečného vypořádání a vyúčtování. Při průběžné kontrole je nutno se zaměřit především na to, zda-li je průběh uskutečňované hospodářské operace plně v souladu s právními předpisy a nedochází k neefektivnímu a nevhodnému zacházení s veřejnými prostředky. Pokud je zjištěn jakýkoliv nedostatek při realizaci operace, je nutno sepsat o těchto skutečnostech zápis, který je následně předán příkazci operace. Příkazce operace musí tuto situaci bezodkladně řešit tím, že vytvoří společně se správcem rozpočtu

opatření k nápravě zjištěných nedostatků, a toto opatření také aplikuje do doby, než je nedostatek odstraněn.

c. Následnou kontrolu

Následná kontrola se zaměřuje na zpětné zhodnocení zaměřené na konečný výsledek operace společně s jeho konečným vypořádáním a vyúčtováním. Následnou kontrolu může vykonávat jak příkazce operace, tak i hlavní účetní a správce rozpočtu. Následná kontrola probíhá jednou ročně.

IV. Veřejnosprávní kontrola

1. Obec je mimo jiné povinna vykonávat také veřejnosprávní kontrolu. Jedná se o kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky u svých zřízených příspěvkových organizací a u žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory.
2. Veřejnosprávní kontrola se dělí opět na předběžnou, průběžnou a následnou. Principy těchto kontrol jsou obdobné jako u řídicí kontroly. Za výkon předběžné a průběžné kontroly jsou odpovědni pověřeni vedoucí pracovníci městského úřadu a pro výkon následné kontroly jsou kompetence plně svěřeny finančnímu odboru a odboru kontrolnímu.
3. Obec při výkonu veřejnosprávní kontroly u zřízených příspěvkových organizací kontroluje především, zda příspěvková organizace efektivně hospodaří s veřejnými prostředky získanými od obce a z jiných rozpočtů spadajících do rozpočtů veřejné soustavy. Při výkonu této kontroly dochází také k hodnocení přiměřenosti a účinnosti vnitřního řízení a kontroly u příspěvkových organizací zřízených městem. Četnost realizování veřejnosprávní kontroly si obec určí podle potřeby sama, minimálně je však kontrola provedena jednou za 2 roky.
4. Veřejnosprávní kontrola je zahájena tím, že je kontrolované osobě doručeno písemné pověření od osoby zodpovědné za výkon kontroly. Po skončení kontroly je nutno sepsat protokol o průběhu kontroly a zjištěných skutečnostech. Kontrolovaná osoba může proti údajům uvedeným v protokolu podat námitky, avšak ve lhůtě, která je uvedena v protokolu. Pokud kontrolovaná osoba námitky nepodá, je veřejnosprávní kontrola ukončena uplynutím lhůty pro podání námitek. Jestliže je námitka podána a kontrolor námitce vyhová, je vytvořen dodatek k protokolu, který slouží k opravě vydaného protokolu.

V. Závěrečné zprávy o finanční kontrole

Obec je dle vyhlášky č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, povinna sestavit roční zprávu o výsledcích finančních kontrol. Jelikož má město Staré Město méně než 15 000 obyvatel, je oprávněno zpracovat závěrečnou roční zprávu pouze ve zkráceném rozsahu. Roční zpráva se skládá ze souhrnného zhodnocení veškerých finančních kontrol provedených za uplynulý kalendářní rok, včetně výsledků veřejnoprávních kontrol. Zprávu je nutno předložit do 6. března následujícího roku v elektronické podobě Ministerstvu financí. Za tuto zprávu je odpovědný starosta obce.

VI. Závěrečné ustanovení

1. Směrnice je závazná pro všechny pracovníky města, organizačních složek města a příspěvkových organizací zřízených městem.
2. Tato směrnice nabývá účinnosti dnem schválení starostou.

Ve Starém Městě dne

Jméno starosty + jeho podpis

6.2 Směrnice č. 02/2013 o systému zpracování účetnictví

Město Staré Město

Nám. Hrdinů 100, Staré Město

Název směrnice:	
Vnitřní směrnice č. 02/2013 o systému zpracování účetnictví	
Směrnici zpracoval:	
Směrnici schválil:	
Platnost směrnice:	
Účinnost směrnice:	
Aktualizace směrnice:	

Tabulka 34 Návrh záhlaví směrnice o systému zpracování účetnictví (vlastní zpracování)

I. Úvodní ustanovení

1. Ustanovení směrnice o systému zpracování účetnictví se týká zpracování účetních informací a dat dané účetní jednotky.
2. Směrnice č. S 01/2013 je zpracována v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví; vyhláškou č. 410/2009, k provedení zákona o účetnictví pro vybrané účetní jednotky; účetními standardy č. 701-710; a dalšími legislativními předpisy.

II. Seznam účetních knih

1. Účetní jednotka vytváří a spravuje účetní knihy dle zákona o účetnictví. Podle tohoto zákona je obec povinna vytvářet hlavní knihu, knihy analytických účtů a knihy podrozvahových účtů.
2. Hlavní kniha by měla obsahovat nejméně informace o zůstatcích na účtech ke dni, k němuž se otevírá hlavní kniha, dále souhrnné obraty strany Má dáti a Dal účtů, alespoň za kalendářní měsíc, a v neposlední řadě také zůstatky na účtech ke dni, ke kterému se sestavuje účetní závěrka.
3. Účetní jednotka má také povinnost sestavovat deníky, ve kterých mají být zaúčtovány všechny účetní případy v účetním období v chronologickém pořadí. Jedná se o deník vystavených faktur, pokladní deník a deník došlých faktur.

III. Účtový rozvrh

1. Na základě vyhlášky č. 410/2009 Sb., k provedení zákona o účetnictví pro vybrané účetní jednotky, je účetní jednotka povinna sestavit účetní rozvrh, který je v souladu s § 14 odst. 2 a 3 zákona o účetnictví a s § 78 vyhlášky č. 410/2009 Sb.
2. Účtový rozvrh zahrnuje syntetické, analytické a podrozvahové účty, a měl by být v souladu s metodikou softwarové firmy, která zajišťuje pro účetní jednotku zpracování účetnictví.
3. Účtový rozvrh může být dle potřeb účetní jednotky v průběhu účetního období doplňován.
4. Účtový rozvrh v plném rozsahu je přílohou této směrnice. (Příloha P I)

IV. Účetní závěrka

1. Účetní závěrka je tvořena výkazy, jako je rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha, přehled o změnách ve vlastním kapitálu, přehled o peněžních tocích a výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu.
2. Účetní závěrka je zpracována k rozvahovému dni, tj. k 31. 12. účetního období.
3. Postup prací při zpracovávání účetní závěrky je následovný:
 - **Přípravná fáze pro účetní závěrku**
 - zaúčtování veškerých účetních případů, které proběhly v průběhu účetního období
 - řádná inventarizace majetku a závazků dle směrnice obce o inventarizaci; při zjištění inventarizačních rozdílů se tyto rozdíly musí doúčtovat podle směrnice o inventarizaci
 - **Uzavírání účetních knih**
 - při uzavírání účetních knih musí účetní jednotka postupovat dle § 17 zákona o účetnictví
 - po zjištění zůstatků aktiv a pasiv, se tyto zůstatkové hodnoty převedou na účet č. 492 – Konečný účet rozvážený
 - po zjištění konečného stavu nákladů a výnosů k rozvahovému dni se převedou na účet Výsledek hospodaření běžného období – tento účet se následně převede na účet Konečný účet rozvážený

- **Účetní závěrka**

- K rozvahovému dni musí být sestaveny jednotlivé výkazy, které jsou součástí účetní závěrky (rozvaha, VZZ, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách ve VK, příloha, výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu)
- **Otevírání účetních knih**
 - Otevírání účetních knih musí být taktéž v souladu s § 17 zákona o účetnictví
 - Účetní knihy se otevírají pomocí účetních zápisů
 - Počáteční stavy rozvahových položek se převedou z účtu č. 492 konečný účet rozvážený na účet č. 491 Počáteční účet rozvážený
 - výsledek hospodaření minulého období, který byl při uzavírání knih na účtu Konečný účet rozvážený se při otevírání knih přesune účet Počáteční účet rozvážený

V. Oběh účetních dokladů

1. Účetními doklady obce se rozumí zejména:

- příjemky, výdejky,
- pokladní doklad,
- faktury od dodavatelů,
- faktury vydané odběratelům,
- zápis o vyřazení dlouhodobého majetku,
- výpisy z bankovních účtů, apod.

2. Oběh účetního dokladu začíná jeho vystavením nebo obdržením, ke kterému dojde vznikem účetního případu, a končí jeho archivací a následnou skartací. Ke schvalování a zaúčtování dokladů by mělo docházet co nejdříve od vzniku účetního případu.

3. Jednotlivé fáze oběhu účetních dokladů:

- Vyhotovení/obdržení dokladu,
- označení, třídění a číslování dokladu,
- přezkoušení věcné a formální správnosti dokladu,
- zaúčtování dokladu,
- archivace,
- skartace.

Vyhotovení/obdržení účetního dokladu nastává dnem uskutečnění účetního případu. Po vzniku účetního dokladu musí být provedena kontrola věcné a formální správnosti dokla-

du. Věcná správnost zkoumá, jestli je doklad věcně správně – ověřením správnosti údajů uvedených v dokladech. Jestli je účetní doklad věcně správně, podepíše ho odpovědný pracovník podle podpisového vzoru a předá účetní na finanční odbor obce, která doklad řádně zaúčtuje a založí. Zda je účetní doklad formálně správně kontroluje účetní, která doklad zakládá. V tomto případě účetní kontroluje, zda jsou v dokladu uvedeny všechny náležitosti, které by v něm měly být v souladu se zákonem o účetnictví.

Po provedení všech kontrol je doklad označen číslem z číselné řady, aby byla zajištěna průkaznost účetnictví obce. Poté dochází k zaúčtování dokladu do hlavní knihy a k uložení dokladu v návaznosti na předchozí číselné řady. K dokladu se musí připojit poznámka o zaúčtování s podpisem odpovědné osoby a poznámka o datu zaúčtování. Následně po zákonem stanovené době archivace jednotlivých druhů dokladů nastává skartace.

4. Při podepisování účetních dokladů je závazné pro všechny odpovědné pracovníky řídit se podpisovým vzorem, tj. podpisem, který uvedli v dokumentu podpisových vzorů obce. Podpisové vzory se vyhotovují ve třech provedeních, jeden seznam vzorových podpisů je uložen u odpovědného pracovníka, seznam je dále uložen u starosty a u hlavní účetní na finančním odboru obce. Při jakýchkoliv personálních změnách je pracovník odpovědný za seznam podpisových vzorů, vzor aktualizovat. Tabulka podpisových vzorů je součástí přílohy směrnice. (Příloha P II)

VI. Dlouhodobý majetek, jeho evidence a odpisový plán

1. Při zpracování této části směrnice se postupuje zejména podle standardu o dlouhodobém nehmotném majetku a dlouhodobém hmotném majetku č. 710, který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2013.

2. Do kategorie dlouhodobého nehmotného majetku řadíme především:

- nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
- software, databáze
- povolenky na emise
- ocenitelná práva
- ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

Aby byl majetek evidován jako dlouhodobý nehmotný majetek, jeho hodnota ocenění musí převyšovat částku 60 000 Kč. Pokud majetek nedosahuje této částky, ale jeho ocenění je v částce minimálně 7 000 Kč, je označován jako drobný dlouhodobý nehmotný majetek.

Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek zahrnuje takový majetek, který je obcí pořizován a ještě nebyl uveden do stavu užívání.

3. Dlouhodobý hmotný majetek se skládá z:

- pozemků
- staveb
- kulturních předmětů

Pozemky, stavy a kulturní předměty řadíme vždy do kategorie dlouhodobého hmotného majetku bez ohledu na výši jejich ocenění.

Dlouhodobý hmotný majetek dále zahrnuje:

- samostatných movitých věcí a souboru movitých věcí
- pěstitelských celků trvalých porostů
- ostatní dlouhodobý hmotný majetek

Samostatné movité věci a jejich soubor a pěstitelské celky trvalých porostů jsou řazeny do dlouhodobého hmotného majetku pouze v případě, že výše jejich ocenění převyšuje 40 000 Kč. Pokud je jejich minimální hodnota ocenění méně jak 40 000 Kč, ale zároveň výše jak 3 000 Kč, řadí se tyto druhy majetku do kategorie drobného dlouhodobého hmotného majetku. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek je stejně jako nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek, evidován v případě, že majetek je obcí pořizován, ale ještě není uveden do stavu trvalého užívání.

4. Dlouhodobý majetek je tvořen také dlouhodobým finančním majetkem, do kterého spadají:

- majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem
- dluhové cenné papíry držené do splatnosti
- majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem
- jiné dlouhodobé půjčky
- ostatní dlouhodobý finanční majetek blíže definovaný vyhláškou č. 410/2009 Sb., k provádění zákona o účetnictví

5. Opravné položky jak k dlouhodobému hmotnému, tak k dlouhodobému nehmotnému majetku se vykazují v rozvaze ve sloupci „Korekce“. O částku uvedenou v tomto sloupci je hodnota majetku odečtena a částka snižená o oprávky je uvedena ve sloupci „Netto“.

6. **Evidence dlouhodobého majetku** začíná tím, že je odpovědným pracovníkem finančního odboru vytvořen zápis o zařazení do majetkové evidence, ve kterém jsou zapsány základní vstupní data o majetku. Poté pracovník finančního odboru tento zápis o zařazení do majetkové evidence, který slouží jako účetní doklad, předá k odsouhlasení odboru správy majetku. Odbor správy majetku má také za úkol doplnit daný účetní doklad o doklady, jako je například zápis o převzetí zařízení nebo stroje, zápis o převzetí budovy, výpisy z katastru nemovitostí, apod. Po doplnění účetního dokladu předá odbor správy majetku obce doklad zpět finančnímu odboru, který zajistí včasné zaúčtování dokladu v souladu s platnou účtovou osnovou. Zápis o zařazení majetku do majetkové evidence je součástí přílohy směrnice. (Příloha P III)

6.1. Evidence dlouhodobého nehmotného majetku

6.1.1. Zařazení dlouhodobého nehmotného majetku do evidence

Při pořízení dlouhodobého nehmotného majetku je pověřený pracovník zaúčtovat tento majetek na účet 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek, souvztažně se zaúčtováním na syntetickém účtu účtové třídy 3, účtové skupiny 45, anebo na účtu Pokladna.

<i>Má Dáti</i>	<i>Dal</i>
Účet 041 - NDNM	Účet účtové třídy 3 nebo 45 nebo účet Pokladna

6.1 1 1. Postup zařazení DNМ získaného vlastní činností do evidence

Pokud si obec vytvořila vlastní činností dlouhodobý nehmotný majetek, účtujeme ho opět na účtu 041 – Nedokončený dlouhodobý majetek, a naproti tomu ho zaúčtujeme na 506 – Aktivace dlouhodobého majetku. Až je majetek dokončen a připraven k užívání, je účtován na straně Má Dáti na účtu 506 – Aktivace dlouhodobého majetku a na straně Dal na účtu 041 – Nedokončený dlouhodobý majetek.

<i>Má Dáti</i>	<i>Dal</i>
Účet 041 - Nedokončený DM	506 – Aktivace DM
<i>Má Dáti</i>	<i>Dal</i>
506 – Aktivace DM	Účet 041 – Nedokončený DM

6.1.2. Vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku z evidence

Co se týče vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku z evidence, může obec vyřazovat majetek buď bezúplatným převodem majetku, jeho likvidací, prodejem majetku a vyřazením z důvodu manka a škod. Návrh na vyřazení DM z jeho evidence je oprávněn podat tajemník městského úřadu, vedoucí jednotlivých odborů obce, starosta a místostarosta. Návrh na vyřazení majetku je následně spolu se zápisem o vyřazení majetku z evidence postoupen k projednání radě města. O vyřazení majetku z evidence rozhodne pak společně rada města spolu s tajemníkem MěÚ. Zápis o vyřazení majetku z evidence je součástí přílohy P IV. Pokud se rozhodlo, že majetek má být opravdu vyřazen, jsou doklady o vyřazení majetku zpracovány finančním odborem, který tento doklad zaúčtuje a tímto majetek vyřadí z majetkové evidence. Údaje o vyřazeném majetku jsou nadále uschovávány v majetkové evidenci do ukončení následující inventury.

Následující informace této části směrnice mají sloužit jako metodický pokyn pro účtování o vyřazování majetku z evidence.

6.1.2.1. Postup vyřazení DNM z evidence z důvodu bezúplatného převodu

Pokud obec bezúplatně předá dlouhodobý nehmotný majetek jinému subjektu, který není vybranou účetní jednotkou, tak tento převod zaúčtuje následovně – na straně Má Dáti se dar zaúčtuje na účtu 543 – Dary a souvztažně na stranu Dal provedeme zápis na příslušný syntetický účet účtové skupiny 07 nebo účet 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek.

<i>Má Dáti</i>	<i>Dal</i>
Účet 543 - Dary	Účet účtové třídy 7 nebo účet 041 - Nedokončený DNM

6.1.2.2. Postup vyřazení DNM z evidence z důvodu jeho likvidace

Pokud obec potřebuje vyřadit majetek z evidence z důvodu jeho likvidace, provede zaúčtování na straně Má Dáti na účtu Odpisy dlouhodobého majetku a na straně Dal zaúčtování na příslušný syntetický účet 07.

<i>Má Dáti</i>	<i>Dal</i>
Účet – Odpisy DM	Syntetický účet 07

6.1.2.3. Postup vyřazení DNM z evidence z důvodu jeho prodeje

Obec může nakládat se svým dlouhodobým nehmotným majetkem i tak, že ho může prodat, pokud dojde k prodeji dlouhodobého nehmotného majetku, pověřený pracovník zaúčtuje tento prodej následovně – účtujeme na straně Má Dáti na účtu 552 – Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek a souvztažně na stranu Dal na příslušný syntetický účet 01 nebo na účet 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek.

<i>Má Dáti</i>	<i>Dal</i>
Účet 522 – Prodaný DNM	Syntetický účet 01, účet 041 - NDNM

6.2. Evidence dlouhodobého hmotného majetku

Při zařazení do evidence dlouhodobého hmotného majetku se postupuje obdobně jako u evidence dlouhodobého nehmotného majetku, akorát se při pořizování majetku účtuje na účtu 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek.

6.2.1. Vyřazení DHM z důvodu bezúplatného převodu

Pokud dojde k vyřazení dlouhodobého hmotného majetku za účelem poskytnutí daru, zaúčtuje se na straně Má Dáti na účtu 543 – Dary a na straně Dal na příslušném syntetickém účtu účtové skupiny 03, 08 nebo účtu 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek.

<i>Má Dáti</i>	<i>Dal</i>
Účet 543 - Dary	Účet účtové třídy 03 nebo 08 nebo účet 042 - Nedokončený DHM

6.2.2. Vyřazení DHM z důvodu likvidace

Pokud je majetek vyřazen z důvodu jeho zlikvidování o jeho zůstatkové ceně, odpovědný pracovník zaúčtuje tuto skutečnost následovně:

<i>Má Dáti</i>	<i>Dal</i>
Účet – Odpisy DM	Syntetický účet 08

6.2.3. Vyřazení DHM z důvodu prodeje

Dlouhodobý hmotný majetek může být také prodán. Jestliže je dlouhodobý hmotný majetek prodáván v souladu s § 64 vyhlášky 410/2009, účtujeme o této účetní skutečnosti obdobně jako u dlouhodobého nehmotného majetku:

<i>Má Dáti</i>	<i>Dal</i>
Účet 553 – Prodaný DHM Účet 554 – Prodané pozemky	Syntetický účet 02 nebo 03 nebo účet 042 - NDHM

Pokud účetní jednotka nevyřazuje majetek podle § 64 vyhlášky 410/2009, účtujeme účetní případy takto:

<i>Má Dáti</i>	<i>Dal</i>
Účet 553 – Prodaný DHM Účet 554 – Prodané pozemky Účet 553 – Prodaný DHM	Syntetický účet účtové třídy 08 Účet 031 – Pozemky Účet 032 – Kulturní předměty

6.3. Evidence drobného dlouhodobého majetku

Obec může pořizovat také drobný dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, blíže definované parametry drobného dlouhodobého majetku jsou uvedeny v části směrnice 2. Postup při zaúčtování drobného dlouhodobého majetku, který obec získala nákupem, je následovný:

6.3.1. Zařazení DDM do evidence

<i>Má Dáti</i>	<i>Dal</i>
Účet 028/018 – DDHM/DDNM Účet 558 – Náklady DDM	Účet 088/078 – Oprávky k DDHM/DDNM SÚ účtové třídy 3, 45, účet 261

V případě, kdy obec by si drobný dlouhodobý majetek vytvořila vlastní činností, postupovalo by se při jeho evidenci takto:

<i>Má Dáti</i>	<i>Dal</i>
Účet 028/018 – DDHM/DDNM Účet 558 – Náklady DDM	Účet 088/078 – Oprávky k DDHM/DDNM Účet 506 – Aktivace DM

6.3.1.1. Zařazení DDM do evidence z důvodu bezúplatného převodu

Obec může dlouhodobý drobný majetek získat také bezúplatným převodem od subjektu, který je označen jako vybraná účetní jednotka. Metodika pro účtování o daru dlouhodobého drobného majetku je taková:

<i>Má Dáti</i>	<i>Dal</i>
Účet 028/018 – DDHM/DDNM	Účet 088/078 – Oprávky k DDHM/DDNM

Pokud obec získá darem drobný dlouhodobý majetek od subjektu, který není vybranou účetní jednotkou, je povinna obec zaúčtovat dar tímto způsobem:

<i>Má Dáti</i>	<i>Dal</i>
Účet 558 – Náklady na DDM	Účet 649 – Ostatní výnosy z činnosti

6.3.2. Vyřazení DDM z evidence

Obec může dlouhodobý drobný majetek vyřadit k okamžiku jeho ocenění takto:

<i>Má Dáti</i>	<i>Dal</i>
Účet 088 – Oprávky k DDHM Účet 078 – Oprávky k DDNM	Účet 028 - DDHM Účet 018 - DDNM

6.4. Odepisování dlouhodobého majetku a jeho odpisový plán

Při odepisování dlouhodobého majetku je obec povinna se řídit zákonem 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhláškou 410/2009 Sb., k provádění zákona o účetnictví pro vybrané účetní jednotky a transferem 708 o odepisování dlouhodobého majetku.

6.4.1. Obec je povinna provádět odepisování v případě toho, pokud jakýmkoliv způsobem nabude dlouhodobý hmotný i nehmotný majetek. Odepisování majetku se provádí vždy 1. den v následujícím měsíci od měsíce, kdy došlo k zařazení dlouhodobého majetku k užívání. Odepisované částky se zaokrouhlují vždy na celé koruny nahoru.

6.4.2. Obecně se rozlišují tři možné způsoby odepisování, avšak obec Staré Město pro odepisování dlouhodobého majetku používá pouze jeden způsob, a to rovnoměrný způsob odepisování. Rovnoměrný způsob odepisování majetku probíhá takto:

- Nejprve se provede kategorizace dlouhodobého majetku dle přílohy č. 1 transferu č. 708 o odepisování dlouhodobého majetku a stanovení předpokládané doby jeho užívání. Za tyto úkony je zodpovědný pověřený pracovník z odboru správy majetku. Při stanovení předpokládané doby životnosti majetku bere pracovník v potaz zejména intenzitu užívání odepisovaného majetku, charakteristiku daného majetku, prostředí, ve kterém bude majetek užíván a další specifické parametry daného konkrétního majetku. Pokud obec nabyla majetek, který není pořízen jako nový,

musí odbor správy majetku sám zohlednit a přihlédnout ke stáří majetku a k jeho stavu v době pořízení, a pak stanovit přibližnou dobu životnosti.

- Po určení předpokládané doby životnosti majetku se majetek zapíše do odpisového plánu, vytvořeného finančním odborem. Na základě odpisového plánu se majetek odepisuje a finanční odbor pak už nadále zodpovídá za správné zaúčtování odpisů. Odpisový plán je součástí přílohy směrnice. (Příloha P V)

6.4.3. Finanční odbor je povinen provádět zaúčtování odpisů takto:

<i>Má Dáti</i>	<i>Dal</i>
Účet 551 – Odpisy DM	SÚ skupiny 07 – Oprávky k DNM SÚ skupiny 08 – Oprávky k DHM

Oprávky k DNM a DHM se promítnou v rozvaze ve sloupci „Brutto“.

VII. Inventarizace majetku a závazků

1. Pro provedení inventarizace majetku a závazků je obec povinna řídit se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a vyhláškou č. 270/2010, o inventarizaci majetku a závazků v platném znění.

2. Samotnou podstatou inventarizace je zjistit, jestli je majetek, závazky a pohledávky vykazované v účetních výkazech obce v souladu se skutečným stavem. Toto zjištění je nejdůležitějším prvkem k zabezpečení průkaznosti účetnictví obce.

3. Obec Staré Město je povinna provádět periodickou inventarizaci vždy k datu řádné účetní závěrky, tj. k 31. 12. kalendářního roku. Samotné zjišťování skutečného stavu majetku a závazků obec provádí v lednu následujícího roku. Pro uskutečnění inventarizace je nezbytné vytvořit inventární plán, který je nejpozději do 20. 12. zpracován finančním odborem města a schválen tajemníkem úřadu. Plán inventur obsahuje:

- Majetek, který má být inventarizován;
- Termíny pro provedení jednotlivých inventur;
- Termíny pro zpracování závěrečné inventurní zprávy

4. K provádění inventarizace je v obci pověřen speciální útvar zvaný inventarizační komise. Předsedu a členy této komise jmenuje starosta města. Předseda inventarizační komise a členové komise musí mít přehled o jednotlivých druzích majetku a závazcích města. Inventarizační komise je zodpovědná za zjištění skutečných stavů majetku a závazků, je zodpo-

vědná také za zpracování inventurních soupisů, které slouží ke zpřehlednění a provedení správné inventury, a následné závěrečné inventurní zprávy.

5. Druhy inventarizace, které obec provádí, jsou následující:

- Fyzická inventura

Fyzická inventura se provádí pouze v případě, dovoluje – li to povaha zkoumaného majetku. Tento druh inventury se realizuje především u hmotného majetku a zásob. Skutečný stav majetku se při fyzické inventuře zjišťuje jeho přepočtením. Inventarizační komise musí před zahájením inventury zajistit všechny potřebné výpisy z evidence majetku, karty majetku a další potřebné údaje k zjištění skutečného stavu majetku.

- Dokladová inventura

Dokladovou inventurou se zjišťují především skutečné stavy závazků, pohledávek a jiných aktiv a pasiv, u kterých nelze provést inventuru fyzickou. Inventarizační komise provádí dokladovou inventuru na základě účetních dokladů, smluv a různých písemností.

6. Během provádění inventur je nezbytné zapisovat inventarizovaný majetek do tzv. inventurních soupisů. Tyto soupisy vytváří inventarizační komise a je také zodpovědná za jejich správné vyhotovení. Inventurní soupis by měl obsahovat:

- Identifikační údaje obce
- Označení inventarizační položky
- Způsob, jakým byla inventura provedena
- Jednotlivě zapsané závazky a majetek a výše jejich ocenění
- Jména členů inventarizační komise
- Datum zahájení a ukončení inventury
- Jméno a podpisy osob zodpovědných za provádění inventury

Přílohou inventurního soupisu jsou doklady a výpisy z evidence majetku a další všechny záznamy potřebné pro provedení inventur. Přílohou jsou také doplňující informace o všech skutečnostech, které byly zjištěny v důsledku inventury. Inventurní soupisy pro jednotlivé druhy majetku jsou součástí přílohy této směrnice. (Příloha P VI)

7. Fyzická i dokladová inventura je ukončena tím, že jsou inventarizační komisí vytvořeny závěrečné inventarizační zprávy. Součástí těchto zpráv musí být veškeré inventurní soupisy a jejich přílohy. Závěrečnou inventarizační zprávu předloží inventarizační komise starostovi obce, který jí následně vyhodnotí a předá ji zastupitelstvu města k projednání.

V případě neuspokojivého stavu jednotlivých inventur je nutno vytvořit a přijmout opatření nezbytná k nápravě.

VI. Závěrečné ustanovení

1. Směrnice je závazná pro všechny pracovníky města, organizačních složek města a příspěvkových organizací zřízených městem.
2. Tato směrnice nabývá účinnosti dnem schválení starostou.

Ve Starém Městě dne

Jméno starosty + jeho podpis

6.3 Zhodnocení přínosů a rizik vytvořeného vnitřního kontrolního systému

Vytvoření a zavedení vnitřního kontrolního systému obci přináší jak přínosy, tak i určitá rizika.

Hlavním přínosem je dle mého názoru zefektivnění stávajícího systému finanční kontroly, jelikož byly v praktické části navrženy vnitřní účetní směrnice, které jsou základem pro kontrolní systém. Díky nově vytvořeným vnitřním předpisům je jasně a srozumitelně vymezena odpovědnost jednotlivých pracovníků městského úřadu zodpovědných za vedení účetnictví města. Zvýšením efektivnosti kontrolního systému dojde také k ještě většímu zprůhlednění a transparentnosti účetních výkazů obce. Jestliže jsou vnitřní účetní směrnice řádně dodržovány, může to vést ke včasnému odhalení případných chyb v účetnictví a k jejich brzkému napravení.

Navržené vnitřní účetní směrnice jsou podle mého názoru vytvořeny tak, aby byly v praxi reálně využitelné. Vnitřní směrnice byly předány vedoucímu pracovníkovi finančního odboru, který je může pozměnit či doplnit podle aktuálních potřeb obce a následně zařadit mezi interní předpisy, kterými se musí pracovníci městského úřadu řídit.

Co se týče rizik, za jedno z největších považuji to, že samotná obec nepřikládá příliš velký důraz vnitřním předpisům. Po předchozím zkoumání stávajících vnitřních směrnic jsem zjistila, že obec se o tyto směrnice příliš „nestará“. Nedochovalo k jejich aktualizacím ani pozměnění podle platných právních předpisů. Je to možná dáno tím, že samotní pracovníci, kteří odpovídají za vnitřní směrnice, se často ani příliš neorientují v častých novelizacích právních předpisů a vnitřní předpisy tak ani neaktualizují a směrnici nechávají dlouhá léta v původním stavu. Je proto nutné, aby se o vnitřní směrnice starala osoba, která má všechny potřebné znalosti týkající se zpracování vnitřních směrnic a kladla potřebný důraz na platné právní předpisy, podle kterých by byly prováděny pravidelné aktualizace směrnic.

Rizikem je určitě také to, že mnozí pracovníci městského úřadu nechápou podstatu vnitřního kontrolního systému a tím pádem nejsou ani motivováni k dodržování předpisů vztahujících se ke kontrolnímu systému. Vedoucí finančního odboru či jiný odpovědný pracovník by měl proto zorganizovat krátké školení týkající se nového vnitřního kontrolního systému, při kterém by všichni pracovníci měli být seznámeni s nově navrženými vnitřními předpisy.

ZÁVĚR

Svou diplomovou práci jsem rozdělila na část teoretickou a praktickou. Do teoretické části jsem zahrнула poznatky o legislativě, která upravuje oblast finanční kontroly, zaměřila jsem se především na zákon o finanční kontrole. V teoretické části byly dále zpracovány pojmy týkající se vnitřního kontrolního systému v orgánech veřejné správy a veřejnosprávní kontroly. Závěr první části diplomové práce obsahoval vymezení pojmů z oblasti hospodaření obce, účetnictví obce a finanční analýzy územních samosprávných celků.

Praktická část byla mnou kompletně zpracována na základě informací a účetních výkazů poskytnutých obcí Staré Město. Úvod praktické části obsahoval základní údaje o obci a popis stávajícího systému finanční kontroly v obci. V rámci získaných údajů od finančního odboru městského úřadu byl zpracován rozbor hospodaření obce, který spočíval v analýze účetních výkazů za rok 2012 a 2011 a v analýze výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu za stejná léta. Zajímavé poznatky, které vyplynuly z analýz, byly graficky znázorněny v podobě výsečových a spojnicových grafů. V rámci praktické části byly také vypočítány vybrané ukazatele finanční analýzy, jako například ukazatel autarkie, či výpočty jednotlivých stupňů likvidity. Na základě rozboru hospodaření můžu konstatovat, že obce hospodaří poměrně efektivně a hospodárně a při analýze výkazů jsem nezaznamenala významnějších rozdílů či nejasností.

Návrhová část praktické části byla zaměřena na vytvoření vnitřních účetních směrnic, které jsou základními prvky pro vnitřní kontrolní systém. Při tvorbě těchto směrnic jsem vycházela se současného systému finanční kontroly v obci, vnitřní kontrolní systém byl pro obce dle mého názoru velmi nedostatečný. Proto jsem vytvořila novou směrnici o finanční kontrole č. 01/2013 o finanční kontrole obce Staré Město, kterou jsem zpracovala dle aktuálních platných předpisů. Dále jsem zpracovala souhrnnou směrnici č. 02/2013 o systému zpracování účetnictví obce, která zahrnuje základní požadavky na zpracování účetní závěrky, oběh účetních dokladů a součástí směrnice je také část, která obsahuje informace týkající se evidence a odepisování dlouhodobého majetku a také informace vztahující se k provádění inventarizaci majetku a závazků obce.

Na závěr práce byly shrnuty hlavní přínosy a rizika týkající se zavedení vnitřních účetních směrnic.

Návrhovou část jsem zpracovávala svědomitě a snažila jsem se vycházet z potřeb města. Navržené vnitřní směrnice byly předány finančnímu odboru města a byly přijaty velmi kladně. Momentálně jsou vnitřní směrnice v procesu schvalování. Pěvně doufám a věřím, že mnou navržené vnitřní účetní směrnice budou obcí plně využívány a do budoucna jsem ochotna pro obec směrnice aktualizovat dle platných právních předpisů, či vytvořit směrnice nové.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

KUBÍČKOVÁ, Dana a Milana, OTRUSINOVÁ. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví. 1. Vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, 178 s. ISBN: 978-80-7400-342-4.

MÁČE, Miroslav. Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu – aplikace v příkladech. 1. Vyd. Praha: Grada, 2012, 640 s. ISBN: 978-80-247-3637-2.

MERLÍČKOVÁ-RŮŽIČKOVÁ, Růžena. Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně. 11. Vyd. Olomouc: ANAG, 2011, 256 s. ISBN: 978-80-7263-675-4.

MRKVIČKA, Josef a Pavel, KOLÁŘ. Finanční analýza. 2. Vyd. Praha: ASPI, 2006, 228 s. ISBN: 978-80-7357-219-2.

NOVÁKOVÁ, Štěpánka. Reforma účetnictví ve vybraných účetních jednotkách – II. díl: Účetnictví organizačních složek, státu a obcí. 1. Vyd. Praha: Oeconomica, 2011, 167 s. ISBN: 978-80-245-1797-1.

PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. 1. Vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 588 s. ISBN: 978-80-7357-614-1.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2009. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2. Vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN: 978-80-247-27-899.

RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza. 4. Vyd. Praha: Grada, 2011, 144 s. ISBN: 978-80-247-3916-8.

SCHIFFER, Vladimír. Vnitřní kontrolní systém - významný nástroj ochrany majetku a hospodaření ÚJ. 1. Vyd. Praha: ASPI, 2009, 224 s. ISBN: 978-80-7357-436-9.

SVOBODOVÁ, Jaroslava. Vnitřní směrnice pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu. 1. Vyd. Praha: ANAG, 2005, 255 s. ISBN: 978-80-7263-296-1.

TOMANCOVÁ, Jaroslava, OBROVSKÝ, Jan a Antonín, BRTOUN. Veřejná správa a finance. 1. Vyd. Praha: Albert, 2009, 164 s. ISBN: 978-80-7326-162-7.

Elektronické zdroje:

BusinessVize, 2011. *Ukazatelé likvidity* [online]. 2011 [cit. 5. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.businessvize.cz/financni-analyza/ukazatele-likvidity>

BŘEŇ, Jan, 2012. Rozpočet a závěrečný účet obce. [online]. 17. 4. 2012 [cit. 21.3.2013]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6538099>

Český statistický úřad, 2011. Databáze demografických údajů za obce ČR. [online]. 2011 [cit. 10.3.2013]. Dostupné z: http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm

JADVIŠČÁK, Daniel, 2011. *Ukazatelé likvidity* [online]. 2011 [cit. 5.4.2013]. Dostupné z: <http://financni-analyza.webnode.cz/ukazatele-likvidity/>

Ministerstvo financí ČR, 2004. Metodická pomůcka k zajištění fungování vnitřního kontrolního systému ve veřejné správě (řídící kontrola v rámci finančního řízení). [online]. květen 2004 [cit. 23.3.2013]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/verspr_kontrola_8571.html

Ministerstvo financí ČR, 2011. Monitoring hospodaření obcí [online]. 6. 11. 2011 [cit. 30.3.2013]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_monitoring_hospodareni_obci.html

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2009. *Informace o jednotném účetnictví státu a navazujících legislativních změnách*. [online]. 2009 [cit. 10.3.2013]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/informace-o-jednotnem-ucetnictvi-statu-a-navazujicich>

Oficiální stránky Staré Město, 2013. Povinně zveřejňované informace podle zákona č. 106/1999 Sb [online]. 2013 [cit. 30.3.2013]. Dostupné z: http://www.staremesto.uh.cz/?page_id=398

Oficiální stránky Staré Město, 2012. Dokumenty finančního odboru [online]. 2012 [cit. 30.3.2013]. Dostupné z: <http://www.staremesto.uh.cz/dokumenty/fin/zu2011.pdf>

OTAVOVÁ, Milena a Pavlína, VACULÍKOVÁ, 2010. Změny ve výkazech vybraných účetních jednotek. [online]. 9. 11. 2010 [cit. 20.3.2013]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d26929v35294-zmeny-ve-vykazech-ucetni-zaverky-vybranych-ucetnich-jednotek/>

Ostatní zdroje:

Český účetní standard č. 701 a 702

Návrh na projednání na 14. zasedání zastupitelstva města ze dne 17. 12. 2012

Účetní výkazy obce Staré Město za roky 2008, 2009, 2010, 2011, 2012

Vyhláška č. 410/2009 Sb., pro vybrané účetní jednotky

Vyhláška 383/2009 Sb., technická vyhláška o účetních záznamech

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zápis z jednání zastupitelstva obce ze dne 11. 12. 2012

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

3E Hospodárnost, efektivnost, účelnost

BÚ Běžný účet

ČÚS České účetní standardy

D Dal

DDM Drobný dlouhodobý majetek

DM Dlouhodobý majetek

DPH Daň z přidané hodnoty

EU Evropská Unie

FV Finanční výbor

KÚ Krajský úřad

MD Má dáti

MěÚ Městský úřad

MFČR Ministerstvo financí České republiky

MŠ Mateřská škola

NDHM Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek

NDNM Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek

PO Příspěvková organizace

SF Státní fond

SFDI Státní fond dopravní infrastruktury

SIMU Soustava informujících a monitorujících ukazatelů

SR Státní rozpočet

SÚ Syntetický účet

ÚJ Účetní jednotka

ÚSC Územní samosprávný celek

VH Výsledek hospodaření

VKS Vnitřní kontrolní systém

VS Veřejná správa

VZZ Výkaz zisku a ztrát

ZŠ Základní škola

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Aktiva obce k 31. 12. 2009 v Kč (vlastní zpracování dle výkazů obce)	37
Tabulka 2 Pasiva obce k 31. 12. 2009 v Kč (vlastní zpracování dle výkazů obce).....	37
Tabulka 3 Aktiva obce k 31. 12. 2011 v Kč (vlastní zpracování dle výkazů obce)	38
Tabulka 4 Pasiva obce k 31. 12. 2011 v Kč (vlastní zpracování dle výkazů obce).....	38
Tabulka 5 Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2011 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce)	39
Tabulka 6 Aktiva obce za rok 2011 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce)	41
Tabulka 7 Aktiva obce za rok 2012 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce)	41
Tabulka 8 Pasiva obce za rok 2011 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce).....	43
Tabulka 9 Pasiva obce za rok 2012 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce).....	44
Tabulka 10 Výkaz zisku a ztráty k 31.12.2011 (vlastní zpracování dle výkazu obce).....	44
Tabulka 11 Výkaz zisku a ztráty k 31.12.2012 (vlastní zpracování dle výkazu obce).....	46
Tabulka 12 Přehled o peněžních tocích k 31.12.2011 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce).....	48
Tabulka 13 Přehled o peněžních tocích k 31. 12. 2012 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce).....	49
Tabulka 14 Přehled k 31. 12. 2012 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce).....	49
Tabulka 15 Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu za rok 2011 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce)	50
Tabulka 16 Příjmy a výdaje obce za rok 2011 v Kč (vlastní zpracování)	51
Tabulka 17 Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu za rok 2012 v Kč (vlastní zpracování dle výkazu obce)	53
Tabulka 18 Příjmy a výdaje obce za rok 2012 v Kč (vlastní zpracování)	54
Tabulka 19 Stav na bankovních účtech k roku 2012 v Kč (vlastní zpracování).....	56
Tabulka 20 Stav na bankovních účtech za rok 2011 v Kč (vlastní zpracování).....	56
Tabulka 21 Celková hodnota aktiv za PO obce a samotné obce k 31. 12. 2012 v Kč (vlastní zpracování dle výkazů obce a PO)	59
Tabulka 22 Celková hodnota cizích zdrojů u PO obce a samotné obce k 31.12.2012 v Kč (vlastní zpracování dle výkazů obce a PO).....	59
Tabulka 23 Stav na bankovních účtech PO a obce k 31.12.2012 v Kč (vlastní zpracování dle výkazů obce a PO)	60
Tabulka 24 Jednotlivá salda v letech 2005-2012 v Kč (vlastní zpracování)	61

Tabulka 25 Celková hodnota oběžných aktivk 31.12.2012 v Kč (vlastní zpracování)	61
Tabulka 26 Celková hodnota krátkodobých závazků k 31.12.2012 v Kč (vlastní zpracování)	62
Tabulka 27 Ukazatel věřitelského rizika v letech 2008-2012 (vlastní zpracování).....	63
Tabulka 28 Koeficient samofinancování v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)	63
Tabulka 29 Ukazatel autarkie v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)	64
Tabulka 30 Běžná likvidita v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)	65
Tabulka 31 Pohotová likvidita v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)	66
Tabulka 32 Peněžní likvidita v letech 2008-2012 (vlastní zpracování).....	67
Tabulka 33 Návrh záhlaví směrnice o finanční kontrole (vlastní zpracování)	69
Tabulka 34 Návrh záhlaví směrnice o systému zpracování účetnictví vlastní zpracování)	74

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Vývoj aktiv v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)	42
Graf 2 Výsledek hospodaření v letech 2008-2012 (vlastní zpracování).....	47
Graf 3 Podíl příjmů na celkových příjmech v roce 2011 (vlastní zpracování).....	52
Graf 4 Podíl výdajů na celkových výdajích v roce 2011 (vlastní zpracování).....	52
Graf 5 Podíl příjmů na celkových příjmech v roce 2012 (vlastní zpracování).....	55
Graf 6 Podíl výdajů na celkových výdajích v roce 2012 (vlastní zpracování).....	56
Graf 7 Vývoj ukazatele autarkie v letech 2008 – 2012 (vlastní zpracování).....	64
Graf 8 Vývoj ukazatele běžné likvidity v letech 2008 – 2012 (vlastní zpracování).....	66
Graf 9 Vývoj ukazatele peněžní likvidity v letech 2008 – 2012 (vlastní zpracování).....	67

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: Směrná účtová osnova

PŘÍLOHA P II: Tabulka pro podpisové vzory

PŘÍLOHA P III: Zápis o zařazení majetku do evidence

PŘÍLOHA P IV: Zápis o vyřazení majetku z evidence

PŘÍLOHA P V: Odpisový plán

PŘÍLOHA P VI: Inventurní soupisy

PŘÍLOHA P I: SMĚRNÁ ÚČTOVÁ OSNOVA

Účtová třída 0 - Dlouhodobý majetek

Účtová skupina 01 - Dlouhodobý nehmotný majetek

012 - Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje

013 - Software

014 - Ocenitelná práva

015 - Povolenky na emise a preferenční limity

018 - Drobný dlouhodobý nehmotný majetek

019 - Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

Účtová skupina 02 - Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

021 - Stavby

022 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí

025 - Pěstitelské celky trvalých porostů

028 - Drobný dlouhodobý hmotný majetek

029 - Ostatní dlouhodobý hmotný majetek

Účtová skupina 03 - Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný

031 - Pozemky

032 - Kulturní předměty

Účtová skupina 04 - Nedokončený a pořizovaný dlouhodobý majetek

041 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek

042 - Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek

043 - Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek

044 - Úspora účet technického zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku

045 - Úspora účet technického zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku

Účtová skupina 05 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

051 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek

052 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek

053 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek

Účtová skupina 06 - Dlouhodobý finanční majetek

061 - Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem

062 - Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem

063 - Dluhové cenné papíry držené do splatnosti

067 - Dlouhodobé půjčky

068 - Termínované vklady dlouhodobé

069 - Ostatní dlouhodobý finanční majetek

Účtová skupina 07 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

072 - Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje

073 - Oprávky k software

074 - Oprávky k ocenitelným právům

078 - Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku

079 - Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku

Účtová skupina 08 - Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

081 - Oprávky ke stavbám

082 - Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí

085 - Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů

088 - Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku

089 - Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku

Účtová třída 1 - Zásoby a opravné položky

Účtová skupina 11 - Materiál

111 - Pořízení materiálu

112 - Materiál na skladě

119 - Materiál na cestě

Účtová skupina 12 - Zásoby vlastní výroby

121 - Nedokončená výroba

122 - Polotovary vlastní výroby

123 - Výrobky

Účtová skupina 13 - Zboží a ostatní zásoby

131 - Pořízení zboží

- 132 - Zboží na skladě
- 138 - Zboží na cestě
- 139 - Ostatní zásoby
- Účtová skupina 14 - Opravné položky k dlouhodobým pohledávkám
- 142 - Opravné položky k poskytnutým návratným finančním výpomocem dlouhodobým
- 144 - Opravné položky k dlouhodobým pohledávkám z postoupených úvěrů
- 146 - Opravné položky k dlouhodobým pohledávkám z ručení
- 149 - Opravné položky k ostatním dlouhodobým pohledávkám
- Účtová skupina 15 - Opravné položky k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 151 - Opravné položky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
- 152 - Opravné položky k software
- 153 - Opravné položky k ocenitelným právům
- 154 - Opravné položky k povolenkám na emise a preferenčním limitům
- 156 - Opravné položky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku
- 157 - Opravné položky k nedokončenému dlouhodobému nehmotnému majetku
- Účtová skupina 16 - Opravné položky k dlouhodobému hmotnému majetku
- 161 - Opravné položky k pozemkům
- 162 - Opravné položky ke kulturním předmětům
- 163 - Opravné položky ke stavbám
- 164 - Opravné položky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí
- 165 - Opravné položky k pěstitelským celkům trvalých porostů
- 167 - Opravné položky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku
- 168 - Opravné položky k nedokončenému dlouhodobému hmotnému majetku
- Účtová skupina 17 - Opravné položky k dlouhodobému finančnímu majetku
- 171 - Opravné položky k majetkovým účastem v osobách s rozhodujícím vlivem
- 172 - Opravné položky k majetkovým účastem v osobách s podstatným vlivem
- 173 - Opravné položky k dluhovým cenným papírům drženým do splatnosti
- 175 - Opravné položky k dlouhodobým půjčkám
- 176 - Opravné položky k ostatnímu dlouhodobému finančnímu majetku
- 177 - Opravné položky k pořízovanému dlouhodobému finančnímu majetku
- Účtová skupina 18 - Opravné položky k zásobám
- 181 - Opravné položky k materiálu
- 182 - Opravné položky k nedokončené výrobě
- 183 - Opravné položky k polotovarům vlastní výroby
- 184 - Opravné položky k výrobkům
- 185 - Opravné položky ke zboží
- 186 - Opravné položky k ostatním zásobám
- Účtová skupina 19 - Opravné položky ke krátkodobým pohledávkám
- 191 - Opravné položky ke směnkám k inkasu
- 192 - Opravné položky k jiným pohledávkám z hlavní činnosti
- 193 - Opravné položky k poskytnutým návratným finančním výpomocem krátkodobým
- 194 - Opravné položky k odběratelům
- 195 - Opravné položky ke krátkodobým pohledávkám z postoupených úvěrů
- 196 - Opravné položky k pohledávkám z titulu daní a obdobných dávek
- 197 - Opravné položky k pohledávkám za účastníky sdružení
- 198 - Opravné položky ke krátkodobým pohledávkám z ručení
- 199 - Opravné položky k ostatním krátkodobým pohledávkám
- Účtová třída 2 - Účty rozpočtového hospodaření, krátkodobý finanční majetek a krátkodobé úvěry a půjčky**
- Účtová skupina 22 - Bankovní účty organizačních složek státu a běžné účty státních fondů
- 222 - Příjmový účet organizačních složek státu
- 223 - Zvláštní výdajový účet
- 224 - Běžné účty státních fondů
- 225 - Běžné účty fondů organizačních složek státu
- 227 - Účet hospodaření státního rozpočtu
- Účtová skupina 23 - Bankovní účty územních samosprávných celků
- 231 - Základní běžný účet územních samosprávných celků
- 236 - Běžné účty fondů územních samosprávných celků
- Účtová skupina 24 - Ostatní bankovní účty
- 241 - Běžný účet

- 243 - Běžný účet FKSP
- 244 - Termínované vklady krátkodobé
- 245 - Jiné běžné účty
- 247 - Účty spravovaných prostředků
- 248 - Souhrnné účty
- 249 - Účty pro sdílení daní a pro dělenou správu
- Účtová skupina 25 - Krátkodobý finanční majetek
- 251 - Majetkové cenné papíry k obchodování
- 253 - Dluhové cenné papíry k obchodování
- 256 - Jiné cenné papíry
- Účtová skupina 26 - Peníze
- 261 - Pokladna
- 262 - Peníze na cestě
- 263 - Ceniny
- Účtová skupina 28 - Krátkodobé úvěry a půjčky
- 281 - Krátkodobé úvěry
- 282 - Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)
- 283 - Krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů
- 289 - Jiné krátkodobé půjčky
- Účtová třída 3 - Zúčtovací vztahy**
- Účtová skupina 31 - Krátkodobé pohledávky
- 311 - Odběratelé
- 312 - Směnky k inkasu
- 313 - Pohledávky za eskontované cenné papíry
- 314 - Krátkodobé poskytnuté zálohy
- 315 - Jiné pohledávky z hlavní činnosti
- 316 - Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé
- 317 - Krátkodobé pohledávky z postoupených úvěrů
- 318 - Pohledávky z titulu daní a obdobných dávek
- 319 - Pohledávky ze sdílených daní
- Účtová skupina 32 - Krátkodobé závazky
- 321 - Dodavatelé
- 322 - Směnky k úhradě
- 323 - Závazky z dávek sociálního zabezpečení
- 324 - Krátkodobé přijaté zálohy
- 325 - Závazky z dělené správy a kaucí
- 326 - Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé
- 327 - Přijaté zálohy daní
- 328 - Závazky z výběru daní
- 329 - Závazky ze sdílených daní
- Účtová skupina 33 - Zúčtování se zaměstnanci a institucemi
- 331 - Zaměstnanci
- 333 - Jiné závazky vůči zaměstnancům
- 335 - Pohledávky za zaměstnanci
- 336 - Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění
- Účtová skupina 34 - Zúčtování daní, dotací a ostatní zúčtování
- 341 - Daň z příjmů
- 342 - Jiné přímé daně
- 343 - Daň z přidané hodnoty
- 344 - Jiné daně a poplatky
- 345 - Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce
- 346 - Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi
- 347 - Závazky k vybraným ústředním vládním institucím
- 348 - Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi
- 349 - Závazky k vybraným místním vládním institucím
- Účtová skupina 35 - Pohledávky a závazky k účastníkům sdružení
- 351 - Pohledávky za účastníky sdružení
- 352 - Závazky k účastníkům sdružení
- Účtová skupina 36 - Pohledávky a závazky z ručení a finančních operací
- 361 - Krátkodobé pohledávky z ručení

- 362 - Krátkodobé závazky z ručení
- 363 - Pevné termínové operace a opce
- 364 - Závazky z neukončených finančních operací
- 365 - Pohledávky z finančního zajištění
- 366 - Závazky z finančního zajištění
- 367 - Pohledávky z vydaných dluhopisů
- 368 - Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů
- Účtová skupina 37 - Jiné krátkodobé pohledávky a závazky
- 371 - Krátkodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí
- 372 - Krátkodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí
- 373 - Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery
- 374 - Krátkodobé přijaté zálohy na transfery
- 377 - Ostatní krátkodobé pohledávky
- 378 - Ostatní krátkodobé závazky
- Účtová skupina 38 - Účty příštích období a dohadné účty
- 381 - Náklady příštích období
- 383 - Výdaje příštích období
- 384 - Výnosy příštích období
- 385 - Příjmy příštích období
- 388 - Dohadné účty aktivní
- 389 - Dohadné účty pasivní
- Účtová skupina 39 - Vnitřní zúčtování a vyrovnávací účty
- 395 - Vnitřní zúčtování
- 396 - Spojovací účet při sdružení
- Účtová třída 4 - Jmění, fondy, výsledek hospodaření, rezervy, dlouhodobé závazky a pohledávky, závěrečné účty a zvláštní zúčtování**
- Účtová skupina 40 - Jmění účetní jednotky a upravující položky
- 401 - Jmění účetní jednotky
- 402 - Fond privatizace
- 403 - Transfery na pořízení dlouhodobého majetku
- 404 - Agregované příjmy a výdaje minulých období
- 405 - Kurzové rozdíly
- 406 - Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody
- 407 - Jiné oceňovací rozdíly
- 408 - Opravy minulých období
- Účtová skupina 41 - Fondy účetní jednotky
- 411 - Fond odměn
- 412 - Fond kulturních a sociálních potřeb
- 413 - Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření
- 414 - Rezervní fond z ostatních titulů
- 416 - Fond reprodukce majetku, investiční fond
- 419 - Ostatní fondy
- Účtová skupina 43 - Výsledky hospodaření
- 431 - Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení
- 432 - Výsledek hospodaření minulých účetních období
- Účtová skupina 44 - Rezervy
- 441 - Rezervy
- Účtová skupina 45 - Dlouhodobé závazky
- 451 - Dlouhodobé úvěry
- 452 - Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé
- 453 - Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů
- 455 - Dlouhodobé přijaté zálohy
- 456 - Dlouhodobé závazky z ručení
- 457 - Dlouhodobé směnky k úhradě
- 458 - Dlouhodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí
- 459 - Ostatní dlouhodobé závazky
- Účtová skupina 46 - Dlouhodobé pohledávky
- 462 - Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé
- 464 - Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů
- 465 - Dlouhodobé poskytnuté zálohy

- 466 - Dlouhodobé pohledávky z ručení
- 468 - Dlouhodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí
- 469 - Ostatní dlouhodobé pohledávky
- Účtová skupina 47 - Dlouhodobé zálohy na transfery
- 471 - Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery
- 472 - Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery
- Účtová skupina 49 - Závěrkové účty a zvláštní zúčtování
- 491 - Počáteční účet rozvažný
- 492 - Konečný účet rozvažný
- 493 - Výsledek hospodaření běžného účetního období
- 499 - Zúčtování na základě zvláštních předpisů
- Účtová třída 5 - Náklady**
- Účtová skupina 50 - Spotřebované nákupy
- 501 - Spotřeba materiálu
- 502 - Spotřeba energie
- 503 - Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek
- 504 - Prodané zboží
- 506 - Aktivace dlouhodobého majetku
- 507 - Aktivace oběžného majetku
- 508 - Změna stavu zásob vlastní výroby
- Účtová skupina 51 - Služby
- 511 - Opravy a udržování
- 512 - Cestovné
- 513 - Náklady na reprezentaci
- 516 - Aktivace vnitroorganizačních služeb
- 518 - Ostatní služby
- Účtová skupina 52 - Osobní náklady
- 521 - Mzdové náklady
- 524 - Zákonné sociální pojištění
- 525 - Jiné sociální pojištění
- 527 - Zákonné sociální náklady
- 528 - Jiné sociální náklady
- Účtová skupina 53 - Daně a poplatky
- 531 - Daň silniční
- 532 - Daň z nemovitostí
- 538 - Jiné daně a poplatky
- 539 - Vratký daní z nadměrných odpočtů
- Účtová skupina 54 - Ostatní náklady
- 541 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 542 - Jiné pokuty a penále
- 543 - Dary
- 544 - Prodaný materiál
- 547 - Manka a škody
- 548 - Tvorba fondů
- 549 - Ostatní náklady z činnosti
- Účtová skupina 55 - Odpisy, rezervy a opravné položky
- 551 - Odpisy dlouhodobého majetku
- 552 - Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek
- 553 - Prodaný dlouhodobý hmotný majetek
- 554 - Prodané pozemky
- 555 - Tvorba a zúčtování rezerv
- 556 - Tvorba a zúčtování opravných položek
- 557 - Náklady z vyřazených pohledávek
- 558 - Náklady z drobného dlouhodobého majetku
- Účtová skupina 56 - Finanční náklady
- 561 - Prodané cenné papíry a podíly
- 562 - Úroky
- 563 - Kurzové ztráty
- 564 - Náklady z přecenění reálnou hodnotou
- 569 - Ostatní finanční náklady

Účtová skupina 57 - Náklady na transfery

571 - Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery

572 - Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery

Účtová skupina 58 - Náklady ze sdílených daní a poplatků

581 - Náklady ze sdílené daně z příjmů fyzických osob

582 - Náklady ze sdílené daně z příjmů právnických osob

584 - Náklady ze sdílené daně z přidané hodnoty

585 - Náklady ze sdílených spotřebních daní

586 - Náklady z ostatních sdílených daní a poplatků

Účtová skupina 59 - Daň z příjmů

591 - Daň z příjmů

595 - Dodatečné odvody daně z příjmů

Účtová třída 6 - Výnosy

Účtová skupina 60 - Výnosy z vlastních výkonů a zboží

601 - Výnosy z prodeje vlastních výrobků

602 - Výnosy z prodeje služeb

603 - Výnosy z pronájmu

604 - Výnosy z prodaného zboží

605 - Výnosy ze správních poplatků

606 - Výnosy z místních poplatků

607 - Výnosy ze soudních poplatků

609 - Jiné výnosy z vlastních výkonů

Účtová skupina 63 - Výnosy z daní a poplatků

631 - Výnosy z daně z příjmů fyzických osob

632 - Výnosy z daně z příjmů právnických osob

633 - Výnosy ze sociálního pojištění

634 - Výnosy z daně z přidané hodnoty

635 - Výnosy ze spotřebních daní

636 - Výnosy z majetkových daní

637 - Výnosy z energetických daní

638 - Výnosy z daně silniční

639 - Výnosy z ostatních daní a poplatků

Účtová skupina 64 - Ostatní výnosy

641 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení

642 - Jiné pokuty a penále

643 - Výnosy z vyřazených pohledávek

644 - Výnosy z prodeje materiálu

645 - Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku

646 - Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků

647 - Výnosy z prodeje pozemků

648 - Čerpání fondů

649 - Ostatní výnosy z činnosti

Účtová skupina 66 - Finanční výnosy

661 - Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů

662 - Úroky

663 - Kurzové zisky

664 - Výnosy z přecenění reálnou hodnotou

665 - Výnosy z dlouhodobého finančního majetku

669 - Ostatní finanční výnosy

Účtová skupina 67 - Výnosy z transferů

671 - Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů

672 - Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů

Účtová skupina 68 - Výnosy ze sdílených daní a poplatků

681 - Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických osob

682 - Výnosy ze sdílené daně z příjmů právnických osob

684 - Výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty

685 - Výnosy ze sdílených spotřebních daní

686 - Výnosy ze sdílených majetkových daní

688 - Výnosy z ostatních sdílených daní a poplatků

Účtová třída 7 a 8 - Vnitroorganizační účetnictví

Obsah těchto účtových tříd si určí sama účetní jednotka.

Účtová třída 9 - Podrozvahové účty

Účtová skupina 90 - Majetek účetní jednotky

901 - Jiný drobný dlouhodobý nehmotný majetek

902 - Jiný drobný dlouhodobý hmotný majetek

903 - Ostatní majetek

Účtová skupina 91 - Vyřazené pohledávky a závazky

911 - Vyřazené pohledávky

912 - Vyřazené závazky

Účtová skupina 92 - Podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou

921 - Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu úplatného užívání majetku jinou osobou

922 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu úplatného užívání majetku jinou osobou

923 - Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou na základě smlouvy o výpůjčce

924 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou na základě smlouvy o výpůjčce

925 - Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou z jiných důvodů

926 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou z jiných důvodů

Účtová skupina 93, 94 a 95 - Další podmíněné pohledávky a ostatní podmíněná aktiva

931 - Krátkodobé podmíněné pohledávky ze smluv o prodeji dlouhodobého majetku

932 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze smluv o prodeji dlouhodobého majetku

933 - Krátkodobé podmíněné pohledávky z jiných smluv

934 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z jiných smluv

939 - Krátkodobé podmíněné pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí

941 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí

942 - Krátkodobé podmíněné pohledávky ze vztahu k jiným zdrojům

943 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze vztahu k jiným zdrojům

944 - Krátkodobé podmíněné úhrady pohledávek z přijatých zajištění

945 - Dlouhodobé podmíněné úhrady pohledávek z přijatých zajištění

947 - Krátkodobé podmíněné pohledávky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení

948 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení

949 - Ostatní krátkodobá podmíněná aktiva

951 - Ostatní dlouhodobá podmíněná aktiva

Účtová skupina 96 - Podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku

961 - Krátkodobé podmíněné závazky z leasingových smluv

962 - Dlouhodobé podmíněné závazky z leasingových smluv

963 - Krátkodobé podmíněné závazky z důvodu úplatného užívání cizího majetku na základě jiného důvodu

964 - Dlouhodobé podmíněné závazky z důvodu úplatného užívání cizího majetku na základě jiného důvodu

965 - Krátkodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku na základě smlouvy o výpůjčce

966 - Dlouhodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku na základě smlouvy o výpůjčce

967 - Krátkodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku nebo jeho převzetí z jiných důvodů

968 - Dlouhodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku nebo jeho převzetí z jiných důvodů

Účtová skupina 97 a 98 - Další podmíněné závazky a ostatní podmíněná pasiva

971 - Krátkodobé podmíněné závazky ze smluv o pořízení dlouhodobého majetku

972 - Dlouhodobé podmíněné závazky ze smluv o pořízení dlouhodobého majetku

973 - Krátkodobé podmíněné závazky z jiných smluv

974 - Dlouhodobé podmíněné závazky z jiných smluv

975 - Krátkodobé podmíněné závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí

976 - Dlouhodobé podmíněné závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí

978 - Krátkodobé podmíněné závazky vyplývající z právních předpisů a další činnosti moci zákonodárné, výkonné nebo soudní

979 - Dlouhodobé podmíněné závazky vyplývající z právních předpisů a další činnosti moci zákonodárné, výkonné nebo soudní

981 - Krátkodobé podmíněné závazky z poskytnutých zajištění

982 - Dlouhodobé podmíněné závazky z poskytnutých zajištění

983 - Krátkodobé podmíněné závazky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení

984 - Dlouhodobé podmíněné závazky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení

985 - Ostatní krátkodobá podmíněná pasiva

986 - Ostatní dlouhodobá podmíněná pasiva

Účtová skupina 99 - Vyrovnávací účty

PŘÍLOHA P III: ZÁPIS O ZAŘAZENÍ MAJETKU DO EVIDENCE

Zápis o zařazení majetku do evidence		
Název a sídlo účetní jednotky:	Číslo účetního dokladu:	Datum vytvoření zápisu:
Název majetku a jeho popis:		
Dodavatel:		
Země původu:		Datum výroby:
Datum pořízení:		
Stav při převzetí:		
Způsob pořízení:		
Odpisová sazba:		
Záruční doba:		
Zařazeno do užívání dne:		
Jméno a podpis osoby zodpovědné za zápis majetku:		
Poznámka:		

PŘÍLOHA P IV: ZÁPIS O VYŘAZENÍ MAJETKU Z EVIDENCE

Zápis o vyřazení majetku z evidence		
Název a sídlo účetní jednotky:	Datum vytvoření zápisu:	
Název majetku a důvod jeho vyřazení:		
Způsob vyřazení:		
Požizovací cena:		Datum výroby:
Zúčtovací předpis:	MD	D
Doúčtování zůstatkové ceny		
Vyřazení z účetnictví		
Vyřazeno dne:		
Jméno a podpis osoby zodpovědné za zápis o vyřazení:		
Poznámka:		

PŘÍLOHA P V: ODPISOVÝ PLÁN

Odpisový plán pro dlouhodobý majetek						
Inventární číslo	Název majetku	Pořizovací cena	Odpisová sazba	Měsíční odpis v Kč	Roční odpis v Kč	Datum úplného odepsání
Jméno a podpis odpovědné osoby za vyhotovení:			Jméno a podpis odpovědné osoby za schválení:			
Datum:		Datum:				

PŘÍLOHA P VI: INVENTURNÍ SOUPISY

Inventurní soupis pro dlouhodobý majetek				
Název a sídlo účetní jednotky:		Datum zahájení inventury: Datum ukončení inventury: Druh inventarizace:		
Řádek číslo:	Inventární číslo:	Název majetku	Pořizovací cena v Kč	Dokumenty potřebné k inventuře
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
Celková hodnota zjištěného majetku:				
Jména a podpisy osob zodpovědných za provedení inventury:				
Poznámka k průběhu a zjištěnému stavu inventury:				

Inventurní soupis pro zjištění skutečného stavu peněžních prostředků v pokladně		
Název a sídlo účetní jednotky:		Datum zahájení inventury: Datum ukončení inventury: Druh inventarizace:
Řádek číslo	Mince v Kč	Počet kusů
1.	20,-	
2.	10,-	
3.	5,-	
4.	2,-	
5.	1,-	
Celková hodnota mincí:		
7.	Bankovky v Kč	Počet kusů
8.	5 000,-	
9.	2 000,-	
10.	1 000,-	
11.	500,-	
12.	200,-	
13.	100,-	
Celková hodnota bankovek:		
<i>Prohlašuji, že byla inventura peněžních prostředků v pokladně provedena za mé přítomnosti a žádné pokladní operace jsem nezatajil/a.</i>		
Jméno a podpis odpovědného pracovníka/pracovníků:		
Zjištěné rozdíly: 1. Přebytek = 2. Manko =		
Poznámka k průběhu a zjištěnému stavu inventury:		

Inventurní soupis pro zjištění stavu závazků					
Název a sídlo účetní jednotky:			Datum zahájení inventury: Datum ukončení inventury: Druh inventarizace:		
Řádek číslo:	Číslo faktury	Jméno dlužníka:	Splatnost závazku do:	Hodnota závazku v Kč	Dokumenty potřebné k inventuře
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
Celková hodnota zjištěných závazků:					
Jména a podpisy osob zodpovědných za provedení inventury:					
Poznámka k průběhu a zjištěnému stavu inventury:					

Inventurní soupis pro zjištění stavu pohledávek					
Název a sídlo účetní jednotky:			Datum zahájení inventury: Datum ukončení inventury: Druh inventarizace:		
Řádek číslo:	Číslo faktury	Jméno věřitele:	Splatnost pohledávky do:	Hodnota pohledávky v Kč	Dokumenty potřebné k inventuře
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
Celková hodnota zjištěných pohledávek:					
Jména a podpisy osob zodpovědných za provedení inventury:					
Poznámka k průběhu a zjištěnému stavu inventury:					